Poštnina plačana v gotovini.
Leto XVI., štev. 27
Ljubljana, sobota 1. februarja 1935
Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 5. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Južna Tirolska

Nemška skrb za inozemske manjšine je znana. Obrambne organizacije, zlasti »Volksbund für das Deutschtum im Auslande« in njegova avstrijska afiliacija »Schulverein Südmarck« vodita vzgledno evidenco o vseh drobcih nemškega naroda in imata preko inozemskih postojank razpeto propagandno mrežo, ki skrbi za duševne in gmotne vezi z manjšinami. Njihove publikacije, znanstvene in propagandistične, objavljajo stalno najpodrobnejše informacije ne le občinstvu, temveč tudi v poštev prihajajočim političnim mestom.

Že v predvojnem času se je vršilo delo za inozemske nemške postojanke na zunaj največ pod nepolit., kulturno zastavo, v resnici pa je opravljalo službo političnega pangermanizma. Po vojni se to ni spremenilo in odkar je zmagal v Nemčiji narodni socializem, se v zvezah z inozemskimi manjšinami še bolj občuti izrecno politična nota. »Volksbund für das Deutschtum im Auslande« je pred dvema letoma postal službeni organ Hitlerjeve stranke. Avstrijski »Schulverein« si mora sicer zaradi znanih političnih razmer nalagati veliko rezervo, toda svoje delo nadaljuje tudi danes v prvotni smeri.

Povezanost vodilnih obrambnih organizacij s političnim vodstvom dopušča v izvestni meri zanimive sklepe iz njihovega delovanja na zunanjepolitične namene in cilje, ki se sicer javnosti prikrivajo.

S tega vidika je gotovo prav zanimiva pozornost, ki so jo začele v zadnjih tednih te organizacije posvečati južnotirolskemu nemštvu, o katerem so doslej sploh molčale.

Na nekdanjem Južnem Tirolskem, v današnji italijanski pokrajini »Alto Adige« živi znatna in tudi gospodarsko precej močna nemška manjšina, katere usoda ni bistveno boljša od ostalih manjšin v fašistični Italiji. Politični oziri so sicer Italijo v zadnjih letih napotili, da je južnotirolskim Nemcem dovolila neke skromne olajšave glede zasebnega pouka v maternem jeziku; kot koncesija se je tudi smatrala nedavna odredba, da morajo karabinierji v tej provinci znati nemški — dasi je bil to prav za prav ukrep v interesu boljše varnostne in kontrolne službe. Vendar je ostal cilj fašistične manjšinske politike tudi proti tej nemški manjšini asimilacija, katere pospeševanju služita vsa državna in cerkvena uprava.

Da ljudstvo svojo usodo težko prenaša, je jasno in razumljivo. Dočim pa nemška propaganda seznanja svoje občinstvo s položajem rojakov v vseh drugih državah, je vladal o južni Tirolski do zadnjega časa v nemškem tisku popolen molk. Interesi kljukastega križa so tudi v Avstriji preprečili, da hitlerjevska opozicija proti Dollfussu in njegovim naslednikom in uporabljati za svojo agitacijo njegovega desinteresiranja na nemški južni Tirolski. Da pa klerikalno heimwehrovska vlada ne sme o tej kočljivi zadevi niti odpreti ust, o tem ni treba še govoriti.

Za Nemčijo je ostal položaj nespremenjen še po avstrijski julijski revoluciji, dokler so v Berlinu še mogli upati na sanacijo nemško-italijanskega preloma. Po rimskem paktu pa izgleda, da Nemčija na prejšnje italijansko prijateljstvo več ne računa, da pa tudi ni opustila svoje ekspanzijske politike proti jugu in jugovzhodu. Tako bi se vsaj dalo sklepati iz dejstva, da se je nenadoma začel hitlerjevski tisk živahno zanimati za južnotirolske Nemce.

Zunanji povod je bilo saarsko glasovanje, zlasti pa odmev, ki ga je nemška zmaga našla med južnotirolskimi Nemci. Zdi se, da je italijanska vlada ob tej priliki pričakovala demonstracij nemške iredente, ker je uvedla poostreno varnostno službo. Javni lokali, kjer so ljudje pričakovali radijskih poročil, so bili po policiji zasedeni, vsa motorna vozila so bila pod kontrolo in zastraženi so bili dohodi na gorske vrhove in planinske domove, da se prepreči zažiganje kresov. Vse te preventivne mere in tudi pomnožene patrulje pa niso mogle preprečiti manifestacij, ki so se spontano pojavile v vseh večjih krajih. Po Adiži so spustili demonstranti splav z razvetljenim napisom: »Do Salurna!«, na javnih poslopjih so se v noči pojavili napisi: »Heute die Saar, Südtirol übers Jahr«, ali »Die Saar ist frei, jetzt kommen wir an di Reich'«. Na mnogih gorah pa so kljub straži zažareli veliki kresovi. Posledica teh, očividno dobro pripravljenih demonstracij, so bile seveda nervozne preiskave in aretacije, ki so zadele glasom nemških poročil več sto žrtev.

Vse to samo po sebi za mednarodno politiko ne bi bilo posebnega pomena. Važno pa je, da so ti dogodki našli tako velik odmev na merodajnih nemških mestih. Na velikem zborovanju »VDA« v Berlinu je predsednik dr. Steinacher poročal o dogodkih in njih posledicah ter z zadoščenjem konstatiral razpoloženje južnotirolskega nemštva. Tiskovni urad VDA pa razširja poročila z vsemi podrobnostmi po nemških in inozemskih redakcijah. V Innsbrucku razvija kljub avstrijski cenzuri društvena ekspozitura »Arbeitsstelle für Südtirol« podobno živahno akcijo.

Kdor pozna taktiko in metode nemške propagande in uvažuje, da je »VDA« danes ena najvažnejših institucij Hitlerjeve stranke in da stoji v tesni zvezi z nemškim zunanje političnim uradom, sme pričakovati, da se tu pripravlja nova revizionistična ofenziva, ki utegne v bodoči politični kampanji zlasti v Avstriji igrati pomembno vlogo.

Italija utegne na lastnem telesu doživeti, kako opasna je igra z revizijo, kateri se še vedno ni odrekla.

Gigantska akcija francoske diplomacije:

Pravi pomen londonskega sestanka

Francija hoče združiti vso Evropo v okviru splošnega evropskega varnostnega pakta ter tako prisiliti tudi Nemčijo, da se odreče vsaki agresivni nameri — Od londonskega sestanka je odvisen ves bodoči razvoj v Evropi

Pariz, 31. januarja. r. Danes ob 12.10 sta ministrski predsednik Flandin in zunanji minister Laval odpotovala v London na sestanek z angleškimi državniki. Na kolodvor so ju spremili poleg večjega števila ministrov in višjih uradnikov zunanjega ministrstva tudi številni pariški diplomati, med njimi predstavniki Male antante in Balkanske zveze. Lavala in Flandina spremlja v London angleški poslanik v Parizu Clark ter večje število ekspertov za vprašanja, ki jih bodo obravnavali na londonskem sestanku.

Anglija sprejela francosko stališče

Tik pred odhodom Flandina in Lavala se je izvedelo, da je bil po pospešenih diplomatskih razgovorih zadnjih dveh dni tako rekoč v zadnjem trenutku dosežen sporazum odnosno kompromis med francoskim in angleškim stališčem v pogledu glavnih mednarodnih problemov, od katerih ureditve zavisi ves nadaljnji razvoj položaja v Evropi. V tem pogledu je prišlo do velevažnega preokreta, ki bo, kakor vse kaže, odločilne važnosti.

Največja razlika med angleškim in francoskim stališčem je bila v pogledu nemškega oboroževanja. Anglija je prvotno priporočala, naj bi se sedanja ilegalna nemška oborožitev kratko malo priznala in črtale vojaške klavzule versajske mirovne pogodbe, da bi tako dobila Nemčija dejansko enakopravnost. Edini pogoj za to je bil, da mora Nemčija podpisati razorožitveno konvencijo, ki bi bila sklenjena v okviru Društva narodov. Francija je take dalekosežne koncesije Nemčiji brez zadostnih jamstev za varnost odklanjala in zahtevala, da mora Nemčija predhodno pristati na vzhodni in srednje evropski varnostni pakt ter se vrniti v Ženevo.

Že je izgledalo, da se bodo na tem vprašanju londonski razgovori razbili in londonski sestanek pretvoril v brezpomemben vljudnostni obisk. V zadnjem trenutku pa je Anglija, ki v zadnjem času drugače gleda na nemško oboroževanje, kakor je doslej, revidirala svoje stališče in se znatno približala francoski tezi. Po sporazumu, ki je bil davi dosežen, bo Anglija po končanih londonskih razgovorih v posebni izjavi priznala stališče, ki sta ga zavzeli Francija in Italija po rimskem sestanku, da je sedanja nemška oborožitev, izvršena proti striktnim določbam versajske mirovne pogodbe, ilegalna. V drugi izjavi bodo velesile izrazile svojo pripravljenost, pristati na brisanje vojaških klavzul versajske mirovne pogodbe, ako se Nemčija pridruži splošnemu evropskemu paktu, sklenjenemu v okviru Društva narodov in splošni mednarodni konvenciji o omejitvi oboroževanja. Pod splošnim evropskim paktom so mišljene vse o neregionalne pogodbe, ki si jih zamišlja Francija, kakor vzhodni, srednjeevropski in sredozemski varnostni pakt, ki bi se združili v splošen evropski varnostni pakt. Anglija bi končno prevzela tudi vsa konkretna jamstva, ki jih zahteva Francija in ki se nanašajo na rigorozno izvajanje kontrole nad oboroževanjem ter v striktnem izvajanju sankcij proti kršiteljem nameravanega evropskega varnostnega pakta. Angleška vlada je torej popustila in je zdaj njeno stališče tole: Peto poglavje mirovne pogodbe naj preneha z dnem, ko stopi v veljavo splošna konvencija o oboroževanju in o varnosti v Evropi. Gori navedeni pakti, združeni v splošno-evropskem paktu, bi v bodoče nadomestili to poglavje mirovne pogodbe.

Spričo takih predpostavk je dobil londonski sestanek docela drugačen pomen, kakor pa je izgledalo po navidezno brezuspešnih diplomatskih pogajanjih zadnjih dni. Vaš dopisnik se je obrnil na visoko osebnost francoskega zunanjega ministrstva, ki je aktivno sodelovala v dosedanjih diplomatskih razgovorih, za podrobnejša pojasnila o namenih in ciljih londonskega sestanka. Dobil je naslednje avtentične informacije:

Cilj francoske akcije

Največji podvig francoske diplomacije — Ustanovitev čvrste fronte za obrambo miru in sedanje državne ureditve

Potovanje francoskih državnikov v London je ne samo za Francijo, nego za vso Evropo naravnost epohalnega pomena. Od uspeha ali neuspeha londonskih razgovorov je odvisna izvedba največjega diplomatskega podviga, kar jih je Francija pokrenila po svetovni vojni. Gre namreč za to, ali se bo celokupna evropska in francoska politika zlila v celoto, v kateri bi imela Francija vodilno besedo.

Barthoujev koncept

Osnove te politike so bile podane že za časa, ko je vodil francosko zunanjo politiko pokojni Barthou, z rusko-francoskim in z jugoslovensko-bolgarskim zbližanjem ter osnovanjem Balkanske zveze. Vse to naj bi se z vzhodnim in srednje-evropskim paktom zlilo v močno fronto, ki bi obsegala več kakor pol Evrope in bila v stanju, da prepreči vsako nasilno izpremembo sedanje ureditve državnih meja in vsako avanturistično politiko katerekoli druge skupine ali osamljene države.

Laval izvaja Barthoujeve načrte

Sredi tega velikega dela je padel Barthou kot žrtev marseiskega zločina. S smrtjo arhitekta te velike koncepcije je nastala nevarnost, da ostane izvedba njegovega načrta na pol poti. Toda tu se je Laval izkazal kot dalekoviden, sposoben in spreten diplomat. Pravilno je zajel ideje svojega prednika in se pogumno podal na težavno pot njihove izvedbe. Zavedajoč se, da je za tako velikopotezen načrt treba pridobiti predvsem Rim, London in Varšavo, je najprvo krenil v Rim, dasi za tako pot razmere niso bile niti najmanj povoljne. Vendar pa mu je uspelo doseči več, kakor se je pričakovalo. **Italija, čije prijateljstvo do Nemčije se je v zadnjem letu znatno ohladilo, je z zadovoljstvom sprejela francoske predloge in tako je bil položen prvi temeljni kamen za veliko bodočo evropsko zgradbo. V Ženevi je imel Laval priliko razpravljati o tem tudi s zunanjega ministra Lavala ruski poslanik Potemkin in rumunski poslanik Cesianu.**

Bivanje francoskih ministrov v Londonu se bo zavleklo najbrže do ponedeljka. Takoj po povratku bo sklicana seja ministrskega sveta, na kateri bosta ministra poročala o poteku in izidu razgovorov z angleško vlado.

Prihod v London

London, 31. januarja. r. Nocoj ob 18.50 sta prispela semkaj francoski ministrski predsednik Flandin in zunanji minister Laval s svojim spremstvom. Na kolodvoru so ju pričakovali ministrski predsednik Macdonald, zunanji minister Simon, pravosodni minister Eden, osobje francoskega poslaništva ter diplomatski predstavniki držav Male antante, Balkanske zveze in Rusije. Po prisrčnem pozdravu z vsemi navzočimi sta se francoska državnika odpeljala v hotel, kjer so za nju in spremstvo rezervirani prostori. Za časa bivanja v angleški prestolnici bosta gosta angleške vlade.

Nemčija se mora odločiti

Nemčija bo torej morala izbirati: ali poda te garancije in s tem zasigura mir, ali pa ostane izven te evropske fronte docela osamljena. V vsakem primeru pa bo s tem Nemčija prenehala biti nevarnost za Evropo.

V tem je namen in pomen londonskega sestanka. Francija je na delu, da zgradi veliko evropsko stavbo miru, ki bo imela svoj trdni temelj v najvišji mednarodni instituciji, v Društvu narodov.

Za Londonom Berlin

Kakšnega pomena je londonski sestanek za nadaljnji razvoj te akcije? Če bo v Londonu dosežen sporazum z Anglijo — in po zadnjih informacijah o tem ni več dvoma —, potem bo mogel Laval v imenu vse miroljubne Evrope stopiti pred Nemčijo v docela drugačnem položaju, kakor bi mogel to storiti do danes. Videč Anglijo na strani Francije, bo Nemčija na eni strani jasno videla, da je docela izolirana, na drugi strani pa bo mogla Francija voditi nadaljnja pogajanja z Nemčijo ne več samo v svojem, marveč v imenu vse Evrope. Laval bo takrat lahko dejal v Berlinu: Saarsko vprašanje je likvidirano. Med Francijo in Nemčijo ni več nobenih problemov. Francija želi, da se staro sovraštvo pokoplje. V dokaz iskrenosti te želje je Francija pripravljena, oprostiti Nemčijo vojaškega dela versajske mirovne pogodbe pod pogojem, da Nemčija da primerne garancije, da svoje zopet pridobljene svobode in enakopravnosti ne bo zlorabljala. Te garancije pa so povratek Nemčije v Društvo narodov, pristop k vzhodnemu in srednje evropskemu paktu ter mednarodni razorožitveni konvenciji.

Zadnje konference

Pariz, 31. januarja. w Pred odhodom v London sta imela Flandin in Laval še razgovore z angleškim poslanikom, ki so se nanašali na zadnje predloge angleške vlade. Razen tega sta v teku dopoldneva obiskala

Nemčija odklanja

Nemčija trdovratno vztraja na svojem odklonilnem stališču — Prva posledica Göringove misije na Poljskem

London, 31. januarja. r. *V tukajšnjih političnih in diplomatskih krogih se je nocoj razširila vest, da je dal Hitler po nemškem poslaniku ponovno obvestiti angleško vlado, da ne vidi za Nemčijo nobene možnosti, da bi pristopila k predlaganim varnostnim paktom v smislu dosedanjih predlogov Francije. Odklonilno stališče Berlina je zbudilo tu veliko nevoljo. Anglija je storila vse, kar se je dalo, da se Nemčiji olajša povratek k mednarodnemu sodelovanju v okviru Društva narodov, Nemčija pa sedaj, ko je utrla pot, trdovratno odklanja vse predloge. V londonskih diplomatskih krogih smatrajo, da je to v nemali meri posledica odnosno rezultat Göringove misije na Poljskem. Po vesteh iz Berlina pa so se nemški odločilni krogi postavili na tako-le stališče: Nemčija je danes kljub versajski pogodbi dobro oborožena. Te oborožitve ne more nihče več preprečiti, razen ako bi riskiral novo vojno. Ali sedaj podpisnice versajske pogodbe oborožitev legalizirajo ali ne, je Nemčiji vse eno. Od predlaganih paktov Nemčija ne bi imela nobene koristi, ker bi si vezala roke. Če pa vse druge države sklenejo miroljubni pakt, se ji itak ni kaj bati. Iz notranje političnega prestiža ob drugi obletnici Hitlerjevega režima pa mora Nemčija še nadalje ohraniti popularna gesla borbe proti »versajskemu diktatu«. V londonskih krogih izražajo mnenje, da bo to stališče Nemčije še bolj vplivalo na francosko-angleško skupnost, ker smatrajo intransigentnost Nemčije za dokaz njenih nečistih namenov.*

Kaj zahteva Nemčija

Berlin, 31. januarja g. Državna vlada je še pred londonskim obiskom Flandina in Lavala po svojih poslanikih v Parizu in Rimu sporočila noto, v kateri zavzema svoje stališče do v Rimu sklenjenih srednjeevropskih protokolov. Državna vlada izjavlja, da je načelno pripravljena pridružiti se protokolu, priključuje pa vprašanje, ali bo Avstriji izrecno zagarantirano nedotakljivo pravo samoodločbe in ali bosta h protokolu pristopili tudi Anglija in Švica.

Nova uredba o zaščiti kmetov

Beograd, 31. januarja. r. Na nocojšnji seji ministrskega sveta je kmetijski minister g. Janković predložil ministrskemu svetu novo uredbo o zaščiti kmetov. Po tej uredbi se bodo vsa plačila kmečkih dolgov odgodila do novembra 1935. Obrestna mera, ki znaša po sedanji uredbi za dolgove pri denarnih zavodih 6 odstotkov, se zniža za kmečke dolgove na 4 odstotke, obrestna mera za kmečke dolgove pri zasebnih upnikih, ki znaša sedaj 3 odstotke, pa se zniža na 1 odstotek. Od tega so izvzete samo zadruge, ki lahko po novi uredbi svobodno izterjavajo kmečke dolgove. V pogledu obrestne mere pa veljajo za zadruge določbe uredbe o maksimiranju obrestne mere ter lahko torej v bodoče pobirajo 8-odstotno obrestno mero.

Nov šef Centralnega presbiroja

Beograd, 31. januarja. p. S kraljevim ukazom je razrešen dosedanji šef Centralnega presbiroja pri predsedstvu vlade dr. Kosta Luković. Za šefa je imenovan bivši namestnik šefa *Teofil Djurović*, dosedaj svetnik poslaništva v Pragi. Novi šef je danes prevzel posle. Istočasno je imenovan za šefa administrativnega oddelka Centralnega presbiroja Ranko Dostanić, dosedaj generalni tajnik obrtne zbornice v Beogradu, sedanji šef administrativnega oddelka Pera *Ivanković* pa je zopet prevzel vodstvo informativnega oddelka Centralnega presbiroja.

Povratek podbana dr. Pirkmajerja

Beograd, 31. januarja p. Vršilec dolžnosti bana dravske banovine, podban dr. Pirkmajer, ki se je v zadevah banovinskega proračuna mudil dva dni v Beogradu, je nocoj odpotoval zopet v Ljubljano.

Včeraj je g. dr. Pirkmajer razpravljal z merodajnimi krogi o proračunu dravske banovine, danes pa je vodil razprave o sanaciji ljubljanske Mestne hranilnice.

Iz zdravstvene službe

Beograd, 31. januarja AA. Za svetnika Higienskega zavoda v Ljubljani v 5. skupini je napredoval inž. Stojan Guzelj.

Milijonska škoda beograjske občine zaradi tihotapstva

Beograd, 31. januarja. p. Na včerajšnji seji beograjske občinske uprave je bilo objavljeno, da znaša škoda, ki jo je utrpela beograjska občina zaradi velikopoteznega tihotapstva špirita pri tvrdki »Peštačka« d. d. 7.5 milijona Din, za kolikor je občina ogoljufana na trošarini. Preiskava je sedaj zaključena in je bilo včeraj vse imetje te tvrdke prodano na javni dražbi. Podjetje je kupila Hipotekarna banka za 2.2 milijona, tako da bo občina izgubila nad 5 milijonov.

Göring državni upravitelj za Prusko

Berlin, 31. januarja. g. Državni kancelar Hitler je njemu pripadajoče mesto državnega upravitelja za Prusko prenesel na Hermana Göringa, kar je bilo že omogočeno z novim zakonom o državnih upraviteljih. S tem je dobil Herman Göring, ki že zdaj upravlja več važnih mest, še eno važno funkcijo.

Eckhardtova borba proti Gömbösu

Budimpešta, 31. januarja AA. Šef agrarne stranke Tybor Eckhardt, ki je podal ostavko kot prvi delegat Madžarske pri Društvu narodov, je izjavil, da se bo sedaj posvetil izključno notranji politiki. Med drugim je dejal, da se v notranji politiki razvija borba, ki loči politike v dve skupini: ena zagovarja ljudsko politiko in volilno reformo, druga pa je za reakcijo in izkoriščanje ljudstva.

Schachtova gospodarska diktatura

Berlin, 31. januarja d. Po sprejetju ostavke ministra za gospodarstvo dr. Schmitta je državni kancelar Hitler poveril predsedniku državne banke nadaljnje vodstvo poslov državnega ministra za gospodarstvo ter na predlog pruskega ministrskega predsednika tudi nadaljnje vodstvo poslov pruskega ministrstva za gospodarstvo in delo.

Petrolejska vlaka v ognju

Bukarešta, 31. januarja w. Blizu Konstance sta trčila dva vlaka, naložena s petrolejem. Oba sta začela goreti in sta postala en sam plamen. Železniški promet so morali prekiniti, za gašenje pa pritegniti tudi vojaštvo.

Prva smučarska skakalnica v Bolgariji

Sofija, 31. januarja. AA. Včeraj so v Bolgariji otvorili novo skakalnico pri Knjaževcu, 12 km od Sofije. Svečanosti so prisostvovali zunanji minister Batolov, prosvetni minister Radev, sofijski župan Ivanov, francoski, avstrijski, poljski in nemški poslaniki, jugoslovenski odpravnik poslov z osobjem poslaništev in mnogo občinstva; cenijo ga na 20.000.

Po svečanem cerkvenem opravilu je knez Ciril proglasil skakalnico za otvorjeno. Nato so se začele tekme, na katerih so startali razen domačih, še jugoslovenski in avstrijski skakalci. V tekmah posameznikov, ki so trajale globoko v noč, so bili doseženi naslednji rezultati:

1. Edvard Galeitner, Avstrija, (56 m), 354 točk; 2. Rueger, Avstrija, (49 m) 324 točk; 3. Sramel, Jugoslavija, (42 m) 293 točk in 4. Jordanov, Bolgarija, (34 m) 279 točk.

Po državah je dozdaj vrstni red tale: 1. Avstrija, 2. Jugoslavija, 3. Bolgarija. Tekmovanje se bo nadaljevalo jutri.

Stare klerikalne metode

Kakih sredstev se poslužujejo klerikalci pri agitaciji za svojo senatsko kandidatno listo

Slučaj nam je spravil v roke pismo, podpisano od g. Janeza Štrcina, drugega kandidata na klerikalni listi za senatske volitve. Glasi se:

Komenda, 30. I. 1935.

Gospod župan!

Oprostite gospod župan, da Vam zopet pišem. Volitve v senat so tako važne, da morate biti o vsem sproti in točno informirani

1. **Za nas vse je v nedeljo volilna dolžnost.** Nobeden od nas ne bo ostal v nedeljo doma. Pripeljite s seboj tudi župana iz sosednje občine, ki bo volil listo Žebot Franjo.

2. Po možnosti se pripeljite vsi z jutranjim vlakom. Po vlaku pridite takoj v našo volilno pisarno. Z Vami naj pride tudi Vaš tovariš, ki bo volil listo Žebot Franjo.

3. Volitev se vrši na mestnem magistratu v Ljubljani. Za vsak slučaj imejte s seboj potrdilo, da ste predsednik občine. Potne stroške Vam povrne občina.

4. Ob 12. uri bo skupno kosilo vseh županov volilcev Žebotove liste. Kosilo bo stalo do 20 Din. Pričakujem z gotovostjo, da se udeležite skupnega kosila.

5. Posebej Vas še opozarjamo: a) kakor pri vsakih volitvah, bodo nasprotniki, verjetno, tudi pri teh volitvah skušali napraviti med volilci župani zmedo. **Mogoče Vam bodo javili s ponarejenim podpisom nas kandidatov ali koga drugega: »Volitve so preložene« ali kaj podobnega.** (Podčrtali mi. Op. ur.) Na dajte se begati od takih vesti! Volitve se v nedeljo gotovo vršijo. Pridite v Ljubljano!

b) Za soboto sklicuje županska zveza svoj občni zbor. Občni zbor je sklicala na ta dan predvsem zato, da bo agitirala za Marušič-Kramerjevo listo. **Svetujem Vam, da se občnega zbora ne udeležite in da pregovorite tudi Vašega prijatelja, sosednega župana, da ne gre na ta občni zbor. Kakor smo brali v izjavah gospoda ministra, bodo v najkrajšem času nove občinske uprave in s tem tudi novi možje v županski zvezi.** (Podčrtali mi. Op. ur.) Zato je ta občni zbor odveč in služi le agitaciji za Marušič-Kramerjevo listo.

c) Neki okrajni glavar na Štajerskem je začel agitacijo za Marušič-Kramerjevo listo na način, kakršnega smo videli pri zadnjih občinskih in državnozborskih volitvah **Kandidat Žebot je javil to notranjemu ministru** (Podčrtali mi. Op. ur.) in kakor beremo v listih, je minister že odredil preiskavo proti dotičnemu glavarju.

Povejte, gospod župan to onim tovarišem županom ,ki se bojijo glavarjeve zamere.

Vas pozdravlja

udani J. Štrcin.

★

To pismo govori samo za sebe dovolj jasno. Vendar naj si dovolimo nekaj pripomb, da opozorimo, kake metode bi se s klerikalne strani zopet rade uvajale v naše javno življenjé.

Značilno je svarilo pred ponarejenimi dopisi. Nemci imajo pregovor: Kakršen je porednež sam, tako misli o drugih. Gosp. Štrcin pač ve, kako grdih sredstev so se v političnem boju posluževali slovenski klerikalci, in tudi vidi, kakšnih se poslužujejo zopet sedaj. Zato ni čudno, ako ne more razumeti, da mogočna fronta JNS pri svojem poštenem delu taka sredstva odklanja. Dobro pa je, da si gg. župani Štrcinovo svarilo za vsak slučaj zapomnijo, ker — po njem soditi — ni izključeno, da bodo prišla kaka lažniva obvestila s klerikalne strani. Zato velja za vse župane, kar je napisal g. Štrcin: Ne dajte se begati! Pridite v Ljubljano vsi do zadnjega! In vsi volite nacionalno listo!

Izmišljotina tipično klerikalne baže je trditev, da »bodo v najkrajšem času nove občinske uprave« in da torej ni treba hoditi na občni zbor Županske zveze. Minister g. dr. Kojić je v nekem svojem govoru omenil, da bodo letos poleg skupščinskih tudi volitve v **mestne občine.** Klerikalci so kratkomalo zamolčali besedico »mestne« in tako skovali trditev, da bodo nove volitve sploh v vse občine, torej tudi podeželske. Seveda nihče na to ne misli! Toda klerikalci bi radi s to svojo napovedjo podkrepili svojo grožnjo, da bodo v najkrajšem času prišli oni do oblasti. Koliko je ta grožnja vredna, naša javnost prav dobro ve, kajti klerikalci so z enako grožnjo skušali strahovati ljudi še vselej, kadar je šlo za kako odločitev. Naj spomnimo le na dva najbolj znana primera: Pri volitvah l. 1931. so prorokovali, da se izvoljeni poslanci sploh niti sestali ne bodo, ker bodo prišli klerikalci takoj po 8. novembru na vlado in novi parlament nemudoma razgnali. Enako je bilo pri občinskih volitvah l. 1933., ko so tudi grozili, da izvoljeni župani ne bodo ostali niti mesec dni na svojih mestih. Kako pa je potem v resnici bilo, vemo vsi.

V enako poglavje spada tudi sporočilo g. Strcina o nekaki preiskavi na Štajerskem. O tem je debelo poročal že »Slovenec«, ki je še pristavil, kako je odposlanec g. ministra poklical k sebi gg. Žebota in Vesenjaka. Namen je prozoren: ljudje naj bi dobili vtis, kakor da je Žebot že z eno nogo v vladi, in naj bi se ga zato bali ter ga seveda volili. Stvar pa je prav enostavna. Gosp. Žebot — njegovo ime nam je izdalo šele Štrcinovo pismo — je ovadil ministrstvu nekega sreskega načelnika, češ, da je na protizakonit način posegal v volitve. Očividno je zahteval preiskavo in notranje ministrstvo je, da bi pokazalo svojo absolutno objektivnost pri senatskih volitvah, res poslalo svojega odposlanca, da pogleda, kaj je na stvari. Razumljivo je, da je g. odposlanec zaslišal tudi Žebota kot ovaditelja, »Slovenec« pa je iz tega skoval sestanek političnega značaja. G. Vesenjaka je najbrž Žebot navedel za pričo, pa je ministrski odposlanec seveda zaslišal tudi njega. In tako je imel »Slovenec« nov »sestanek«! Mi naj k temu povemo le še nekaj, česar gotovo ne bosta povedala ne »Slovenec« in ne g. Štrcin: **preiskava je pokazala, da je bila ovadba g. Žebota brez podlage in da noben sreski načelnik ni storil ničesar, česar po zakonih in svojih predpisih ne bi smel!**

Jod redči in čisti kri

oreprečuje sklerozo, odstranjuje njene komplikacije, deluje na večino žlez.

Radenska

vsebuje jod prav v najlepši količini! Posebno sedaj pozimi, ko je hrana težja in kri gosta, Vam malo joda ne bo škodilo, kakor tudi ne litij proti sečni kislini. A razen joda in litija ima Radenska ogromno količino drugih zdravilnih mineralov.

Za večjo zaščito rudarjev

Veliko delavsko zborovanje v Beogradu — Zahteva po enotnem, za vso državo veljavnem novem rudarskem zakonu

Beograd, 31. januarja. p. V prostorih Delavske zbornice se je vršilo snoči veliko delavsko zborovanje, ki ga je sklicala Delavska zbornica zaradi pogostih rudniških nesreč. Zborovanja so se udeležili zastopniki vseh slojev, da tako pokažejo solidarnost z rudarskimi trpini, ki opravljajo svoje težko delo v večni nevarnosti. Po poročilih, ki so jih podali razni funkcionarji o rudniških nesrečah zadnje dobe v raznih jugoslovenskih rudniških podjetjih, je bila soglasno sprejeta naslednja resolucija:

Za izboljšanje življenjskih pogojev, povečanje delovne varnosti in boljšo preskrbo rodbin žrtev rudniških nesreč apeliramo na vlado, naj izda čim prej primerne ukrepe. Zlasti pa je potrebno:

1. Čim prej naj se izda enoten, za vso državo veljaven rudarski zakon, sloneč na socialni pravičnosti in pravicah sodobnega človeka ter na znanstveno pridobljenih izkušnjah sodobne tehnike in geologije.

2. Do sprejetja tega zakona naj se s finančnim zakonom za leto 1935/36 pooblasti minister za šume in rudnike, da predpiše nov pravilnik o rudarsko-policijskih odredbah, ki mora obsegati: a) vse ukrepe za preventivno zavarovanje življenja rudarjev, zaposlenih na dnevnih in podzemskih kopih. Pri tem se mora zlasti določiti strokovna izobrazba tako upravnih in nadzornih organov, kakor tudi rudarjev samih; b) kontrolo naj vrše posebni državni organi, v katerih morajo biti zastopani tudi rudarji s strokovnim znanjem; c) za rodbine ponesrečenih rudarjev naj se določi minimalna renta, ki bo primerno upoštevala število rodbinskih članov in njihovo eksistenčno možnost; č) postopek za določitev minimalnih mezd za vse rudarske in topilniške delavce.

3. Minister za šume in rude naj takoj skliče konferenco zastopnikov zainteresiranih korporacij, lastnikov rudnikov, rudarjev, zastopnikov ministrstva za socialno politiko in Delavskih zbornic. **Ta konferenca naj določi načela za oživotvorenje predlogov v točki 2. te resolucije.**

4. Zahtevamo popolnoma svobodno sindikalno organiziranje rudarjev in svobodno udejstvovanje rudarskih zaupnikov, ki naj se jim točno določijo njihove pravice in delokrog.

5. Apeliramo na vlado in Narodno predstavništvo, na udruženje lastnikov rudnikov in na novinarje, da posvetijo rudarjem ono pozornost, ki jo po svojem težkem delu v polni meri zaslužijo.

Iz organizacij JNS

Pomemben sestanek za litijski srez

Litija, 31. januarja.

Volitve senatorjev in sklicanje banovinskega sveta so dale litijski sreski organizaciji JNS povod, da povabi k sestanku vse župane, delegate občinskih organizacij JNS in sreski odbor JNS. Udeležba je pokazala veliko zanimanje za vsa pereča vprašanja. Predsednik g. župan Lajovic je v uvodnih besedah opravičil obolelega narodnega poslanca g. Milana Mravljeta in zaradi prometnih zadržkov izostalega člana banovinskega sveta g. Javornika iz Žalne. Ob zaključku predsedniškega poročila je pozval vse župane na složen nastop pri senatorskih volitvah.

O stanju v sreski organizaciji JNS sta poročala tajnik g. Lojze Turk in blagajnik g. Rudo Tišler. Število članstva kljub klerikalnemu terorju povsod narašča. Naš kmet se spontano prijavlja v organizacije JNS, ker ve, da ima vso podporo in zaslombo le v močni, vso državo obsegajoči stranki.

Pri nadaljnjih razpravah so se razmotrivali razni načrti, kako pomagati kmetu, ki ga je najhuje zajel val gospodarske krize. Med drugim je bilo sklenjeno, da morajo organizacije JNS posvečati največjo pažnjo sadjarstvu.

Stvarna in resna je bila razprava o brezposelnosti. Majhna dela v posameznih občinah ne ustrezajo več sedanjemu razmahu brezposelnosti. Delegati iz posameznih občin so prikazali črno sliko stalega nezaposlenosti. Po zadnji statistiki je brezposelnih v Zagorju 828, v Šmartnem 110, v Sv. Križu 120, v Kresnicah 110, v Litiji 140, v ostalih občinah našega sreza pa znašajo številke pod sto. Socialne težkoče se bodo dale odstraniti le z večjimi javnimi deli; sem spada zlasti gradnja zasavske ceste Ljubljana—Litija—Radeče.

Nato so se določili termini za občne zbore občinskih organizacij. Krasno poročilo, polno idealizma, je podal priljubljeni banski svetnik g. Gvido Birola iz Zagorja. Dotaknil se je gospodarskih težav in drugih perečih problemov in je poudarjal, da mora biti hrbtenica vsega našega delovanja edinstvo v stranki. Prikazal je tudi vneto prizadevanje vlade, ki posveča vso skrb olajšanju današnjega stanja ter orisal pomen dosedanjih ukrepov finančnega ministra. Opozoril je tudi, da so na vodilnih mestih najboljši možje iz JNS. Nato so zastopniki iz posameznih občin podali situacijska poročila. Razpravljali so o preveliki zadolžitvi kmeta in obrtnika, o davčni praksi in o raznih drugih zadevah. Razprava se je vršila tudi o organizacijskih zadevah kakor pregledovanju volilnih imenikov, zbiranju članarine, nabiranju novih članov in o predavanjih v posameznih organizacijah JNS.

Preden so se zborovalci razšli, so nekateri odborniki podčrtali važnost tujskega prometa, ki kaže prav sedaj že prve sadove v doslej zapuščeni višnjegorski okolici. Kmetje tam okoli lahko vnovčijo precej več svojih pridelkov, kakor so jih poprej. Zato so izrekli željo po dobri cesti tudi okoličani izpod Sv. Gore. Sklenjeno je bilo, da bo pokrenjena akcija tudi za zgraditev avtomobilske ceste iz Vač na Sv. Goro.

Shodi in občni zbori v šmarskem srezu

Šmarje, 30. januarja

Ves januar so bile organizacije JNS v našem srezu pridno na delu. Vršila se je cela vrsta občnih zborov občinskih organizacij ter javnih shodov. Po večini — v kolikor ni bil zadržan zaradi vremenskih neprilik — se jih je udeležil tudi narodni poslanec g. V. *Spindler.*

Zadnjo nedeljo v decembru zjutraj je bilo zborovanje pri *Sv. Petru pod Sv. Gorami* in obenem občni zbor občinske organizacije JNS. O aktualnih političnih in gospodarskih vprašanjih je razpravljal nar. posl. Spindler, domačini pa so iznašali svoje pritožbe in želje, tičoče se zlasti davčne prakse, šolskih vprašanj, regulacije Sotle in Bistrice itd. Na čelo občinske organizacije JNS je bil skoro v celoti izvoljen stari odbor z g. Fr. Gabronom kot predsednikom. — Popoldne si je posl. Spindler v *Sedlarjevem* najpoprej v družbi domačinov ogledal škodo, ki jo je napravila Sotla na obrežni škarpi, nato pa se je vršil sestanek volilcev.

Dne 10. t. m. sta se vršila občna zbora organizacij JNS v *Lembergu* in pri *Sv. Petru na Medvedjem selu.* G. nar. poslanec se teh zborov zaradi snežnih zametov ni mogel udeležiti. Zborovalci so sami obravnavali razna pereča krajevna vprašanja (cesta Lipoglav-Sladka gora-Lemberg-Mestinje itd.) ter storili sklepe, ki jih bodo predložili merodajnim osebam in oblastem. Za predsednika organizacije JNS v Lembergu je bil ponovno izvoljen g. Mernik Ivo, one pri Sv. Petru na M. s. pa g. Debelak Simon.

Dne 13. t. m. je bil občni zbor občinske organizacije v *Kozjem.* Zaradi prometnih ovir se tudi tega zbora g. nar. poslanec ni mogel udeležiti. O položaju je poročal predsednik organizacije g. župan dr. Kloar, ki so ga člani ponovno izvolili za predsednika. Sprejetih je bilo več važnih sklepov zlasti glede davčne prakse ter glede perečih gospodarskih vprašanj občine.

Dne 20. t. m. zjutraj je nar. poslanec gospod Spindler zboroval v *Zetalah.* Zborovanje je trajalo nad 3 ure in so se obravnavala vsa pereča vprašanja občine, predvsem zadeva dograditve ceste Zetale-Marijina vas.

Dne 21. t. m. je bil občni zbor krajevne organizacije JNS pri *Sv. Florijanu.* Tudi tu se je po poročilu g. nar. poslanca Spindlerja razvila živahna razprava o vseh krajevnih vprašanjih, zlasti o gradnji nove ceste od Sv. Florijana proti Rogaški Slatini, ki je že v teku, ter o raznih drugih zadevah.

Dne 22. t. m. je g. nar. poslanec Spindler zboroval pri *Sv. Roku pri Rogatcu,* kjer so zlasti težke prilike zaradi zastoja v industriji brusnih kamnov, ki je za tamošnje prebivalstvo bila od nekdaj glavni vir dohodkov. Zaradi zastoja je danes vprašanje prehrane prebivalstva skrajno akutno.

V nedeljo, 27. t. m. je bil občni zbor občinske organizacije JNS v *Rogatcu.* Tudi na tem zboru, ki je bil posečen v lepem številu zlasti tudi od kmetov iz okolice, je podal poročilo g. nar. poslanec Spindler. Gg. dr Leskovec in drugi so iznesli stvarne pripombe in predloge, zlasti v davčnem pogledu, dalje v pogledu poživljenja kreditnih ustanov in s tem narodnega gospodarstva itd. V odbor obč. organizacije so bili izvoljeni povečini dosedanji člani z g. podžupanom Iv. Gajserjem na čelu.

Zbori in občni zbori organizacij JNS se bodo tekom februarja nadaljevali.

Pobiranje takse na račune

Pojasnilo finančnega ministrstva — Omiljen način kontrole

Beograd, 31. januarja. Slično kakor § 7. davčne novele od 18. februarja 1934, je tudi izvajanje določb tar. št. 34. taksne tarife (taksa na račune, note in poročila) vzbudilo v vsem našem gospodarstvu nezadovoljstvo in proteste, zaradi česar je prišlo do sporov na eni strani med kontrolnimi organi, na drugi strani pa med trgovci in obrtniki. Obvezniki te takse so bili v mnogih primerih kaznovani brez dejanskih razlogov. Da se te neprilike odpravijo, je finančno ministrstvo (oddelek za davke) izdalo **pojasnilo, ki striktno odreja, kdo je dolžan izdajati račune o svojem prometu in plačevati takse. To pojasnilo omejuje kontrolo takse na razumen in zakoniti obseg, tako da se v bodoče ne bo več dogajalo, da bi kdo zabarikadiral vrata v trgovini, odnosno, da bi se ugotavljalo, ali je vsak kupec, ki je odhajal iz trgovine, dobil račun za kupljeno blago.** Obvezanci morajo sami vršiti svojo dolžnost, da se ognejo strogi zakoniti kazni, ker se bodo povsod tam, kjer se to ne bi zgodilo, izrekale stroge kazni po zakonu. Okrožnica pravi:

Kontrola glede izvajanja določb taks. št 34. taksne tarife je v mnogih primerih prekoračila zakoniti okvir. Točka 1. tar. št. 34. jasno odreja, **da so tej taksi podvrženi vsi računi, ki jih izdajajo trgovci in obrtniki tako med seboj, kakor nasproti drugim osebam o terjatvah in dobavah, ki izvirajo iz njihovega posla brez razlike, ali se v njih izkazuje izplačilo ali ne, in ne glede na to, ali so podpisani ali ne, dalje o konsumu in o izdajanju sob po hotelih, restoranih, kavarnah, pensionih, ljudskih kuhinjah in vseh lokalih, kjer se je in pije, če znašajo ti računi 20 Din ali več.** Pripomba 2. k tar. št. 34. odreja, **da je izdajanje računov in not itd. o terjatvah in dobavah in o konsumu, omenjenem v točki 1. obvezno za vsakogar.** Po besedilu tar. št. 34. veljajo torej naslednji predpisi:

Kdo je dolžan izdajati račune

Obvezani so izdajati račune v smislu 2. pripombe iz točke 1 k tar. št. 34. vsi trgovci in obrtniki, lastniki hotelov, kavarn itd., in sicer za ves promet z blagom (iz industrije, obrti, trgovine in vseh gospodarskih panog).

Poraba državnih monopolskih računov je fakultativnega značaja in je dovoljeno, da imajo obvezanci tudi svoje račune, ki jih taksirajo s predpisanimi taksami in predlože davčni upravi v uničenje. Razen tega lahko z dovoljenjem finančne direkcije tudi sam obvezanec taksira in uniči taksne znamke na računu.

Zakon ne odreja, kdo plača računske takse. Prepuščeno je konkretnim odnošajem v posameznih krajih, času in prometu. Glavno je, da se računska taksa plača. Zakon dela za neplačilo takse odgovornega razen tistega, ki je račun izdal, tudi onega, pri katerem se netaksiran račun zaloti (čl. 51. taksnega zakona).

Krivda v smislu tretje pripombe k tar. št. 34. je storjena, če se dožene in dokaže, da je prodajalec v enem ali več konkretnih primerih izdal netaksirane račune. In za to krivdo odgovarja obvezanec. Ne more se pa v nobenem primeru določiti krivda obvezanca z ugotovitvijo, da ni izdal zadostno število računov v primeri s svojim prometom, zakaj sklepanje na število računov, ki bi jih naj bilo treba izdati, po zakonu ni osnova za izrekanje kazni.

Če se terjatev iz taksiranega računa ne plača o priliki izstave računa, ali se ne plača v celoti, ne spadajo poznejša plačila na ta račun pod nobeno takso.

Prav tako niso podvržena taksi trgovska pisma, s katerimi se potrjuje knjiženje posameznih zneskov, ki jih pošljejo dolžniki, in zneskov za plačila na neporavnane, toda taksirane račune. Če pa se pošiljajo izvlečki iz tekočih računov, so ti podvrženi taksi iz tar. št. 34.

Če se izda blago na pismen dogovor na odplačilo in dolžnik odplača račun mesečno ali v drugačnih obrokih, se mora na odplačila, ki izvirajo iz takšnega dolga, in na nabavo blaga na obroke plačati taksa iz tar. št. 33. (1/2%), ker se pismena pogodba smatra za pogodbo o kupoprodaji. Če se s posebno listino potrdi prejem denarja iz te pogodbe, se mora plačati taksa iz št. 33.

Računski taksi iz tar. št. 34 niso podrejene prodaje osnovnih kmetskih pridelkov, če to prodajo vrši kmet sam. Toda če vrši prodajo posredovalec ali kmetska zadruga, je treba o vsaki prodaji izdati račun, taksiran po tar. št. 34.

Nabavljalne zadruge so dolžne izdajati taksne račune o prodaji blaga zadružnikom. Prav tako so podvrženi taksi računi, ki jih izdajajo samoupravna telesa državljanom za porabo in odškodnino za vodo, električni tok, kanalizacijo in slično.

Milejše določbe o kontroli

Način kontrole pobiranja taks iz tar. št. 34 se mora izvajati razumno in **se ne sme dopuščati, da bi kontrolni organi pri izvajanju svoje službe prekoračili dovoljene meje in ogražali osebno svobodo državljanov s tem, da bi jih ustavljali na ulicah in na cestah ter zahtevali račune za nabavljeno blago.** Kontrola mora biti v razumnih mejah, toda zato vseeno učinkovita in stroga. Kontrola se mora vršiti **pri obvezancu za izdajanje računov, ne pa pri vsem prebivalstvu v kraljevini.** V to svrho je kontrolnim organom dovoljeno, da od časa do časa pridejo v poslovne prostore obvezancev, da osebno kontrolirajo izdajanje računov in da se obrnejo tudi na kupce same, ki so prav takrat v trgovini, da se informirajo, ali so dobili račun za kupljeno blago. Ne more se pa dovoliti barikadiranje izhodov iz trgovin ali zapiranje cest v mestih in ustavljanje mirnih ljudi, da bi se ugotavljalo, ali so dobili račun za nabavljeno blago ali ne.

Nasproti obvezancem za izdajanje računov je treba vplivati z dobro besedo in ne gre pa ravnati z obvezanci surovo in ponižujoče, ker se potem doseže ravno nasprotni učinek. Nastop finančnega organa *mora biti dostojen, obenem pa tudi odločen.*

Davčne uprave ne bodo v bodoče več prodajale monopolskih računov neposredno konsumentom, temveč preko pooblaščenih prodajalcev na drobno.

S to okrožnico se razveljavijo vse dosedanje, ki ji nasprotujejo. Finančne direkcije bodo o tem brez odloga obvestile vse kontrolne organe in davčne uprave in jih opozorile, da se morajo strogo držati teh določb.

Disciplinsko sodišče Stola sedmorice B

Beograd, 31. januarja p. S kraljevim ukazom so postavljeni: za predsednika disciplinskega sodišča pri oddelku B Stola sedmorice v Zagrebu dr. Nikola Depolo, sodnik istega sodišča, za njegovega namestnika dr. Anta Kandijaš, za člane disciplinskega sodišča pa Fran Pernuš, dr. Ivo Vuk in Remigij Bučić, sodniki kasacije, za namestnika pa dr. Jakob Konda.

Napredovanje

Beograd, 31. januarja p. V 6. skupino je napredoval prof. Radoslav Prosenc, referent prosvetnega ministrstva.

Vremenska napoved

Vremensko stanje 31. t. m.: Visok pritisk nad južnozapadno Evropo in Alpami ciklon drugod v Evropi. Oblačno in mestoma sneg v srednji in južnovzhodni Evropi. — V Jugoslaviji je bilo vedro na Primorju in jugu, oblačno drugod. Naraslo mraza v vsej kraljevini. Minimum Tuzla —15, maksimum Ercegnovi +15 C.

Zagrebška vremenska napoved za danes: Nekoliko oblačno, ponekod vedro, v ostalem stalno, dasi hladno vreme.

Novosadska vremenska napoved za petek: Pretežno oblačno, v notranjosti deloma bo pomalem snežilo. Ponoči hud mraz.

Dunajska vremenska napoved za petek: Pretežno oblačno. V severnih Alpah bo snežilo; v alpskem predgorju bodo popustili viharni zapadni vetrovi. V 1 ali 2 dneh se bo temperatura dvignila nad ničlo, tako da se bo morda sneg spremenil v dež.

Želje in predlogi naše industrije

Konferenca predstavnikov industrije — Zahteva po ustanovitvi privilegirane industrijske banke

Beograd, 31. januarja. p. V prostorih Centrale industrijskih korporacij se je vršila danes dopoldne konferenca zastopnikov jugoslovenske industrije, ki jo je vodil predsednik Centrale industrijskih korporacij g. Vladimir Arko. Zvezo industrijcev dravske banovine sta zastopala predsednik g. Krejči, tajnik inž Golia, navzoči pa so bili tudi generalni tajnik Zbornice za TOI minister n. r. g. Mohorič, predstavnik mariborske industrije inž. Dračar, častni predsednik Centrale industrijskih korporacij g. Bajloni in njen podpredsednik dr Fran Windischer. Na konferenci so razpravljali o položaju industrije. Po živahni razpravi vseh aktualnih zadev je bila sprejeta daljša resolucija, ki vsebuje želje in predloge industrije. Po konferenci so udeleženci korporativno posetili predsednika vlade g. Jevtića, ministra za trgovino in industrijo dr. Vrbanića in finančnega ministra dr. Stojadinovića ter njegovega pomočnika Dušana Letica. Izročili so jim sprejeto resolucijo in podrobno obrazložili svoje želje. Pojasnili so položaj industrije zlasti glede na intervencijsko akcijo vlade za omiljenje posledic gospodarske depresije in glede na urejevanje kmečkih dolgov in sanacijo denarnih zavodov. Industrija je glede svojih investicij zaradi gospodarske depresije v takem položaju, da ne more zadostiti zahtevam denarnih zavodov, ki ji odpovedujejo kredit. Zato je nujno potrebno, da se v vseh panogah zavarujejo interesi industrije ter izdajo ukrepi, da ne bo ogrožena kontinuiteta industrijske delavnosti zaradi težkoč, ki so brez njene krivde nastale v kreditnem poslovanju in plačilnem prometu. Sklicujoč se na vladno deklaracijo, ki obljublja posebno pozornost in podporo zasebni iniciativi, apelira industrija na vlado, da omogoči investicijsko aktivnost industrijskih panog s tem, **da se osnuje privilegirani denarni zavod za potrebe industrije.** Konferenca je nadalje ugotovila, da je trošarinska preobremenitev imela za posledico znaten padec konsumne moči širokih slojev. Zato je potrebno, da se ta obremenitev spravi v sklad z obstoječim gospodarskim položajem in dovede na znosno mero. Tako predsednik vlade, kakor vsi gg. ministri so obljubili, da bodo upoštevali sporočene želje.

Polovična voznina za obisk Beograda

Beograd, 31. januarja AA. Z odlokom prometnega ministrstva je dovoljena polovična voznina za potniške in brze vlake vsem, ki se udeleže savske razstave v Beogradu. Popust velja do 10. februarja, ko se razstava zapre. Ta dan bo tudi žrebanje srečk razstavne loterije.

Beograjski »Krajnci« v boksu

Beograd, 31. januarja p. Jutri bosta nastopila v kinu Metropolu pod imenom »beograjska Krajnca« splošno znana boksača Ivan Rizman in Josip Ogrizek, ki uživata v sportnem svetu dober glas. Rizman je državni prvak v srednji, polteški in težki kategoriji. Ogrizek pa je njegov najresnejši konkurent. Oba sta rodom Slovenca. Rizman se piše pravilno Rizmal in je doma z Gomilskega. V Beograd je prišel pred leti in si je moral trdo služiti kruh. Bil je navaden delavec, pomagal v pekarni, postal vratar, sprevodnik tramvaja in se naposled usidral kot hišnik velike beograjske palače. Njegov konkurent Ogrizek je rodom iz Šmarja pri Jelšah in je prav tako s trdim delom gradil svojo eksistenco. Na glasu je, da ima silno trdo pest. Beograjčani zato z največjo napetostjo pričakujejo ta »kranjski« dvoboj.

Izmučen po kratkem, a hudem trpljenju nas je za vedno zapustil dragi oče in mož, gospod

Anton Dirnbek

posestnik v Brezjem

Pogreb nepozabnega pokojnika bo na Svečnico dopoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Pišecah.

Brezje-Maribor-Sl. Požega, dne 31. januarja 1935.

Žalujoča rodbina.

Naši kraji in ljudje

Ob letošnjem polletju

Danes se završuje na naših srednjih šolah prvo polletje in se začenja ob enem drugi semester. Letos se je izjemoma podaljšal prvi semester, ker je ob času kraljeve smrti zastal ves pouk in so bile nekatere srednje šole za časa pogreba sploh zaprte. Zato se je mislilo, da bi bil prvi semester prekratek in prosvetna uprava ga je podaljšala. S tem smo ob enem napravili poskus za predlog, ki se je pojavil v vrstah profesorskega društva, *da bi se sploh uvedel 1. februar kot začetek drugega semestra, tako da bi se s praznikom sv. Save zaključil (27. I.) prvi semester*, češ, da je prvi semester sploh prekratek in ni prijetno, če o božiču pridejo otroci domov s slabimi redi. Tudi bi baje učenci, ki pred božičem ne kažejo dobrih uspehov, imeli priliko med božičnimi počitnicami vso snov ponoviti in bi po praznikih lahko popravili, kar so prej zamudli.

Letos se je izkazalo, da zadnji razlog ne velja. Res je, da obsega prvo polletje le dobre tri mesece (pol septembra, oktober, november in dobro polovico decembra), vendar se je pokazalo, da je najboljše zaključiti polletje pred božičem in po božiču z novimi silami začeti drugi semester. Res je, da slabi redi pokvarijo vesele praznike, a še bolj bi jih tisto »ponavljanje«, ki bi pa večinoma itak ne imelo uspeha. Znano je, da se otroci med počitnicami ne uče in imajo prav — in bi morebitni boljši uspehi po božiču bili zelo dvomljivi. Letos se je izkazalo, da s podaljškom ni pridobila ne šola ne mladina in bo prav, da ostane vse pri starem.

Konec prvega polletja dandanes ni tako vesna zadeva, kakor je bila v prejšnjih časih, ko so dobili dijaki izpričevala. Zdaj dobe samo dijaške knjižice in je konec prvega tečaja le nekak presledek, da se pokaže, kako napreduje mladina in kaj se obeta za konec leta, ko dobi mladina v roke letna izpričevala. Za ta poskus je prvi semester do božiča dovolj dolg, zato je vsako podaljševanje nepotrebno.

Letos v jeseni so se napolnile srednje šole kakor še nikoli doslej. Vsi zavodi in razredi so prenapolnjeni. Kakor je ukaželjnost vesel pojav ima vendar svojo senčno stran. V srednje šole namreč sili danes marsikdo, ki tja ne spada in bo v tem pogledu potrebna čim prej resna remedura. Srednja šola se mora razbremeniti z drugimi praktičnimi šolskimi zavodi. Treba bo čim prej ugodno rešiti vprašanje meščanske šole. *Pri sedanjem navalu na srednje šole ne-le, da ne more biti pouk uspešen, ampak raste tudi brezposelnost inteligence, ki se z enotno srednjo šolo vse preveč usmerja samo v eno stran, kar vodi do neugodnih posledic.* Zato je naravno, da v prenapolnjenih razredih slabi učenci še slabše uspevajo, dobri pa se ne morejo razviti, ker jih ovira masa, ki ne more za njimi.

Zato so tudi letos profesorski zbori postopali po svoji dolžnosti in posebno v I. in V. razredu porabljali § 54. Ta paragraf pravi, *da se ob koncu prvega polletja odstrani iz šole učenec, ki ima v več ko polovici predmetov slab red.* Ta odstranitev je seveda najhujša kazen za starše, ker ne vedo, kam bi s takim »odstranjenim« učencem, ki mora ostati doma in ima le malo nade, da bo napravil na koncu leta izpit. Če ni prej uspeval, ko je bil v šoli, kako naj uspeva izven šole brez nadzorstva in rednega pouka! Zato profesorski zbori porabljajo ta paragraf le v izjemnih primerih, ko vidijo, da ni drugega izhoda. S tem razbremene razred. Primernejše bi bilo, ko bi smel tak učenec tudi drugi semester pohajati šolo kot nekak privatist in bi razred drugo leto ponavljal. Nujno potreben je ta paragraf v I. in V. razredu, kjer je naval največji in je med dobrimi učenci toliko popolnoma nesposobnih, da je le v korist razreda, — če najslabši odidejo.

Krivda je tu na strani staršev, ki silijo svoje otroke v take šole, v katere ne spadajo. Učencu je le v korist, če se mu čim prej pove, da ni za srednjo šolo. Gotovo bo po drugi poti našel svoj pravi poklic, dočim bi gimnazija iz njega vzgojila k večjemu slabega študenta. Posebno v V. razred gimnazije bi morala priti samo ona nadarjena in inteligentna mladina, ki bo brez težav in z uspehom izdelovala višje razrede. Potem bi ne bilo pritožb o brezposelnosti. Izkušnje na nižjih razredih, posebno pa pri mali maturi pokažejo staršem jasno, kam spada njihov deček ali deklica. Učenci, ki le s težavo napravijo nižjo maturo, ne spadajo na višjo gimnazijo. Zato profesorski zbori opravičeno ravno v V. razredu postopajo bolj rigorozno, da izčistijo prenapolnjene sobe, da zavrnejo one, ki so po nepotrebnem prišli v višjo gimnazijo, na pravo pot, in da onim, ki ostanejo, omogočijo uspešnejši napredek.

Razumemo težave in skrbi, ki jih imajo danes starši, da preskrbe svojim otrokom službo in kruh, *a srednja šola ima v življenju naroda tako važno vlogo, da se ne more ozirati na posamezne želje, ker mora vzgajati inteligenco naroda* in na višjih razredih prerešetati zrno od plev, da le oni, ki so poklicani, odidejo v oni visoki svet, kjer jih čakajo najtežje dolžnosti.

Kriza naše dobe pada tudi na našo mladino, ki že zgodaj začuti težko vprašanje dela in kruha. Zato ni dvoma, da je po vseh naših šolah mnogo delavnosti. Ako vkljub temu prvo polletje ne bo povsod kar najbolj uspešno, je vzrok v razmerah, ki jih moramo odstraniti. Če hočemo, da bo mogla srednja šola uspešno vršiti svojo dolžnost.

Sneg in lesna industrija

Radovljica, 31. januarja

V vseh dnevnikih čitamo pozimi o smučanju, o ugodnem in slabem snegu za smuko. Veliko bolj važen kakor za smuko je pač sneg za lastnike gozdov, za lesne trgovce in industrijce.

Ker so vprav v lanski pomladi po gorenjskih gozdovih, posebno na Jelovici, več sekali kakor navadno v drugih letih, so Gorenjci prav težko čakali, kdaj da bodo popolnoma zakriti vsi parobki. Ker niso prinesli Trije kralji zadosti snega, so mnogi možakarji že obupavali. Najbolj neprijetno je bilo tistim, ki imajo posekanega mnogo lesa. Nekateri imajo do 10.000 kubičnih metrov smrekovih in jelovih hlodov. Za spravljanje take količine lesa pa je treba precej dolgih voženj iz doline v goro in spet s polnimi »posmojkami« ali »vlačuljami« po strmi poti v dolino.

Mnogi so bili poskušali že pred božičem, kar v kopnem. Skoraj vsi pa so bili opustili take nevarne poizkuse. Dogodilo se je, da v mnogih krajih niso mogli z močnimi konji ali voli izvleči debelih hlodov iz globokih, večkrat skalnatih jelovških kotlin. Če se jim je pa to posrečilo, je pričelo zopet hudo gnati po sicer kopnih a večkrat poledenelih strminah. Nobena zavora ni držala na trdih tleh! Popokale so bile verige in v par primerih se je vprega s konjem ali volom, valila čez strma pobočja. Nastala je velika škoda za gospodarja, posebno kadar si je konj zlomil nogo in so ga morali usmrtiti kar v gozdu.

Ker kar ni lotelo pasti na Gorenjskem zadosti snega, so mnogi računali, da bo les, zložen v velike kupe, počakal čez poletje v gori. Tako je bilo pred nekaj leti in so lastniki lesa kakor tudi prevozniki trpeli občutno škodo.

Toda vprav v zadnjem času je bila zadeva le ugodno rešena. Po »mrzli nedelji« je pričelo snežiti tudi na Gorenjskem. Dočim je to pot v Ljubljani in na Dolenjskem deževalo, je nastopila v radovljiškem srezu trda zima. V dolinah se je le počasi debelila snežna odeja, kajti vedno so še poskušali topli vetrovi odganjati belo zimo. Med sneženjem je parkrat pričelo deževati. V gorah pa je snežilo že vso noč, ko je v dolinah še deževalo. Nametlo se je snega na debelo. Že na Jamniku ga je padlo skoraj 1 m, a snežna odeja je že na vsakih 100 m višine znatno debelejša. Tako je sedaj na vrhu Jelovice že 1½ m snega.

Novi sneg je oživel naše gozdove. Več kakor 100 voznikov iz vseh podjelovških vasi odhaja že v ranih urah v goro. Mnogi že nakladajo, ko se prične daniti. Vožnja je zdaj res idealna. Po dvakrat dnevn opripeljejo na žage težke tovore okroglega lesa, brez posebnih muk za ljudi in živino. Ker so pa, kakor že omenjeno, v Jelovici posekane še ogromne količine lesa, so nekateri vendar le še v skrbeh, da jih morda ne bi prehitela pomlad, sicer precej kasno zakraljuje po jelovških gozdovih. Vsekakor pa so imeli tudi letos prav tisti, ki so rekli, da gosposka in zima ne prizaneseta... Poleg »lesnih črvov« imajo veselje seveda tudi smučarji.

Neugnana zima na jugovzhodu države

Beograd, 31. januarja

Ko večina Črne gore ne more urediti prometa zaradi snega, ki je zapadel še pred pravoslavnimi božičnimi prazniki v toliki meri, da je ne pomnijo niti stari ljudje, se je po pokrajinah Sandžaka nenadoma, ko so se že kazale velike vremenske izpremembe položaj spet poslabšal. V okolici Raške in Novega Pazarja ter Tutina in Sjenice je začelo v torek proti večeru spet močno snežiti. Nekaj dni poprej so že uredili avtobusni promet med Novim Pazarjem in Sjenico, nov sneg pa je to cesto spet zamedel. Ustavljen je sedaj tudi promet med Novim Pazarjem in Tutinom. V prometu je ostala samo še zveza od Novega Pazarja do Raške.

V vaseh Črne gore in Sandžaka se občuti vedno večje pomanjkanje živeža. Kmetje iz raznih krajev so navezani na izmenjavo raznih pridelkov, kar pa je sedaj popolnoma izključeno. V večjih krajih pa je nastala silna draginja, ker so trgovci močno zvišali cene svojih zalog, ki pa so že tudi močno izčrpane.

V Skoplju je po nekaj toplih dneh spet nastopila zima. V torek ponoči je sneg spet zasul ulice mesta, še več pa ga je padlo v okolici. Sneg je sicer moker in naglo kopni, zaradi njegove teže pa so bile pretrgane mnoge brzojavne žice. Pred novim snegom je bilo v Skoplju 5 stopinj nad ničlo, ponoči pa se je temperatura spet naglo znižala. V gorskih krajih Južne Srbije divjajo snežni meteži. Promet med Velesom in Kačanikom je bil vnovič prekinjen.

Tudi v dolini Moravice so nastopili snežni meteži ter popolnoma zasuli poti proti Čačku. Važke šole v teh krajih imajo že dolge počitnice.

Slovo dr. Pavla Avramovića od policije

Ljubljana, 31. januarja

Že v decembru so se izvršile v vodstvu oddelka za socialno politiko in narodno zdravje pri banski upravi večje spremembe. Inspektor dr. Ernest *Mayer*, ki je po odhodu g. dr. Dolšaka v pokoj začasno vodil oddelek, je medtem postal načelnik oddelka, na mesto šefa odseka za socialno politiko in narodno zdravje, ki ga je prej zavzemal dr. Mayer, pa je bil imenovan dr. Pavle *Avramović*, zdravstveni inspektor pri policijski upravi. Zdravstveni resor pri policiji pa je prevzel dr. Josip *Lužar*, doslej zdravstveni svetnik pri banski upravi.

Jutri prevzame novi policijski zdravnik svoje službeno mesto. Za slovo od svojega dosedanjega zdravstvenega referenta dr. Avramovića so policijski nameščenci priredili snoči v salonu pri Banku na Šmartinski cesti intimen družabni večer. Kako priljubljen je bil g. inspektor med policijskim osebjem, je zgovorno pričala številna udeležba: dvoranica je bila natrpano polna, tako da skoraj ni bilo dobiti prostora. Upravnik policije g. Kerševan se je zaradi bolezni opravičil in na večeru ga je zastopal poveljnik straže g. Gril. V dobrem tovariškem razpoloženju so izpregovorili nekaj iskrenih besed gg. Gril, šef kriminalnega oddelka nadzornik Zajdela in zastopnik straže. Vsi so prisrčno čestitali dr. Avramoviću k imenovanju na tako važno in odgovorno mesto, obenem pa so se mu zahvaljevali za zasluge, ki si jih je pridobil za policijsko osebje v 14 letih svoje službe. Poudarjali so njegovo človekoljubnost in dobroto, saj je bil zmerom pripravljen tudi na zdravniško pomoč družinam policijskih nameščencev, čeprav to ni bila njegova dolžnost. Na koncu se je za vse čestitke in dobre želje zahvalil inšpektor dr. Avramović sam. Zaključil je z obljubo, da bo tudi na novem službenem mestu ostal zmerom zvest in naklonjen policijskemu osebju, na katero ga veže toliko živih spominov iz poldrugega desetletja skupnega dela.

Kupujte domače blago!

Želodčne bolečine, pritisk v želodcu, gniloba v črevesju, žolčnat okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, bleda barva obraza izginejo često po večkratni uporabi naravne »**Franz Josefove**« grenčice s tem, da jo izpijemo kozarec, predno ležemo spat. Specijalni zdravniki za bolezni v prebavilih izjavljajo, da je »**Franz Josefovo**« vodo toplo priporočati kot v te namene služeče domače zdravilo. »**Franz Josefova**« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Gdč. Ančka Levarjeva,

ki je nastopala doslej na Sentjakobskem gledališkem odru in je žela pri občinstvu prav navdušene uspehe (njena zadnja lepa kreacija v komediji »Hčerki njene ekscelence), bo drevi debutirala na odru Narodnega gledališča v naslovni vlogi Niccodemijeve komedije »Postržek« (Scampolo). Gospodična, ki jo ob prvem koraku na deske poklicnega odra spremljajo simpatije širokega kroga gledališke publike, ki si jo je znala osvojiti že s prvimi nastopi pri Šentjakobčanih, je nečakinja in učenka g. Levarja.

Važne zadeve zasebnih nameščencev

Sklepi plenarne seje Zveze bančnih, zavarovalnih, trgovskih in industrijskih uradnikov Jugoslavije

Preteklo nedeljo se je pod vodstvom predsednika g. Branimira Šilca vršila plenarna seja glavnega odbora in finančne kontrole Zveze bančnih, zavarovalnih, trgovskih in industrijskih uradnikov Jugoslavije. Po poročilu osrednje zvezne uprave o delu v preteklem letu in poročilu o stanju imovine se je razvila debata in so bili sprejeti razni sklepi.

Seja je z zadovoljstvom ugotovila, da izkazujejo zvezne finance po poravnanju vseh potrebnih stroškov, nanašajočih se na upravo, tisk, agitacijo in kvote zveznim podružnicam in skladom osrednje uprave, višek v znesku nad 30.000 Din, ki se je po sklepu seje izročil skladu za propagando. Sklad za brezposelne je kljub velikemu znesku izplačanih podpor nezaposljenim podvojil svoje stanje. Skupna imovina zveze, njenih podružnic in njenih pododborov obenem z imovino zadrug zveznih članov, ki so podelile v preteklem letu velikemu številu članov kredite, predstavlja milijonsko vsoto.

Število zveznih članov je nasproti prejšnjemu letu poraslo kljub dejstvu, da je mnogo članov v preteklem letu zaradi nezaposljenosti prenehalo plačevati članarino.

Seja je v zvezi s sklepom prejšnje seje o vzpostavitvi velikobečkereške zvezne podružnice sprejela sklep, da se v območju vsake delavske zbornice ustanovi po ena zvezna podružnica. Zato se prejšnji sklep o vzpostavitvi podružnice v Velikem Bečkereku izpremeni tako, da se tej krajevni organizaciji v svrho omogočenja uspešnejšega organizacijskega dela poviša kvota.

Glede pokojninskega zavarovanja je bila seja na stališču, naj se brez odlašanja razširi pokojninski zakon na vso državo tako, da bi bil nosilec tega zavarovanja Pokojninski zavod v Ljubljani, ki naj preko ustanovitve svojih poslovalnic, katere bi se počasi razvile v samostojne pokojninske zavode za posamezna področja, izvede to zavarovanje.

Glede nameščenskega bolniškega zavarovanja je sklenila seja, da se odobri pravilnik za obstoječe blagajne, po katerem bodo mogli nameščenci brez obveznega včlanjevanja v zasebna društva (»Merkur«, Trgovsko društvo in Trgovačka omladina) izkoriščati svoje zakonske pravice v pravcu bolniškega zavarovanja s tem, da se tem blagajnam omogoči obenem tudi funkcija dopolnitve v tem zavarovanju.

Velika tatvina na pošti

Ljubljana, 31. januarja

Še preden se je utegnila do kraja pojasniti drzna tatvina, ki sta jo dva neznanca izvršila pred tednom pri trgovcu Češnovarju na Dolenjski cesti, se je danes dopoldne iznenada raznesla po mestu vest o novi predrzni kraji, ki se je zgodila v prvih jutranjih urah v telefonskem uradu glavne pošte.

Malo po 8. uri, ko je na pošti najživahnejši vrvež, je prišel trgovski zastopnik Adolf Lesjak, ki je po rodu iz Celja, a stanuje v Gajevi ulici 9, na glavno pošto, da odpošlje nekaj denarja svoji tvrdki. A preden se je napotil na oddelek za denarni promet, ki se nahaja v prvem nadstropju poštnega poslopja, je zavil na brzojavni oddelek, do katerega je dostop iz Prešernove ulice, ker je hotel tam opraviti iz javne govorilnice dvoje telefonskih razgovorov z Zagrebom in Somborom. V uradnem prostoru se je ta čas nahajalo kakšnih 5 ali 7 oseb, ki jih Lesjak ni poznal. Denar, ki ga je pripravil za pošiljatev, je nosil v rjavi usnjeni aktovki. Bilo je v nji 17.100 Din in sicer 14 tisočakov, ostalo pa stotaki. Razen denarja se je v nji nahajala samo še prazna poštna nakaznica. Medtem ko je čakal na naročeni telefonski pogovor, je aktovko položil na pult pred celico. V celico je stopil dvakrat in je obakrat govoril po 3 minute. Ko se je ob 8.30 prvikrat vrnil, ga je aktovka še čakala na svojem mestu. Drugič je govoril ob 9. uri, a ko se je takrat vrnil iz celice, je ni bilo več.

Prestrašen in obupan se je okradeni trgovski zastopnik takoj zatekel na policijo, da tatvino prijavi. Kriminalni oddelek je uvedel obširne in podrobne poizvedbe in si je kot prvo nalogo nadel, da poišče osebe, ki so se ob kritični uri mudile v uradnem prostoru. Policijski agentje so bili ves dan na nogah, a do večera za tatom še ni bilo sledu.

Vlom v veržejsko občinsko pisarno

Veržej, 31. januarja

V noči na 26. t. m. so neznani tatovi vlomili v občinsko pisarno našega starega muropoljskega trga Veržeja. Najprej so z nekim orodjem dvignili ruleto, potem pa so še upognili železni križ v oknu tako, da so lahko zlezli v notranjost. Tam so s silo odprli predal, v katerem so našli okrog 1200 Din gotovine, s katero so izginili v temno noč. Vlom so morali izvršiti še pred polnočjo. Drugega niso odnesli ničesar. Pustili so razne stare listine in druge zgodovinske reči, ki jih čuva trg Veržej.

Vloma sta osumljena dva brezposelna potnika, ki sta se 25. t. m. oglasila v občinski pisarni ter prosila za podporo. Vedla pa sta se pri tem zelo predrzno in izzivalno. Najbrž sta si takrat ogledala torišče svojega ponočnega podviga.

Roparji s krivim denarjem

Ljubljana, 31. januarja

V prijazni vasici Brezje v občini Log nad Ljubljano sta dva neznanca izvršila v nedeljo ponoči drzen roparski napad. Iz hleva, ki je prizidan hiši, sta se preko podstrešja priplazila v stanovanje 85letnega kočarja Blaža Velkavrha, in potem ko sta vzela iz skrinje 350 Din, vso gotovino, ki je bila pri hiši, sta nasilno napadla še starega, onemoglega gospodarja in njegovo 56letno hčer Marijo, ki sta začutila tatove in jela klicati na pomoč. Ko so prihiteli sosedje, sta razbojnika pobegnila proti Dobrovi in sta jo po vsej priliki mahnila proti Ljubljani. Po opisu Velkavrhovih sta oba zločinca mlada, eden srednjevelik, drugi pa majhen in širokopleč. Policija ju še zasleduje.

Da sta roparja vsekakor iz zanimanja vredne tolpe, priča tudi dejstvo, da so v plašču, ki ga je eden izmed njiju pustil v hlevu, našli nekaj ponarejenega denarja. Plašč, ki je iz črtastega rjavega sportnega blaga in je že precej obrabljen, je tat slekel, ker mu je bilo pri napornem stikanju po hiši najbrž prevroče, a ker je moral potem naglo odtod, ga ni več utegnil vzeti s seboj. V žepu so ostali trije ponarejeni dvajsetaki in trije dvodinarski falzifikati.

KULTURNI PREGLED

Dr. Karl Hagemann režira v Ljubljani

Odlični nemški dramaturg in režiser g. dr. Karl Hagemann, ki je lani prepotoval dobršen del Jugoslavije in priobčil v nemškem tisku niz simpatičnih poročil o naši domovini, je že ob priliki prvega bivanja v Ljubljani povedal preko »Jutra«, da pride z veseljem v goste kot režiser. Sedaj biva že dober teden dni med nami. Pravkar z vso vnemo in s temeljitostjo, kakor je dana nemškim intelektualcem, dovršuje režijo Straussovega »Netopirja«. Med tem je že dvakrat predaval rotaryjcem in enkrat v radiu; drugo njegovo predavanje v radiu bo te dni. Prikupnega in ljubeznivega nastopa, poln simpatij do naše zemlje, zvedav za vse naše kulturne in narodne posebnosti in dareželjiv v priznanju vsega, kar je pri nas pomembnega in zanj zanimivega, postaja g. docent dr. Hagemann prvi kulturni posredovalec med nami in duhovno elito Berlina, v kateri zavzema ugledno mesto.

Obiskal sem ga v gledališču malo pred eno izmed številnih skušenj, ki jih je opravil z našim opernim osobjem. Umljivo je, da se je razgovor takoj zasukal na osrednje točko njegovega ljubljanskega zanimanja in delovanja, na uprizoritev Straussovega »Netopirja« v njegovi režiji:

— Odpravil sem se v Ljubljano z iskrenim veseljem, — je dejal, — ker sem že ob priliki prvega obiska spoznal resna prizadevanja vašega gledališča in kulturno višino okolja, v katerem deluje. V Berlinu gledajo s simpatijo na moje gostovanje v Ljubljani, o čemer sem se prepričal tudi pri pristojnih oblastih. Po prihodu v Ljubljano me je kajpak takoj zaposlilo gledališče. Nemudoma smo pričeli z intenzivnim delom. Ne bo Vam težko razumeti, da moje režisersko delovanje v tujem okolju, kjer ni mogoč neposreden jezikovni stik z vsakim sodelavcem, ni posebno lahko; vendar so bile vse naravne težkoče gladko odpravljene, delo je kazalo vedno večje in lepše uspehe — no, končen rezultat se bo pokazal na premieri, o njem ne bom sodil! Lahko samo rečem, da mi je bilo delo po ljubeznivosti gledališke uprave, zlasti še pozornega opernega ravnatelja g. Poliča in po prizadevnem sodelovanju režiserja g. Krefta izredno olajšano. Bil sem kar presenečen, kako marljivo, vneto in disciplinirano osobje imate v gledališču in koliko zmorejo vaši solisti. Vzlic tem ugodnim pogojem pa vendar ni lahko z živim materialom uresničiti, odrsko do odtenkov izoblikovati tisto predstavo, ki jo imam kot režiser o sleherni posamezni sceni. Pa, kakor rečeno: ob vzajemnem razumevanju in dobri volji je vse šlo; predstava je dozorela za javnost.

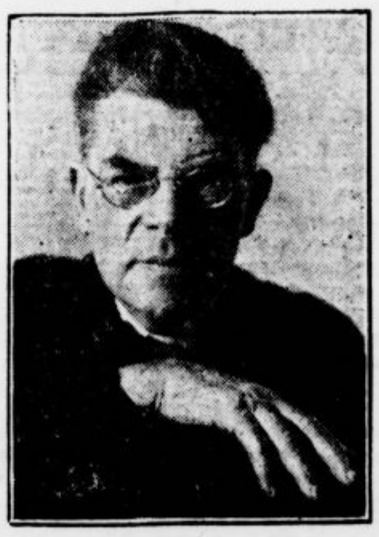

Na vprašanje, kakšna načela so ga vodila pri režiji »Netopirja« (o svojih dramaturških nazorih je prispeval za Gledališki list zgoščen informativen članek) je g. dr. Hagemann odvrnil nekako tole: — V nasprotju z Reinharditom, ki je »Netopirja« razdrobil v slike in ga dajal kot revijalno opereto, sem predvsem ostal zvest strukturi samega dela in ohranil njegova tri dejanja. Preverjen sem, da tudi v tej prvotni obliki lahko doseže popoln učinek, če so vsa tri dejanja dobro zgrajena in če je smiselno pripravljen višek v drugem dejanju. Iz tega vidite, da skušam načelno spoštovati stare, večne zakone gledališke umetnosti; zato ne eksperimentiram brez potrebe. Slednji dramaturško - režiserski poseg, ki ga izvršim na organizmu gledališkega umotvora, mora imeti trdno notranjo utemeljitev. Kajpak, tudi pri »Netopirju« sem moral izvršiti majhne retuše, navsezadnje ima vsak režiser to pravico, kaj ne. Vendar nisem nikjer posegel v osnovno strukturo dela, marveč sem se omejil na vnanjo prenovitev in osvežitev, v kolikor ustreza današnjim kulturnim in človeškim razmeram. Drugo načelo, ki me je vodilo pri »Netopirju«, je v tem, da sem zavrgel tip običajne dunajske operete in podal Straussovo delo kot fino družabno komedijo z godbo in petjem. Besedilo je namreč prirejeno po neki francoski komediji, in duh te komedije je bil zame odločilnejši kakor pa povprečno pojmovanje operete. Zaradi tega boste videli Straussovega »Netopirja« v vsej zaokroženosti, uglajenosti in dognanosti muzikalne komedije. Temu se skladno pridružuje še tretje načelo: ustvarjati verno in zbrano iz samega duha Straussove muzike, te očarljive, igrave, lahkotno melodične glasbe, ki dviga »Netopirja« visoko nad povprečen operetni nivô. — Celotnemu duhu moje režije so se morale prilagoditi tudi razne posameznosti; posebno skrbno je izdelan dialog, izpuščene so tipljive banalnosti, ki jih često srečujemo v operetah, skratka: nivô je dvignjen v fino družabno komedijo, ki pa ni zaradi tega nič manj vesela in živahna...

Ob koncu je ugledni berlinski gost, ki srečno združuje v sebi umetnika in znanstvenika, pripovedoval o svojih splošnih vtiskih iz Ljubljane, predvsem o tem, kako se je vživel med nami družabno, koliko prijaznih in simpatičnih naših ljudi mu je že stisnilo roko. O Ljubljani namerava napisati več člankov, med njimi tudi splošnega za veliki berlinski dnevnik, z našim gledališčem pa ostane v stalnih stikih. Bil je tudi že v Zagrebu in se domenil, da jeseni zrežira kakšno veliko nemško opero (Wagnerja ali Mozarta). Videl je nov Baranovićev balet in Odakovo »Dorica pleše« in spoznal, koliko umetniške tvarine je še v naši folklori.

Med tem pripovedovanjem se je zadaj za nama že oglašal klavir in ženski glas

DANES TEŽKO PRIČAKOVANA PREMIERA

PEER GYNT

Največji film sezone. Filmska senzacija Evrope, pravi družabni dogodijaj.

HANS ALBERS in OLGA ČEHOVA

SLAVITA ZMAGO PRAVE UMETNOSTI

Telefon 21-24 **ELITNI KINO MATICA** Telefon 21-24

Predstave ob 4., 7.15 in 9.15 uri. Predprodaja vstopnic od 11.—½13. ure.
Radi izredne dolžine filma prosimo cenjene obiskovalce, da pridejo točno k predstavi!

Domače vesti

Program Franja Žebota

Klerikalci kar obsipajo župane z letaki in pismi, s katerimi skušajo na svoj stari, naši javnosti dobro znani način zbegati in ustrahovati senatske volilce. Razžalili bi zavedne slovenske župane, ako bi jih opozarjali, naj ne nasedajo lažem in grožnjam nepoboljšljivih klerikalnih hujskačev. Župani so dovolj pametni, da se bodo vsem tem obupnim poskusom le nasmejali. Toda širšo javnost, ki klerikalnih pisem ne dobi v roke, bi za smeh in kratek čas — ali pa tudi za resno razmišljanje o moralnem nivoju klerikalne politike opozorili na to-le:

V enem izmed pisem, ki so se razpošiljala županom, stoji tudi to, da kandidirata Žebot in Štrcin na programu g. Jevtiča.

Predsednik vlade g. Jevtić kandidira v senat v dunavski banovini kot nosilec liste Jugoslovenske nacionalne stranke in torej tudi na programu te stranke, ki ga šteje med svoje voditelje. Ali kandidira tudi g. Žebot s svojimi prijatelji na programu JNS?!

In dalje: V deklaraciji svoje vlade, podani 3. januarja v Narodni skupščini, je g. Jevtić slovesno izjavil, da je narodno in državno edinstvo siej ko prej najvišji zakon za vsakogar ter temelj vse države. V isti deklaraciji je g. Jevtić tudi poudaril da je skrb za telesno vzgojo mladine »že v Sokolu kraljevine Jugoslavije našla svoj popolni izraz«.

Naj gg. Žebot in prijatelji jasno povedo, ali priznavajo in odobravajo tudi te bistvene točke v programu vlade g. Jevtića: narodno edinstvo in Sokolstvo! Pa naj povedo to v »Slovencu« in ne v letakih, za katere potem noče biti nihče odgovoren!

Slepomišenje je greh! Grešiti pa tako pobožni možje, kakor so kandidati na Žebotovi »nevtralni« listi, vendar ne bodo hoteli!

---

* **Opozarjamo cenjene naročnike** na položnice, ki so današnji številki priložene za one, ki jim je naročnina potekla. Prosimo jih, da jo vplačajo zaradi poslovnega reda v upravi takoj prve dni meseca februarja. Kdor je plačal naročnino za februar že zadnje dni januarja, pa najde navzlic temu položnico v listu, naj je ne smatra za opomin, ker položnica je bila zanj pripravljena že poprej, pa je ni bilo več mogoče izločiti. Redno plačevanje naročnine je v interesu naročnikov samih, ker »Jutrovo« zavarovanje za primer smrtne nesreče pri zavarovalnici »Jugoslaviji« se tiče samo onih naročnikov, ki niso s plačevanjem naročnine v zaostanku. Zato naj morebitni zamudniki s tekočo naročnino za februar poravnajo tudi zaostale zneske. — Uprava »Jutra«.

* **Napredovanje.** Povišan je za svetnika pri načelstvu sreza Laško v 4. skupini 1. stopnje dr. Ljudevit Jenko.

Kašelj in **hripavost**

ublažijo

Mr. Bahovčevi „Smreka"-bonboni (Pinomentol)

sestavljeni iz smrekovega ekstrakta in mentola. Radi tega zrahljajo katar, olajšajo izločevanje sluzi ter desinficirajo usta in grlo.

„Smreka" - bonboni

zavitek Din 3.— in 5.—

Apoteka
Mr. L. Bahovec
LJUBLJANA
Kongresni trg štev. 12

* **Mojstrski izpit** v pekovski obrti sta napravila s prav dobrim uspehom Anton Resman iz Begunj in Izidor Morscher iz Kočevja.

* **Umrl je župan kočevske okoliške občine.** Sreska organizacija JNS v Kočevju nam poroča: Dne 24. t. m. je umrl odbornik sreske organizacije JNS in predsednik občine Kočevje-okolica Josip Jaklič, ki je bil stranki zvest do zadnjega dihljaja. Dne 22. t. m. se je še pismeno opravičil, da 3. februarja ne bo mogel iti na volitve senatorjev v Ljubljano. Slava temu vrlemu možu! Naj nam bo vsem v zgled, kako je treba varovati strankino disciplino. Ker namesto g. Jakliča njegov namestnik ni mogel več biti vpisan v volilni imenik za volitve senatorjev, smo za te volitve v srezu izgubili en glas in bo iz kočevskega sreza kandidatna lista naših strankinih voditeljev dobila namesto 12 le 11 glasov naših predsednikov občin ter 2 glasova naših članov banskega sveta.

Danes ob ½3. uri ZKD film

SVETI ANTON vseh zaljubljenih patron

Prekrasna češka veleopereta polna pesmi in veselja
Vstopnina: Dni 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50

* **Smrt zaslužnega rodoljuba in zdravnika.** V Beranih v zetski banovini je umrl upravnik Doma narodnega zdravja dr. Vasilje Popović, star komaj 47 let. Dr. Popović je bil potomec stare narodne rodbine iz Beran, ki je bila nekdaj v turških časih na čelu narodnega gibanja v pokrajinah Črne gore in Sandžaka. Dovršil je srbsko gimnazijo v Solunu, medicino pa je študiral v Švici. Med balkansko vojno je služboval kot zdravnik črnogorske vojske in se z največjo požrtvovalnostjo odlikoval na raznih bojiščih. Pred avstrijsko okupacijo Črne gore se je umaknil v Švico, kjer je požrtvovalno sodeloval v odborih, ki so skrbeli za srbske in črnogorske ujetnike in civilne internirance po avstrijskih taboriščih. Njegovo človekoljubno delovanje mu je pridobilo neomejeno spoštovanje in zaupanje med rojaki. Po osvobojenju se je dr. Popović ves posvetil organizaciji zdravstvene službe v svoji ožji domovini. Ko je položil temelje sanatoriju »Lovćenu«, je nastopil službo v svojem rojstnem kraju.

* **Umrl je** v Brežicah g. Ignac Podjed, nadgozdar v pokoju, star 75 let. Pogreb uglednega moža bo jutri ob 15.30 na videmsko pokopališče. — V Trstu je nenadno umrl 27. januarja g. Ladislav Ternovec, pomorski kapitan in lastnik znane bivše tvrdke Jakob Mankoč v Trstu. Z g. Trnovcem, ki je bil star 56 let, je legel v grob eden najpožrtvovalnejših narodnih in sokolskih delavcev v nekdanjem Trstu — 25. jan. je umrl Josip Pečenko, posestnik največjega mlina na Ipavi ter žage in fužine v Peklu pri Ribenberku v 73. letu. Sloveča hiša je izgubila skrbnega očeta in gospodarja, narod pa vzornega obrtnika in dobrotnika. Saj mu je stregel z vso dobrotljivostjo, naklonjenostjo in tudi gostoljubnostjo. Dovršivši spodnjo realko in kmetijsko šolo v Gorici je po rani smrti svojega očeta še ne dvajsetleten prevzel gospodarstvo. Po dobrohotnosti, ki jo je vselej in vsakomur delil, je imel pokojni Pepč iz Pekla prijatelje po vsej deželi. Pokopali so ga ob veliki udeležbi naroda v nedeljo na domačem pokopališču v Ribenberku. Zapušča užaloščeno vdovo in hčerki. — V ljubljanski bolnišnici je umrla gospa Marija Jerina, soproga posestnika in železničarja. Pogreb bo jutri ob 16. — V Celju je umrla gospa Josipina Flerinova, vdova po višjem sodnem svetniku. Blago gospo bodo danes ob 16. spremili k večnemu počitku. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Promet izletniških vlakov Ljubljana —Bistrica Boh. jezero in Rateče — Planica.** Jutri 2. februarja in v nedeljo 3. februarja bo vozil na progi Ljubljana gl. kol. — Bistrica Boh. jezero odnosno Rateče — Planica izletniški vlak. Odhod iz Ljubljane gl. kolodvor točno ob 6. uri, prihod v Bistrico Boh. jezero ob 8 uri 45 minut odnosno v Rateče — Planico ob 9. uri. Povratek iz Bistrice Boh. jezero ob 18. uri odnosno iz Rateč — Planice ob 18 uri 20 min., prihod v Ljubljano gl. kol. okrog 21. ure. Postanki na vseh postajah in postajališčih kakor normalno pri izletniškem vlaku. — Za oba dneva veljajo pri teh izletniških vlakih izletniške karte s 50 odstotnim popustom od normalnih voznih cen. Otroci od 4. do 10. leta starosti plačajo četrtinsko vozno ceno. Z vozno karto, kupljeno za izletniški vlak, se potniki lahko vračajo samo z izletniškim vlakom (ne z rednimi vlaki), vračajo pa se lahko z izletniško karto, ki jo bodo kupili 2. februarja, tudi z večernim izletniškim vlakom, ki bo vozil 3. februarja v Ljubljano.

Vi niste tako stari kakor izgledate. Želite li pa izgledati mlajši kakor ste in se odlikovati z mladostno svežostjo polti, potem uporabljajte redno najnovejši šlager kozmetike »HORMOLIN-KREMO-Paracelsus«, ki vsebuje potrebne hormone.

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.

Danes smeh, grohot, šala in še marsikaj v
ZVOČNEM KINU DVOR, telef. 27-30
kjer nam
VLASTA BURIAN
pokaže svoje
pustolovščine
Vlasta Burian kot uslužbenec pogrebnega zavoda
Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer
SMEH SMEH SMEH

* **Odprte planinske postojanke SPD.** Ob Bohinjskem jezeru »Zlatorog« in Sv. Janez, smuški tečaj od 2. do 10. t. m.; snega preko 60 cm. Erjavčeva koča na Vršiču, odprta ob praznikih in nedeljah, snega 30 cm pršiča na metru stare podlage. Valvazorjeva koča pod Stolom je stalno oskrbovana. Dom na Krvavcu, izlet v nedeljo, prijave sprejema pisarna SPD do danes opoldan. Koča na Veliki Planini, skupinski izleti v petek zvečer in soboto zjutraj, udeleženci se morajo prijaviti v pisarni SPD do petka opoldne, snega 65 cm na 40 cm stari podlagi. Koča na Ljubniku je stalno oskrbovana in dostopna iz Šk. Loke. Dom v Kamniški Bistrici, skupinski izlet z avtobusom v nedeljo, snega preko 30 cm. Dom na Mrzlici, dostop iz Trbovelj, smuka ugodna. Tomazinova koča na Sv. gori, prijetna izletna točka iz Litije. Ugodne snežne prilike so na Mozirski planini in v okolici Celjske koče. Koči na Smrekovcu in na Kremžarjevem vrhu sta stalno oskrbovani. V Logarski dolini in na Pohorju so odprte vse planinske postojanke.

Ali je Vaša prebava v redu?

Vzemite zvečer 2—3 male
ARTIN DRAŽEJE
in zjutraj se boste lahko iztrebili.

Dobivajo se v vseh lekarnah. Škatlica z 12 dražejami Din 8, vrečica z 2 dražejama Din 1.50.
Registrirano pod S br. 7724, 27. IV. 1934.

Iz Ljubljane

u— **Okrajna organizacija JNS za Krakovo in Trnovo** vabi članstvo na letno skupščino z običajnim dnevnim redom, ki bo v soboto 2. februarja ob pol 10. v prostorih Sokličeve gostilne Pred konjušnico št. 2. Poročali bodo tudi ljubljanski narodni poslanec, minister g. dr. Albert Kramer in predstavniki sreske organizacije. Udeležba obvezna za vse člane.

u— **Slavni Robert Schumann** je napisal leta 1842. 3 godalne kvartete, ki so popolnoma svojevrstni v tej literaturi. Posebno v ritmičnem pogledu zahtevajo izredno mnogo od izvajalcev, predvsem od violinista in čelista. Ta dva pa sta v Praškem kvartetu, ki ga bo izvajal v ponedeljek 4. t. m. v resnici izvrstno zastopana. Izmed treh kvartetov pod op. 41 je tretji najpomembnejši in tudi najlepši. Poln je prelepih pravih Schubertovih melodij in en stavek je lepši od drugega. V Ljubljani je že dolgo vrsto let nismo slišali tega kvarteta. Zato bo ponedeljkov nastop Praškega kvarteta tem zanimivejši. Obisk najtoplejše priporočamo, sedeži v Matični knjigarni.

„Kavarna CENTRAL"

Vsak večer igra prvovrstna damska kapela.
Danes in vsako soboto in nedeljo odprto do štirih zjutraj. 1224

u— **Jugoslovensko akademsko napredno društvo Jadran** v Ljubljani ima naslednji odbor: predsednik Verbič Dušan, podpredsednik Tušek Boris, tajnik Sodnik Boris, blagajnica Sodnikova Zorka, knjižničar Sket Stanko, zapisnikar Ravbar Rado, arhivar Janša Vido, gospodar Klemenčič Tone, namestniki: Straškova Jožica, Ferfolja Ervin, Fakin Boris in Sartory Marjan. — Danes v petek ob pol 17. bo plenarna seja katere naj se udeleže tudi vsi načelniki sekcij.

u— **Danes ob 16. velika premiera** največjega filma sezone »Peer Gynt« v katerem glumita Hans Albers in Olga Čehova. Ta film je po svoji vsebini in po umetniški višini prava evropska senzacija. Povsod, kjer se je predvajal je zelo uspel. Publika je navdušena. Po svoji umetniški višini je film pravi družabni dogodek za vsa mesta, kjer ga predvajajo.

u— **Kdo ne pozna Murnikovega »Matajevega Matije«?** Zdrav kmečki humor je v njem in sleherni bralec se je prav gotovo nasmejal do solz. To zabavno veselogro ponovi Šentjakobsko gledališče v dramatizaciji Milana Skrbinška jutri in v nedeljo 3. t. m. ob 20.15 uri. Predprodaja vstopnic bo od sobote dalje od 10. do 12. in od 15. do 17. ure pri dnevni blagajni v Mestnem domu.

u— **Danes ob pol 15.** bo v Elitnem kinu Matici sestanek vseh, ki so zaljubljeni ali se mislijo zaljubiti. ZKD bo predvajala češko opereto »Sv. Anton vseh zaljubljenih patron«. Film je izredno fin in lep. Vstopnina 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50 Din.

u— **Občni zbor Strokovnega in podpornega društva trgovskih in podjetniških uslužbencev** v Ljubljani se bo vršil 2. t. m. ob 3. popoldne, Pred Škofijo 18-I. Udeležba in točnost za člane obvezna. — Odbor.

u— **Ljubljanski Sokol** vabi svoje članstvo, naraščaj in ostalo občinstvo k predavanju, ki se bo vršilo v ponedeljek 4. t. m. ob pol 9. zvečer v društveni mali dvorani v Narodnem domu. — Predaval bo gimn. direktor br. dr. Janko Lokar o biskupu Josipu Juraju Strossmajerju in njegovih zaslugah za naše narodno edinstvo. Pričakuje se obilne udeležbe.

u— **Sokolsko društvo Ljubljana II.** obvešča svoje članstvo, da je preminil član našega društva br. Ivan Ražem. Pogreb bo danes ob 2. popoldne izpred hiše žalosti, Žabjak št. 3. Članstvo pozivamo, da se ga udeleže v čim večjem številu v civilu z znakom.

u— **Sočani!** Danes popoldne ob 2. se bo vršil pogreb našega dobrega člana Antona Ražma izpred hiše žalosti Žabjak 3, k Sv. Križu. Prosimo, naj bo udeležba Sočanov pri pogrebu častna. Kdor je prost, naj se pogreba brezpogojno udeleži. — Odbor.

u— **Združenje gostilniških podjetij v Ljubljani** vabi svoje članstvo, da se v obilnem številu udeleži pogreba dolgoletnega člana, gostilničarja g. Antona Ražma. Pogreb blagopokojnika bo danes ob 2. popoldne, Žabjak št. 3.

Ščetke za lase iz žice	po Din	14.—
Agfa gobe iz umetne svile	» »	6.—
Gumi predpasniki	» »	16.—
Razpršilci	» »	22.—
Gumijaste rokavice za gospodinje	» »	18.—
Garnitura za zobno nego	» »	10.—
Zobne ščetke	» »	4.50
Potovalne blazine s prevleko in etuijem	» »	34.—
Potovalna škatlja z milom	» »	8.—
Termofor	» »	34.—
Glavniki vse vrste	» »	5.— in 6.—
12 robcev impregniranih proti nahodu	» »	12.—
Arosa proti kašlju in prehladu	» »	5.—

Naročila po pošti poštnoobratno!
GLEJTE IZLOŽBO! 1305 GLEJTE IZLOŽBO!
DROGERIJA GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova 5

---

se je poskušal z neko arijo; videti je bilo, da je svet »Netopirjac že nestrpno čakal svojega odrskega obiskovalca. še malo, še nekaj trdnih potez in prvi ljubljanski komad dr. Hagemanna bo zaživel tudi javno na našem odru. G. dr. Hagemann ostane med nami še dva, tri dni po premieri, potlej se pa vrne v Berlin, kjer ga čakajo nove naloge in se mu odpirajo nov. vidiki pri soustvarjanju nemškega gledališča v novem duhu, ki še išče trdnih oblik. —o.

Zagrebško pismo

Premiero novega baleta Krešimira Baranovića »Imbrek z nosom« smo pričakovali v Zagrebu z velikim zanimanjem. Danes lahko rečemo, da so se vse nade izpolnile v polni meri. Delo je sveže že po koncepciji, o čemer najbolj pričuje kratek prikaz vsebine:

Imbrek ima velik nos, ki se mu roga vsa vas. Zaradi tega nosu ga nihče ne mara, zlasti pa ne dekle, v katero je zaljubljen. Ob neki priliki, ko je bila huda nevihta, zanese Imbreka z njegovim velikim dežnikom vred v nebo, kjer prosi, da naj mu zmanjšajo nos. In res, angeli mu odžagajo kos nosu. Imbrek vtakne odžagani kos v žep in se s svojim dežnikom spusti na zemljo. Na vasi vsi občudujejo njegov lepi nos, toda Imbrek se bahu, češ, da si ga je bil sam odrezal. Hoteč pokazati, kako je to storil, postavi odrezani kos nosu na prejšnje mesto. In glej, za kazen zaradi bahaštva se mu nos zopet sprime in je tako velik, kakor je bil prej.

To veselo vsebino je Baranović naslonil na glasbo, ki je adekvatna besedilu. Narodni motivi in v narodnem duhu komponirana glasba dajejo delu poseben čar. Zlasti je treba omeniti mojstrsko tehnično obdelavo, ki doseza višek v instrumentaciji. Le ta je poglavje zase in tvori pravo krono novega baleta. — Poleg »Imbreka z nosom« so dajali obnovljeno »Licitarsko srce«, in oba baleta sta imela pred polno hišo velik in zaslužen uspeh. Baranović je bil ves večer središče interesa in predmet najtoplejših ovacij.

Rudolf Župan, Slovenec po rodu, je gostoval dva večera (Rigoletto in Cavalleria rusticana). Pokazal je nenavadno lepe glasovne sposobnosti. Temu mlademu in nadarjenemu pevcu nedostaja samo gledališke rutine.

Eden največjih živečih ruskih skladateljev, Sergej Prokofjev (znan ljubljanskemu občinstvu po operi »Zaljubljen v tri pomaranče«) je obiskal naše mesto in priredil kompozicijski večer. To prireditev lahko smatramo za glasbeno senzacijo, in tako jo je sprejelo tudi občinstvo, ki mu je burno odobravalo.

Mlada zagrebška pevka Liga Doroghy je priredila večer pesmi domačih skladateljev. Program je našteval osem komponistov s 27. pesmimi. To je vsekako bilo preveč i za pevko i za občinstvo. Drugače je Liga Doroghy ena naših najbolj kultiviranih pevk. Pri klavirju jo je spremljal Mladen Pozajić.

Izreden koncert je imela mlada altistka Gjurgjica Milinković, ki ni pokazala samo izvrstne glasovne kvalitete, marveč takisto veliko muzikalnost in čut za elegantno podajanje.

Odlični »Praški kvartet« je igral najsubtilnejšo komorno glasbo in nas je kar očaral s svojim izenačenim tonom, ubranim igranjem in izredno homogenim zvokom. Njegov koncert je bil eden umetniško najčistejših v tej sezoni. Sodeloval je tudi »Zagrebški kvartet«.

Dalje nas je obiskal veliki bolgarski sodobni skladatelj Panča Vladigerov. Nastopil je pri nas kot pianist, skladatelj in dirigent. Najzanimivejši je kot skladatelj, ki zelo dobro pozna orkestralno tehniko. Toda prav zaradi tega menda tolikani posega za efekti. Njegov orkester večno muzicira v nekakem tuttiju, solistični nastopi posameznih orkestralnih skupin pri njem skorai da ne obstoje. Zaradi tega je umljivo, da enolično (četudi efektno) prenasičen zvok njegovega orkestra kmalu utrudi. Na isti prireditvi je z velikim uspehom nastopil naš dirigent Lovro Matačić.

Slovenska pesalka Katja Delakova je priredila pesni večer, na katerem je izvajala svoj ciklus »Cestac. Pisec teh vrstic žal ni mogel prisostvovati prireditvi, po kritikah pa sodim, je umetnica imela pri nas prav simpatičen uspeh.

Znani goslač Vaša Přihoda je ponovno navdušil naše občinstvo in dokazal, da ima poleg fenomenalne in nezmotljive tehnike tudi močan čut za stil (Bach) in da je svojo glasbo še poglobil. Imel je vprav mogočen uspeh. **Žiga Hirschler.**

Umetnostne razstave v Ljubljani l. 1935. Letos se nam obeta živahno razstavno gibanje. Predvsem je Jakopičev paviljon predmet velikega zanimanja naših razstavljalcev. Narodna galerija je kot upravitelj ca paviljona rezervirala razstavne prostore za sledeče razstave: Najprej bomo videli nova dela našega neutrudljivega impresionista Matije Jame. Temu bo sledila razstava portretov kraljeve rodbine, ki jo prirejajo narodna ženska društva. Nato bomo videli zbrano življenjsko delo Srečka Magoliča ob 70letnici njegovega rojstva. — Sledila bo splošna slovenska umetnostna razstava, ki jo pripravlja Društvo likovnih umetnikov dravske banovine. Poznejе na stopi nova skupina »Like« s svojo kolekcijo, za njo bomo pa videli kolektivno razstavo kiparja Goršeta in slikarja Maleša. Če omenimo poleg tega, da pripravlja jesenski veleseiem še veliko razstavo »Naše morje« s posebnim umetniškim oddelkom in razstavo umetnosti 17. stoletja v Sloveniji, smemo pač trditi, da bo leto 1935. prineslo rekord v prireditvah likovne umetnosti.

Nove pridobitve za naše Narodno galerijo. Na razstavi mariborske »Brazde« sta banska uprava in ljubljanska mestna občina odkupili več slik in grafik. Banska uprava si je pridržala od teh del nekaj za okrasitev svojih uradnih prostorov, ostala je pa oddala Narodni galeriji, in sicer: Ivan Kos, »Oče in sin« (risba) ter »Trogir« (lesorez); Košir, »Tihožitje« (olje); Sirk, »Jezus in ribiči« (olje) in Trstenjak, »Pri toaleti« (gouache). Mestna občina je nakupila sledeče umetnine: Jirak, »Pokrajina« (olje); Ivan Kos, »V Logarski dolini« (risba) ter »Pokrajina« (olje) in Košir, »Mrak na Savi« (akvarel) — Po odborovem sklepu bodo vsa našteta dela uvrščena v stalno zbirko NG. Poleg navedenih slik je banska uprava nakupila tudi Lobodin kip »Mati z otrokom«, ki bo odslej tudi krasil zbirko NG. Iz lastnih sredstev si je končno nabavila Narodna galerija Maleševo olino sliko »Dekle z vrčem« in Sternenov »Dubrovnik«, kar je bilo mogoče, ker so končno prispele zaostale podpore iz proračunskih postavk banske uprave in mestne občine.

Še novi časopis. V Banjaluki sta pričela Branko Čubrilović in Jovo Zubović izdajati mesečnik »Razvitak«.

Spis ministra dr E. Beneša »Francija in nova Evropa« (filozofična razčlenitev današnjega položaja v Evropi) napoveduje pariška založba S. V. U. »Manes«.

Oblastveno dovoljena RAZPRODAJA

Naznanjam prostovoljno opustitev trgovine z modno konfekcijo za dame in otroke.

Vso zalogo svilenih in volnenih bluz, damskih in otroških oblek ter predpasnikov, birmanskih oblekc, plisser kril, otroških plaščkov, jopic, trikotaže itd. razprodajamo globoko pod nabavno ceno.

Hitite dokler traja zaloga in si nabavite potrebno za pomlad in poletje po najnižjih cenah iz priznano najboljše kvalitete. 1308

M. KRIŠTOFIČ BUČAR, LJUBLJANA, Stari trg št. 9

u— **Obrtniško društvo** prosi svoje članstvo, da se udeleži pogreba blagopokojnega člana g. Ražma Antona, gostilničarja v Ljubljani, Žabjek 3., ki se bo vršil danes ob 14. iz hiše žalosti.

u— **Zveza šoferjev dravske banovine** ima svoj občni zbor 3. t. m. ob 9. dopoldne v salonu gostilne pri »Levu«, Gosposvetska cesta. Vabljeni so vsi stanovski tovariši! — Odbor.

u— Društvo »Tabor«. Pevska vaja ta teden odpade. Vršila se bo v soboto 9. t. m.

FOTOAMATERJI!

FILMI

za slikanje v snegu brez rumenice pri

FOTO TOURISTU LOJZE ŠMUCU

Aleksandrova cesta 8

u— **Zabavni večer s plesom priredi na Svečnico, dne 2. februarja ob 18. v dvorani Sokolskega doma v Štepanji vasi Pevsko društvo »SAVA« s pestrim sporedom.** Prijatelji pevske družbe in dobre Kregarjeve kapljice vabljeni. Tudi plesalci bodo prišli na svoj račun, plesalke pa še posebno ker bomo volili »kraljico src«. Plesalka, ki bo imela največ src, prejme lepo darilo, zato na Svečnico vsi v Sokolski dom.

u— Drevi plesni večer »presenečenj« v Jenkovi šoli, Kazina namesto jutri. V nedeljo »popoldanski ples«.

Iz Celja

c— **Skioptično in filmsko predavanje** na ljudskem vseučilišču. V risalnici deške meščanske šole bo predaval v ponedeljek 4. t. m. ob 20. znani fotoamater-umetnik g. Cveto Švigelj iz Ljubljane ob predvajanju mnogih krasnih skioptičnih slik o »Naših Alpah poleti in pozimi« ter predvajal smučarski amaterski film »Na snežnih planotah pod Bogatinom«. Opozarjamo na to zanimivo predavanje.

c— **Javna mestna knjižnica je lani izposodila** 29.177 knjig (nasproti 28.802 v l. 1933.), in sicer 18.184 slovenskih odnosno srbohrvtaskih (16.673 l. 1933), in 10.130 nemških (11.049 v l. 1933.) ter leposlovnih in 863 znanstvenih (1080 l. 1933.).

c— **Mestno poglavarstvo** ponovno opozarja vse lastnike konj, voz in dvokoles (biciklov), ki še niso oddali »komorskih« in »potrdilnih« listov, da jih takoj oddajo na mestnem poglavarstvu soba št. 6. Obenem opozarja, da je treba vsako spremembo, ki nastane vsled prodaje ali nakupa teh prevoznih sredstev, javiti tudi vojaškemu oddelku mestnega poglavarstva.

c— **Iz policijske kronike.** V torek okrog 10. dopoldne je nekdo ukradel pekovskemu mojstru in industrijcu g. Josipu Kirbišu izpred njegove pekarne na Ljubljanski cesti 800 Din vredno, črno pleskano moško dvokolo znamke »Kosmos«, tov. številka 5,101.172 y, evid. štev. 2—12.057—3. Celjska policija je aretirala 40 letnega brezposelnega delavca Ivana P. iz Kamnika, ker je poneveril nekemu pekovskemu mojstru v Gaberju kot raznašalec kruha 931 Din.

c— **Kino Union.** Danes ob 16.30 in 20.30 zvočna opereta »Nocoj s Teboj!« in zvočni tednik.

Iz Maribora

a— **Mestni predsednik dr. Fr. Lipold** je za več dni službeno odsoten. Zastopa ga v odsotnosti podžupan Rudolf Golouh.

a— **Program nocojšnjega literarnega večera.** Uvodni govor: prof. Fr. Koblar. Dr. Gradnik: V zoreči jeseni. Naša beseda. Dvogovor. Miško Kranjec: Poglavje iz »Težakov«. Pavel Golia: Marija v polju. Na bojišče. Procesija. Marche funebre. Dr. M. Kraigher: Odlomek iz nenatisnjenega romana. Fran Albreht. Pesmi.

a— **Mestna gradbena uprava.** Uporabno dovoljenje so dobili: Avgust in Marija Danko za visokopritlično stanovanjsko hišo v Gozdni 10, Josip in Frančiška Brandl za postavitev tobačnega paviljona v Smetanovi ulici, Vekoslav in Josipina Cvetko za enonadstropno stanovanjsko vilo v Trubarjevi ulici 28, Maks Ussar za visokopritlično stanovanjsko hišo v Koseskega 36, dr. Anton Levec za gradnjo dvoriščnega poslopja na Aleksandrovi 61, Drago Roglič za gradnjo enonadstropne delavnice v Cankarjevi ulici.

a— **Slovenska starokatoliška cerkev.** Na svečnico 2. februarja bo ob 9. uri pred sv. mašo blagoslov sveč. Služba božja bo v 2. nadstropju Narodnega doma.

a— **Nepreklicno zadnja uprizoritev** »Stambulske rože« bo jutri na svečnico popoldne ob 15. Veljajo globoko znižane cene.

a— **Iz davčne uprave.** Stranke, ki so izročile davčni upravi za mesto Maribor stare obveznice 2 in pol odst. drž. loter. rente za vojno škodo v zameno v času od 1. do 31. decembra 1934. se vabijo, da takoj dvignejo pri tej upravi nove obveznice osebno proti priznanici in oddaji ustreznih izvirnih reverzov, in sicer v času od 8. do 12.

a— **Lepa bilanca.** Ruški Sokol je imel te dni svoj redni letni občni zbor, ki je pokazal sliko izredno živahnega delovanja in marijive pridnosti ruških Sokolov. Ruški Sokol šteje 150 članov in članic ter 330 naraščajnikov oz. naraščajnic. Po izčrpnih poročilih so bile volitve novega vodstva v katerem so: br. A. Krejči, starosta, br. Teržan, poslevodeči starosta, br. H. Pogačnik, namestnik, br. Zlatko Zei, načelnik, s. Dušica Koruza, načelnica, br. Črnko, prosvetar, br. Sornik, tajnik, br. Lampreht, blagajnik, br. Pečar, statistikar, br. Dogenik, gospodar br. Koruza narodnobrambni referent, br. Krejči, socialni referent, Davorin Lesjak, dr. Skazova, Stani, Bregant in Ungerjeva odborniki. Iskrene čestitke je prinesel v imenu župe njen zastopnik dr. Fornazarič.

a— **Zbor pobreških gasilcev.** Občni zbor pobreške gasilske čete je otvoril in vodil zaslužni predsednik Josip Klemenčič, ki je v svojih uvodnih izvajanjih, potem ko se je spomnil blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja in novega kralja Petra II., pozdravil župana Matijo Volka in častne člane Antona Pšeničnika, Ivana Zaffa, Franca Ribiča, go. Marijo Rojkovo in kumico Marijo Klemenčičevo. Iz poročil tajnika Milana Klemenčiča in poveljnika Šlaminca je razvidno, da se četa vzorno razvija in modernizira ter da se nahaja na visoki stopnji gasilske spretnosti in izvežbanosti. Tudi je agilna pobreška gasilska četa med prvimi, ki je osnovala svoj naraščaj, ki se pod vodstvom tov. Rakuža in Skrbiža vneto vežba. Občni zbor sta s toplimi besedami pozdravila župan Volk in častni član Pšeničnik. Potekel je v znamenju strumnega tovarištva in prisrčnega priznanja neutrudnemu vodstvu.

a— **Rdeči križ v Studencih** ima svoj redni letni občni zbor v soboto 2. t. m. ob 18. v občinski pisarni. Člani in prijatelji društva so iskreno vabljeni.

a— **Kulturno življenje v Studencih.** Danes v petek nadaljevanje pravnega tečaja. Na sporedu predavanje dr. Rozine in g. Vranca o testamentih in podedovanju.

a— **Ena med najstarejšimi je umrla.** Visoko starost 87 let je dosegla ena med najstarejšimi Mariborčankami, Marija Gerhold, stanujoča na Tržaški cesti 45. Včeraj je preminila. Žalujočim naše sožalje!

a— **Gasilski četi v Studencih je daroval** mesto svežega cvetja na krsto rajni Ani Schreiber g. Slavko Kotoun 100 Din.

a— **Gori!** Ta glas je šel včeraj opolnoči po Pobrežju. Plameni so objeli hišo mesarja in prekajevalca Valentina Smodeja. V teku petih minut so bili pobreški gasilci na mestu požara. Posrečilo se je rešiti domačo živino in preprečiti, da ni ogenj prešel na sosednja poslopja. Posestnik trpi škode za 100.000 Din. — V Mežici je pogorela streha stanovanjske hiše posestnice Jožefe Krevčeve. Zgorela je obleka, meso in drugi predmeti. Ogenj je nastal zaradi premalo zavarovanega dimnika.

a— **Rov je bil premalo zavarovan.** K smrtni nesreči, ki je doletela 29letnega delavca Petra Žižka v podgoriškem premogovniku pri Ormožu, se je sedaj po izvršeni preiskavi ugotovilo, da ne zadene vodstva premogokopa nobena krivda, ker se je Žižek podal kritičnega popoldneva brez vednosti obratovodje v rov, da bi nakopal za naslednji dan več premoga, pa ga je pri tem doletela smrt zaradi nezadostne zavarovanosti rova.

a— **Mestni avtobusi vozijo danes na** progah Selnica, Ruše, Sv. Martin in Sv. Ilj po voznem redu kakor ob sobotah.

a— **Rezerva je bila pametna misel.** V proračunski seji se je naglašalo, da je treba računati z izpadkom 250.000 Din, ki so se v proračunu za 1935-36 predvideval! kot efekt davščine na vozila. V to svrho se je v proračun vstavil rezervni znesek 280.000 Din, ki bo sedaj prav prišel. Včeraj je namreč prispela zadevna odločitev, da je možno pobirati omenjeno davščino samo do 31. marca t. l., nakar se bo omenjena davščina najbrže ukinila. Uvrstitev rezervnega zneska v novi proračun se je izkazala kot zelo primeren izhod iz nemajhne zagate.

a— **Alarm med zankarji.** Po Dravskem polju so izvršili orožniki temeljito racijo. Ob gozdovih so našli preko 200 nastavljenih zank za divje zajce. Pri raciji so iztaknili tri zankarje ter jih prijavili mariborskemu drž. tožilstvu zaradi okrutnega lovljenja divjačine in škode zakupnikom lovišč.

a— **Mož in žena nad sodnika.** Včeraj sta se morala zagovarjati pri tukajšnjem sodišču zakonca Ivan in Alojzij Svenšek, posestnika v Sedlašku. To se je zgodilo na tožbo ptujskega okrajnega sodnika dr. Suhadolnika, ki sta ga zakonca ovirala v vršenju službe, ko je fiksiral neke mejnike na terenu, s tem, da ga je žena Marija zgrabila za roko hoteč ga s silo pahniti stran, njen mož pa izruval že postavljeni mejnik in ga zagnal po klancu nizdol. Obtoženi Alojzij Svenšek se je zagovarjal, da je z gospodom sodnikom malo bolj »rez« govoril kakor se je tega naučil pri vojakih, kjer je imel »saržo«. Sarža pa mu ni nič pomagala. Franc Svenšek je dobil štiri mesece zapora, žena Marija pa dva meseca.

Iz življenja na deželi

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja danes ob 20. in na svečnico 2. t. m. ob 15.15 in 20. ter nedeljo 3. t. m. ob 15.15 in 20. zvočni velefilm »Tarzan«, gospodar prašume. Kot dodatek nov Foxov zvočni tednik.

Gospodarstvo

Industrijci k banovinskim davščinam

K predlogu banovinskega proračuna za leto 1935/36 je Zveza industrijcev za dravsko banovino v Ljubljani v posebni okrožnici svojim članom zavzela svoje stališče. Iz te okrožnice posnemamo naslednje:

V torek sta predsednik Zveze industrijcev, narodni poslanec g. Anton Krejči in glavni tajnik posetila g. namestnika bana dr Otmarja Pirkmajerja, ki je blagohotno pojasnil položaj banovine in njeno potrebo po denarnih sredstvih, želeč, da čuje morebitne predloge, kako bi se potrebna sredstva zagotovila na drug način, če bi izpadel eden ali drugi dohodek sedanjega predloga. Industrijo, pa tudi ostale gospodarske sloje, največ in neposredno interesirajo proračunski dohodki: doklade, trošarine in takse.

Banovinske doklade na drž. neposredne davke.

Po lanskem proračunu se je pobirala banovinska doklada 35 odst., nadomestna cestna doklada 25 odst. in v okoliških združenih zdravstvenih občinah zdravstvena doklada 10 odst., tedaj skupaj 70 odst. Po preliminirani davčni osnovi približno 70 milij. je bil donos teh doklad predviden v višini 48 milijonov. Po novem predlogu bi znašala banovinska doklada 50 odst. in nadomestna cestna doklada 5 odst., skupaj 55 odst. Davčna osnova je preliminirana na 80 milijonov in donos banovinskih doklad (50 odst.) na 39 milijonov. Po prednjem **se vsota teh doklad zniža od 70 odst. na 55 odst., tedaj za 15 odst.** To pa velja samo za področja združenih zdravstvenih občin, dočim se za one kraje, ki tvorijo samostojne zdravstvene občine, zniža vsota doklad le od 60 odst. na 55 odst., tedaj za 5 odst. Ker je spričo znatno povišane davčne odmere na pridobnini in družbenem davku računati s tem, da bo znašala celotna davčna osnova dokaj več, se lahko pričakuje večji donos banovinskih doklad, nego je v predlogu predviden, tako da bi bila v tej postavki dana izvestna rezerva. Kaže, da se banovina letos ne namerava poslužiti pooblastila (po § 17 zakona o zdravstvenih občinah) za pobiranje zdravstvene doklade.

Trošarine.

Dosedanje trošarine na alkoholne tekočine, na ogljikovo kislino in brezalkoholne pijače, na mineralne vode in na ocetno kislino ostanejo v dosedanji izmeri in so preliminirane enako kakor lani. **Trošarina na kvas se poveča,** tako da naj prinaša 2.5 milijona nasproti lanskemu preliminaru 1 milijon. Ta trošarina se izenači z ono v savski banovini, tako da ne bo več tihotapstva iz ene banovine v drugo. Trošarina na pnevmatiko odpade, zato pa se poveča donos trošarine na bencin (od 3.2 na 4.8 milij.).

Trošarina na premog ostane v dosedanji izmeri, nasprotno pa **se naj poviša trošarina na električno energijo,** in sicer s podvojitvijo **stopnje za pogonsko energijo.** — Povišanje trošarine na električno se utemeljuje z razlogom, da je donos znatno zaostal za preliminarom. Kr. banska uprava je očividno prezrla, da je bil donos nižji zato, ker so se plačilni pozivi **prekasno** izdali. V mnogih primerih ta trošarina še do danes ni obračunana. **Uvede naj se nova trošarina na kavo, čaj, kakao in čokolado** (0.75 milij.).

Takse

Donos taks naj bi se **podvojil** (od 12.15 na 23.74 milij. Din). **Nanovo naj se uvedejo številne takse, med njimi taksa na izkoriščanje vodnih sil (1.5 milij.), na prošnje za zaposlitev inozemcev (0.24 milijona), na stacionarne motorje in parne kotle (1.5 milij.). Vrhu tega naj se po** vzorcu savske banovine nanovo **uvedejo banovinske (dodatne) takse v iznosu 50 odst. k sledečim postavkam državne takserne tarife Z. T.: 1, 2, 5, 6, 8, 10, 14, 24, 30, 33, 34, 36, 37, 55, 56, 84, 116, 167, 225, 229, 257, 259a, 262 do 264, 275 do 278.**

Bednostni sklad. — Bednostni sklad naj ostane po sedanjem ustroju, pri čemer se donos izredne davščine delojemalcev in službodajalcev preliminira na 5.8 milij. (napram lanskoletnemu preliminaru 5.5 milij.).

Ako se banovinski proračun uveljavi tak kakor je predlagan, se bo poslovanje pridobitnih podjetij občutno obremenilo z novimi dajatvami. Tudi bo delo (izračunanje, prijavljanje, odvajanje) še vse bolj kompliciran. Najobčutnejše bo industrija prizadeta zaradi tega, ker **se še znatno povečajo obremenitve najvažnejših pogonskih sredstev.** Nanovo bi se **obdavčila** ali višje obdavčila sledeča pogonska sredstva: vodne sile, stacionarni motorji in parni kotli, električna energija (podvojitev!). Vprašanje je, kako se more pod takimi pogoji vzdržati konkurenčna sposobnost naših podjetij nasproti podjetjem v drugih delih države. Izvoz naših industrijskih izdelkov bo postal sploh nemogoč, če se ne bo trgovinska politika kr. vlade in banovin spreobrnila. Taka spreobrnitev je potrebna in tem nujnejša, ker se druge države zapirajo z raznimi ukrepi, zlasti s kontingentiranjem, dočim smotreno favorizirajo izvoz svojih industrijskih izdelkov. Naše meje so tujemu uvozu široko odprte, namesto pospeševanja izvoza pa dobivamo še nove davščine, celo na primarna pogonska sredstva!

V razgovoru z našima predstavnikoma je g. namestnik bana naglasil stremljenje kr. banske uprave, da se dovede višina občinskih doklad k drž. neposrednim davkom na znosno izmero. Dočim je imelo pred dvema letoma še 60 odst. naših občin doklade nad 100 odst., ima take doklade sedaj samo še 30 odst. občin. Banovina bo podpirala one občine, ki brez visokih doklad ne bi mogle izhajati, tako da izmera doklad k neposrednim davkom ne bo nikjer presegala 125 odst. Stremi za tem, da se občinske doklade izenačijo. Po istem načelu naj se uredijo sreske (cestne) doklade. Te so variirale med 9 odst. in 43 odst., lani je bila najvišja izmera 25 odst., letos naj izmera ne presega 15 odst. do 20 odst.

Zastopnika zveze industrijcev sta g. namestnika bana opozorila na izjavo, ki jo je Zveza industrijcev baš 28. t. m. poslala v Beograd glede na konferenco industrije vse kraljevine, sklicane na dan 31. t. m. Industrija se mora protiviti obremenitvi pogonskih sredstev po samoupravnih davščinah, in zahteva, da se vodne sile, električna energija in premog ne obdavčijo. V tem smislu se mora protiviti predlagani še povišani trošarini na elektriko za pogon, taksi na vodne sile in taksi na stacionarne motorje in parne kotle. Spričo obupnega položaja našega izvoza lesa naj bi se banovina odrekla 2 odst. taksi na sečnjo, že iz razloga, ker se naj lesna industrija načelno razbremeni. Ko zahtevamo za to važno panogo pomoč od strani države, naj bi banovina prva pokazala dobro voljo.

Morda bi bilo iskati izhoda v tej smeri, da država banovinam odstopi del donosa davka na poslovni promet sorazmerno plačevanju tega davka po področjih banovin. Čul se je že predlog, da se naj v isti namen poviša stopnja prometnega davka. Zato pa bi morale odpasti one številne banovinske davščine, ki tako otežujejo vse gospodarsko poslovanje. V prvi vrsti se morajo ukiniti vse obremenitve pogonskih sredstev ter sirovin in pomožnih sredstev za industrijsko produkcijo.

*

Povišanje banovinske davčne obremenitve za 12.3 milijona Din

Po predlogu proračuna dravske banovine za leto 1935/36 se poviša predlagana banovinska davčna obremenitev, če upoštevamo poleg davščin, ki se stekajo v splošni proračun, tudi davščine, ki se stekajo v banovinski cestni fond in v banovinski kmetijski sklad, v celoti za 12,340.000 Din. Pri tem pa je treba upoštevati, da je po novem proračunu izračunan donos doklade na skupni davčni osnovi, ki je povišana le od 70 na 80 milijonov Din, kar je glede na znatno povišanje pridobnine zelo previdno ocenjeno.

Nove davščine. Po predlogu novega proračuna naj se uvedejo naslednje nove davščine: **banovinska doklada k državnim taksam (z donosom 6.20 milijona Din), taksa na izkoriščanje vodnih sil (1.50 milijona Din), taksa na biciklje (1.50 milijona Din), taksa na radijske aparate (1.00 milij. Din), taksa na nošnjo orožja (0.65 milijona Din), taksa na prošnje za zaposlitev inozemcev (0.24 milijona Din), taksa na statične motorje in parne kotle (1.50 milijona Din), taksa na prenos živinskih potnih listov (0.70 milij. Din) in trošarina na kavo, čaj in čokolado (0.75 milij. Din). Donos teh novih davščin je v celoti predviden v višini 14.04 milijona Din.**

Povišane davščine. Poleg novih davščin je predvideno povišanje že obstoječih davščin. Tako naj se donos trošarine na kvas poviša od 1.0 na 2.5 milijona Din (plus 1.5), trošarine na bencin od 3.2 na 4.8 milijona Din (plus 1.6 milij. Din), trošarine na električno energijo od 2.0 na 2.5 milijona Din (plus 0.5 milij. Din), taksa na prenos nepremičnin (od 1.5 na 2%) od 4.50 na 5.75 milijona Din (plus 1.25 milijona Din), dokiada k dopolnilni prenosni taksi od 1.8 na 2 milijona Din (plus 0.4 milij. Din) in davek na živinske potne liste od 0.7 na 1.3 milijona Din (plus 0.6 milijona Din). **Skupaj znaša povišanje gornjih davščin 5.85 milijona Din.**

Znižane in črtane davščine. Banovinske doklade naj se po donosu znižajo od 48.9 na 42.8 milijona Din, torej v celoti za 5.1 milijona Din. Poleg tega so v proračunu črtane naslednje davščine: davščina na pnevmatiko (z donosom 0.75 milijona Din), davščine na pooblastitve in dovolitve (0.45 milijona Din) in davščina na šmarnice (z donosom 0.05 milijona Din). Vrh tega se zniža taksa na motorna vozila od 1.0 na 0.5 milijona Din (minus 0.5 milij. Din) in davščina na odpisčine od 1.1 na 0.6 milij. Din (minus 0.5 Din).

V celoti znaša torej znižanje in črtanje dosedanjih davščin 7.55 milijona Din, dočim znaša donos novih davkov in povišek obstoječih davščin 19.89 milijona Din, tako da se v celoti po proračunu davčno breme poviša za 12.34 milijona Din.

Gospodarske vesti

= **Zboljšanje pri naših denarnih zavodih.** V sredo zvečer je imel dr. Vladimir Murko pri Društvu absolventov trgovske akademije zanimivo predavanje o denarnih zavodih v Jugoslaviji, kjer je v uvodu razlolmačil pomen in razliko med kratkoročnim in dolgoročnim kreditom, popisal industrijske, trgovske in kmečke kredite, ter principe hipotekarnega gradbenega kredita. Obširno je razpravljal o potrebi likvidnosti denarnih zavodov, zlasti glede na kratkoročnost hranilnih vlog. Podčrtal je potrebo, da bi se tudi pri nas razvil trg za obligacije, zlasti za zadolžnice in komunalne obligacije, ker je to najboljši način dolgoročnega kredita. V tej zvezi se je dotaknil tudi vprašanje gradbene delavnosti, ki je pogoj za oživljenje vsega gospodarstva. Podrobno je opisal ustroj denarnih zavodov v dravski banovini in je pri tem poudaril, da so izgube naših bank minimalne v primeri z izgubami češkoslovaških, nemških in avstrijskih bank, saj je imela ena sama češkoslovaška banka za 1 milijardo Kč izgube, in je država smatrala za svojo dolžnost izvesti sanacijo tega zavoda. V Sloveniji imamo poleg bank 29 hranilnic s 1100 milijonov hranilnih vlog in številne hranilne zadruge, ki upravljajo poldrugo milijardo hranilnih vlog. V ostalih delih naše države ne najdemo tako razvitega kreditnega organizma hranilnic in zadrug in obstojajo večinoma male provincne banke. Na koncu svojih izvajanj je predavatelj poudaril, da naši denarni zavodi niso slabi, kar nam potrjuje že ogromni znesek, ki so ga naši zavodi izplačali vlagateljem od jeseni 1931., namreč nad 6 milijard dinarjev, t. j. dve petini vseh vlog, ki so jih imeli v najboljših časih. V najnovejšem času pa se vidi, da se tesavrirani denar polagoma zopet vrača v denarne zavode. Mnoge hranilnice beležijo že presežek hranilnih vlog v primeri z dvigi. Tudi pri Mestni hranilnici v Ljubljani se je precej povečal dotok novih vlog in je bilo v januarju v novem poslovanju vloženih 3.2 milijona Din, dočim so znašali dvigi vlog v novem poslovanju (kjer ni

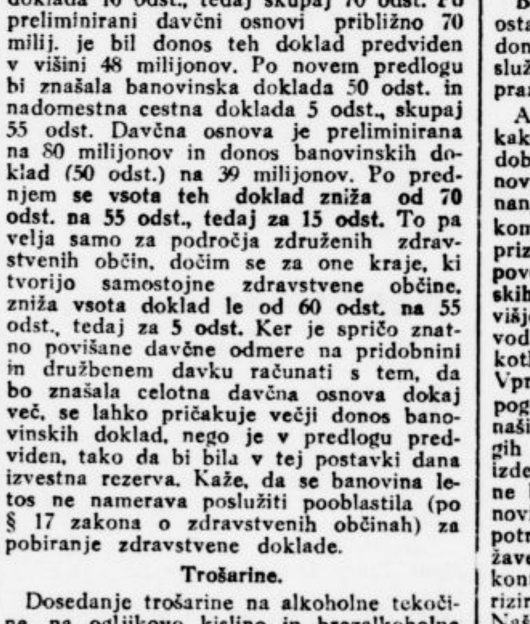

Na toaletno mizo lepih dam,

ki hočejo ohraniti zdravo kožo in zdrav naravni ten spada le

RIVIERA TOALETNO MILO,

ki je izdelano po kemičnih strokovnjakih na bazi olivnega olja

Oglas je reg. pod S. Br. 23762 od 19. XI. 1934.

omejitev) le 700.000 Din. Upati je torej, da se bo zboljšanje položaja pri naših denarnih zavodih nadaljevalo v istem tempu in da nam bo tekoče leto prineslo končen obrat na bolje, kar bo v korist vsemu gospodarstvu.

= **Predlaganje davčnih knjižic za uslužbenski davek na vpogled.** Davčna uprava za mesto v Ljubljani ponovno opozarja vse delodajalce, ki po čl. 100 zakona o neposrednih davkih plačujejo uslužbenski davek v davčnih znamkah, da predložijo davčne knjižice nemudoma v pregled, najpozneje pa v teku 14 dni. Proti službodajalcem, ki ne predložijo knjižic do 15. februarja 1935, se bo postopalo po določilih čl. 139 ozir. v primerih davčnih utajb po čl. 142. zakona o neposrednih davkih.

= **»Naprednost«, reg. pom. blagajna v Mariboru razpuščena.** Kraljevska banska uprava v Ljubljani objavlja, da je »Naprednost«, reg. pom. blagajna v Mariboru na osnovi paragrafa 38., točke 4. zak. z dne 16. julija 1892 (drž. zak. 202) razpuščena in da so likvidacijski posli poverjeni g. dr. Senekoviču Ivanu, sreskemu načelniku v Mariboru. Zaradi tega je postalo brezpredmetno vabilo te blagajne na izredni občni zbor delegatov, ki bi se imel vršiti v nedeljo dne 3. februarja t. l. v Mariboru, in ki je bilo objavljeno v »Službenem listu« kr. banske uprave od 26. januarja 1935.

Borze

31. januarja

Na ljubljanski borzi se je deviza Newyork danes znova nekoliko dvignila, sicer pa ni bilo večjih sprememb. Avstrijski šiling notira dalje nespremenjeno 8.10 do 8.20. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v angleških funtih po 222.75, v avstrijskih šilingih po 8.15 in v grških bonih po 30.75; španske pezete so se nudile po 5.45.

Na zagrebškem efektnem tržišču se položaj ni bistveno spremenil. Vojna škoda se je trgovala najprej po 386, pozneje po 389 (v Beogradu po 392 in 391), za marc po 390 in za april prav tako po 390. Nadalje je bil promet v 7% Blairovem posojilu po 67.50 in 68 (v Beogradu po 68.25), v 8% Blairovem posojilu po 76 in v 7% Seligmanovem posojilu po 73 (v Beogradu po 75). Končno je bil še promet v 6% begluških obveznicah po 67 in 68.

Devize.

Ljubljana. (Z všteto premijo 23.5 odstot.) Amsterdam 2971.43 — 2986.03, Berlin 1756.08 — 1769.95, Bruselj 1024.56—1029.63, Curih 14201 — 1428.08, London 214.89 — 216.94, Newyork 4387.47 — 4423.79, Pariz 289.60 — 291.03, Praga 183.42 — 184.52, Trst 374.46 — 377.54. Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.10—8.20.

Curih. Beograd 7.02, Pariz 20.38, London 15.16, Newyork 311.3750, Bruselj 72.0750, Milan 26.37, Madrid 42.2250, Amsterdam 209.10, Berlin 124.05, Dunaj 57.55, Stockholm 78.20, Oslo 76.20, Kobenhavn 67.70, Praga 12.9150, Varšava 58.38, Atene 2.72, Bukarešta 3.05.

Efekti.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 388—391, za februar, marc 389—391, za april, maj 389—390, za junij 389—391, 7 odstotno investicijsko 75—76, 4% agrarne 47—49, 7% Blair 67.50—68, 8% Blair 75 do 77, 7% Drž. hip. banka 72—73, 6% begluške 66.50—67; delnice: Narodna banka 5300 den., PAB 262—273, šećerana Osijek 140 den., Gutmann 50 den., Trboveljska 120—124.

Beograd. Vojna škoda 391—392 (392, 391), za februar 392—393 (392, 391), za marc 392—393 (392.50, 392), 7% investicijsko 76—77 (76), 4% agrarne 47.50 do 48.25, 6% begluške 68—68.25 (68.50, 68), za marc 68—68.25 (68.10), 8% Blair 75.50 do 77, 7% Blair 68.25—68.50 (68.25), 7% Drž. hip. banka 74—76 (75), Nar. banka 5500 den. (5600), PAB 268.50—270 (268, 267).

Dunaj. Državne železnice 23.55, Trboveljska 15, Alpine-Montan. 11.35.

Blagovna tržišča

ŽITO.

+ **Chicago**, 31. januarja. Začetni tečaji: **Pšenica:** za maj 96, za julij 87.8750; **koruza:** za maj 83.3750.

+ **Winnipeg**, 31. januarja. Začetni tečaji: **Pšenica:** za maj 82.3750, za julij 81.8750.

+ **Novosadska blagovna borza** (31. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet slab. **Pšenica:** baška in sremska 122.50 — 125; gornjebanatska 120 — 125; baška potiska in slavonska 125 — 127.50. — **Koruza:** baška in sremska 67—69; sušena 70—72; banatska 64—66: sušena 67—69. **Oves:** baški in sremski 78 — 80; slavonski 80 — 85. — **Rž:** baška 115 — 117.50. — **Ječmen:** baški, sremski, 65/66 kg 110 — 112.50, jari, 67/68 kg 125 — 127.50. — **Moka:** baška in banatska »0g« in »0gg« 192.50 — 215; »2« 172.50 — 195; »5« 152.50 — 175; »6« 135 do 147.50; »7« 110 — 115; »8« 85 do 90. — **Otrobi:** baški in sremski 80 — 82.50; banatski 78 — 80. — **Fižol:** baški in sremski, beli 130 — 132.50.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (31. t. m.) Tendenca prijazna. **Pšenica:** za marc 16.90 — 16.91, za maj 17.24 — 17.25; **koruza:** za maj 11.89 — 11.91.

BOMBAŽ.

+ **Liverpool**, 30. januarja. Tendenca stalna. Zaključni tečaji: za jan. 6.84 (6.76), za julij 6.73 (6.70).

+ **Newyork**, 30. januarja. Tendenca stalna. Zaključni tečaji: za marc 12.37 (12.32), za julij 12.44 (12.39).

Uspehi Byrdove odprave

Avtogiro in traktorji v antarktičnem svetu — Zemska bogastva na Južnem tečaju — Mah in lišaji dajejo granitu pester videz

Obe veliki ekspediciji, ki se ta čas mudita v antarktičnih krajih, Ellsworthova in Byrdova, se pripravljata za odhod domov. Dočim pa prva ni popolnoma dosegla zaželjenega smotra, dasi je utegnila preiskati velika ozemlja, ki so nam bila do danes neznana, se bo druga vrnila ovenčana s popolnim uspehom.

To ni nič čudnega, kajti Byrdova zadnja ekspedicija v Antarktido je bila pripravljena s takšno skrbjo in opremljena z najmodernejšimi pripomočki tako, kakor doslej še nobena antarktična odprava, kvečjemu prejšnja Byrdova. Taborišče raziskovalcev Mala Amerika je sličilo s svojimi brezžičnimi postajami v resnici glavnemu stanu, v katerem se po določenem načrtu in pod enotnim vodstvom organizirajo akcije na vse strani. Med raziskovalnimi instrumenti in aparaturami je bilo mnogo novovrstnega, kakor merilci za hitrost in smer zvočnih valov pod zemljo in aparat za proučevanje kozmičnih žarkov, ki so ga spravljali tudi v višino 4000 metrov, Byrd je imel na razpolago več letal, med njimi celo avtogiro, ki se je po več uspelih poletih ponesrečil v septembru. Poleg še vedno neobhodno potrebnih sani s pasjo vprego se je odprava posluževala traktorjev, a vsaka delovna skupina je bila opremljena z lastnimi brezžičnimi postajami, ki so bile v določenih urah v zvezi z glavno postajo v Mali Ameriki, kamor so pošiljale svoja poročila in od koder so prejemale navodila. Tako je tehnika pomagala v neštetih težavah in preprečila marsikakšno nesrečo, nevarnosti odprav v popolnoma neznane dežele so se s tem zelo zmanjšale. čeprav je seveda človeška bistroumnost, pogum in vztrajnost slej kakor prej glavni pogoj uspeha.

Glavno raziskovalno delo so opravili z letalom. Tako so na najdaljšem, 1500 kilometrskem poletu ugotovili, da se vleče visoka planota Dežele Mary Byrdove od juga Tihega oceana do Dežele kraljice Maud, kar bi menda pomenilo, da Antarktida ni iz dveh ločenih delov sestavljena celina, kakor so javljala nekatera poročila po tem poletu. V doslej popolnoma neraziskanih ozemljih so odkrili mnogo zanimivega in važnega, tako premogovne sklade sredi lednikov, komaj 300 km od Južnega tečaja, druge rudnine, mnogo novih rastlin in celo nekakšen antarktični vrt Eden za gorovji ob obali Dežele Mary Byrdove. Tam so zadeli na »cvetoče življenje«, kakor poročajo; goli rdečkasti in sivi graniti ter jekleno sivi skriljavci so tam posuti z zelenim mahom in bleščeče belimi ter rdečimi lišaji — za Antarktido res nenavadna bujnost rastlinstva. Ni čudno, da so prišli tudi geologi na svoj račun in prav tako kartografi, ki so s fotografskimi posnetki iz zraka omogočili pred vsem točno karto ozemlja Dežele Mary Byrdove, ozemlja, ki obsega 360.000 kvadratnih kilometrov. Nič manj važni niso izsledki meteorologov, ki so se dobro zavedali, da morejo z vsakim izsledkom o vremenskih prilikah v Antarktidi pojasniti mnoge vremenske značilnosti južne poloble, a tudi ostalih delov naše premičnice ter prispevati znatno k bodočim vremenskim napovedim na dolge dobe.

Boksarja v borbi

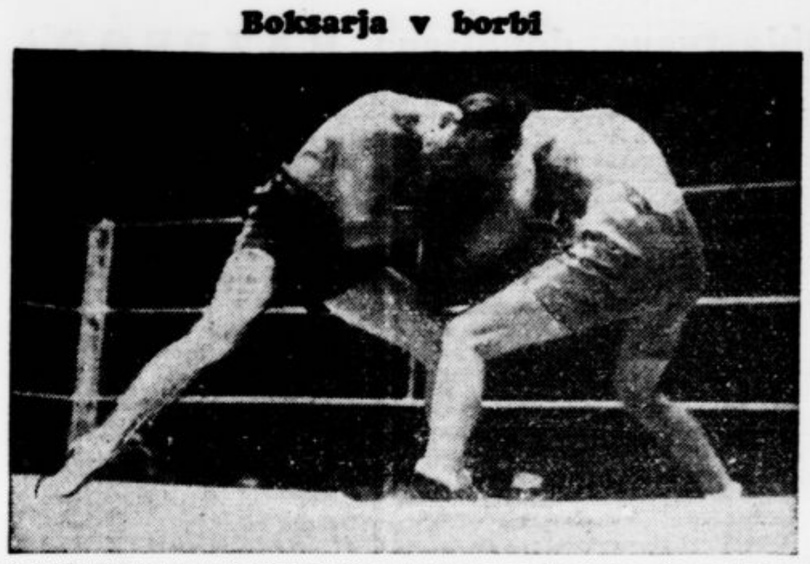

Čeprav spada boksanje med malo prikupne spotne panoge, se še vedno najdejo možje, ki nastavljajo obraz in telo sirovi pesti svojega nasprotnika. V Parizu je te dni boksar Eugene Huat (na levi) potolkel knock-out svojega nasprotnika Pladnerja

Izjave si nasprotujejo

Insultirana Hauptmannova žena

Zasliševanje Hauptmanna je zaključeno z ugotovitvijo, da si obtoženčeve izjave hudo nasprotujejo. Največji očitek zadene Hauptmanna v pogledu njegovega denarja, o katerem pravi, da ga je imel l. 1929. že 10.000 dolarjev, za katere ni vedela njegova žena. Tudi o 14.000 dolarjih, ki jih je našel v Fischevi skrinjici, shranjeni v svoji garaži, ni Hauptmann ničesar omenil svoji ženi.

Ker so našli v obtoženčevem stanovanju tudi kos papirja, na katerem je bil napisan naslov in telefonska številka dr. Condona, so vprašali Hauptmanna, odkod in čemu ti podatki. Mož se je izgovarjal kakor pri sliki z oknom in lestvo, ki je prav tako narisana v njegovi beležnici, da to ni delo njegovih rok. V Bronxu pa je Hauptmann

pod prisego izjavil,

da je to njegova pisava.

Ko je Hauptmann navedel številko velikosti svojega obuvala, je državni tožilec pripomnil, da se ti vjemajo z merami, ki so jih ugotovili pri pregledu terena v bližini Hopewella. Slednjič je Hauptmann priznal, da ni govoril resnice, ko je pisal staršem Izidorja Fischa v Nemčijo, da je posodil pokojniku 5600 dolarjev.

Te kontradicije v Hauptmannovih izjavah so napotile državnega tožilca, da je zabrusil obtožencu v obraz: »Hauptmann, ali ste sploh že kdaj govorili resnico?« Obtoženec je prišel zaradi teh besed popolnoma iz sebe. Roke so se mu tresle. Odvrnil je Wilentzu zelo grobo: »Nehajte, nehajte! Tudi vi ste mi lagali ves čas preiskave!«

Med opoldanskim odmorom v Hauptmannovi obravnavi se je primeril obtoženčevi ženi na cesti pred sodiščem neprijeten incident. Razširili so namreč vesti, da kani sodišče zapreti tudi Hauptmannovo ženo. Zaradi tega so se po dopoldanski obravnavi zbrale pred sodnim poslopjem velike množice ljudstva ter so

zastavile pot Hauptmannovi,

ki je peljala pred sabo otroški voziček. Malo je manjkalo, da ni razjarjena množica prevrnila vozička z otročičem. Šele ko je posredoval stražnik, ki je stalno prideljen Hauptmannovi kot spremljevalec, se je srd množice unesel. Poklicali so oddelek stražnikov, ki je odvedel mater in otroka v neko vežo, kjer je Hauptmannova počakala, da so se ljudje razkropili.

Račun za vsako oklo

Praznoverje pritlikavcev uničuje slone

Raziskovalec Pierre Ichac, ki se je pred kratkim vrnil iz francoskih kolonij Gabona, Konga in Kameruna, je spodbudil pariško Akademijo znanosti, da se bo zavzela pri vladi za energične ukrepe v zaščito izumirajočega živalstva v kolonijah, posebno slonov.

Ichac je v nekem predavanju izvajal, da je največji škodljivec teh živali praznoverstvo pritiklavih rodov, ki menijo, da za moža ni večje časti, kakor če nosi ime »ubijalca slonov«. V tem mnenju jih podkrepljajo poglavarji zamorskih rodov, ki »kupujejo« od njih slonovo kost in meso za ničvredno šaro, med tem ko imajo sami od prodaje slonovine ogromen dobiček.

V belgijskih in angleških kolonijah imajo že zaščitne dobe za živalstvo, v francoskih pa ne. Posledica je ta, da sloni kar vidno izginjajo. Njih črede obstoje skoraj samo iz mladih živali. Oblasti bi morale ukreniti, da se število slonov točno dožene, nato bi morale postaviti vsakega prodajalca slonovine na odgovor. Za nekoliko let naj se lov na slone sploh prepove, živali in ljudje pa postavijo pod strogo nadzorstvo.

Angleški prestolonaslednik — komponist

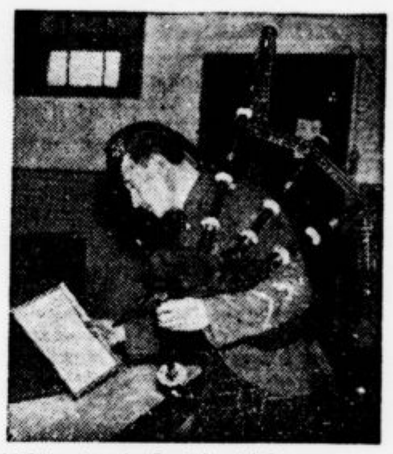

Waleški princ je doslej veljal samo za »arbitra elegantiarum«, ki določa moško modo. Zdaj pa je zložil tudi koračnico za neki škotski polk. Dudak na naši sliki se je vztrajno uči in komaj čaka, da jo bo javno izvajal

Začetek operacij brez bolečin

Porazna nagrada za pionirsko prizadevanje

90 let je tega, kar je ameriški zobozdravnik Wells pri nekem predavanju potujočega govornika Coltona prisostvoval omamljivim poskusom z dušikovim oksidulom. To mu je dalo misel, da bi poskusil ta čudni plin za izdiranje zob brez bolečin. Naslednjega dne si je dal z njegovo uporabo sam izdreti zob in res ni občutil nobene bolečine.

Toda ko je prve dni januarja 1845. ponovil poskus v neki bolnišnici v Massachusettsu, je pacient od bolečin tulil. Razočaran je Wells svoje poskuse opustil. Pozneje je končal s samomorom.

Njegov prijatelj, zobozdravnik dr. Morton je poskuse takoj nadaljeval z etrom. V oktobru 1846 je z velikim uspehom pokazal svojo metodo pred zborom učenjakov. Naslednji parnik, ki je odpotoval po tem dnevu, je že nosil s seboj v Evropo vest o operacijah brez bolečin v svet. Morton je žrtvoval ves svoj imetek, da bi ljudi rešil bolečin, toda plačilo za njegov trud je bilo porazno. Obubožal je do kože, obupno se je boril za priznanje svojega dela in je končal kakor njegov prijatelj dr. Wells sam svoje življenje.

Nekaj pozneje je potujoči govornik Colton, ki je 15 let prej z inhalacijami z dušikovim oksidulom zabaval občinstvo, z uspehom uvedel isti plin v prakso tudi za resne svrhe narkoze.

ČE BEREŠ TO, IZVEŠ:

da bo francoski državni tožilec v Parizu zaradi afere Staviskega pozval pred sodišče na odgovor 2000 oseb;

da je dosegla francoska letalka Charnouxova nov višinski rekord za ženske, namreč 6150 m;

da je odpotoval angleški prestolonaslednik incognito v Kitzbüchel na odmor in smučanje;

da so zlato v palicah, ki so ga prepeljali iz Anglije proti Franciji v letalom ter je medpotoma izginilo, našli v ozemlju Somme;

da je izginila na francoski pošti vreča s poldrugim milijonom frankov;

da se je v Helsinkih končal finski šahovski turnir. Zmagal je Böck z 8 in pol točke. Po vrsti mu sledijo: Čepurnov, Rasmusson, Krogios, Lindros in Heilimo. Na podlagi izida tega turnirja bodo izbrali team za šahovsko olimpijado l. 1935. v Varšavi.

Igralka in njen frizer

Če kane kaplja jedke tekočine v oko umetnice

Praška javnost govori ta čas mnogo o tožbi, ki jo je vložila slovita igralka Sedlačkova proti svojemu frizerju. Dolgo časa je obiskovala vsak teden enkrat priznanega mojstra v mestni sredini in je bila z njim zelo zadovoljna, kajti vsakokrat je izšla izpod njegovih rok na novo sfrizirana, manikirana in olepšana, mož je, kakor nihče drugi, razumel njene kozmetične želje. Bil je tudi izredno hiter in to ni bilo brez pomena, saj se ji je vedno mudilo.

Toda nekega dne, ko se ji je mudilo še posebno in je hotel z naglico prekositi samega sebe, se je zgodila nesreča. Kaplja neke jedke tekočine je kanila v njeno oko. Sprva ni polagala na to bogve kakšne važnosti, toda drugi dan jo je začelo tako peči, da je morala poiskati zdravnika in odpovedati predstavo. Vse vodice in maže niso zalegle nič, 14 dni in več je morala očesno vnetje negovati v temni sobi, ker oko ni preneslo svetlobe. Potem pa je vložila proti pričeskarju tožbo za odškodnino 20.000 Kč.

Razpravo, za katero se zanima posebno ves praški gledališki in frizerski svet, pa so sedaj preložili, ker je treba zaslišati še važne priče.

Ciganska svatba

V Sv. Miklavžu pri Bratislavi so imeli cigani te dni svatbo, ki so jo obhajali z redko slovesnostjo. Nevesta, ki je živela z ženinom v koruzništvu že štirinajst let ter ima z njim tri otroke, se je na dan poroke oblekla v belo svatovsko oblačilo, na glavi pa je imela venec iz mirte. Teden dni so cigani kuhali in pekli za goste. Na svatbi, ki je trajala tri dni in noči, so pospravili 1 hl vina, 1 hl žganja, dva konja in tri prašiče. Ker pa so bili potem, ko so vse to pojedli, še vedno lačni, so šli v sosedstvo in ukradli še enega prašiča ter večje število kokoši. Šele ko so tudi te obrali, so se razšli. Za slovo so praznovali še krst 22. otroka 64letnega cigana Bugarja, ki je zelo ponosen na svoje potomce v tej starosti.

Najdragocenejši avto na svetu

Pred kratkim se je lahko ponašal kot lastnik najdragocenejšega avtomobila na svetu neizmerno bogati nizam hajderabadski. Sedaj ga je prekosil perzijski šah, ki je naročil v Ameriki vozilo, kakršnemu ni para na svetu.

Karoserija tega vozila je na zunaj iz čistega, umetniško obdelanega zlata in je poleg tega posuta s tolikšnim številom dragulјev, da jih ni prešteti. V soncu vse to sije in se blešči, da ti mora jemati vid. Na vratih voza je vladarjev grb, v katerega so vdelali isto tako neštete dragulje. Vdelali pa so jih kakor ostale šele po prevozu v Perzijo, na poti iz Amerike so jih nadomeščale imitacije. Tudi notranja oprema je nad vse dragocena. Tako so tla obložili s krznom pravih ruskih polarnih lesic.

I Z R E K I

Friderik Veliki je hvalil Voltairea zaradi jasnosti njegovega sloga.

»Potoki so običajno jasni, če niso globoki,« je odvrnil Voltaire v navalu skromnosti.

*

»V vsaki marmorni kladi sniva mojstrski kip,« je dejal Michelangelo. »Težava je le v tem, kako bi ga prebudil.«

*

»Nobena misel ni tako nenavadna, da bi je ne propagiral že kakšen modrijan,« je dejal Ciceron.

*

»Če koga pozovem na važno mesto,« je dejal Ludovik XIV., »tedaj jih je 99 vedno nezadovoljnih, eden pa je nehvaležen.«

*

Na Kitajskem so puščavniki, ki se dajejo oslepiti na obe oči. Če jih vprašaš, zakaj to delajo, odgovore:

»Zaprli smo dvoje vrat, ki vabijo k razuzdanosti, in odprli jih za to tisoč, ki vodijo k modrosti.«

*

Grof Esseški je v Londonu na mostu preko Temze srečal meniha, ki mu ni bil simpatičen.

»Najrajši bi te vrgel v vodo,« je dejal grof.

»Stori tako,« je odvrnil menih, »pot v nebesa ni iz vode nič daljša nego od zemlje.«

Pariz se že pripravlja

Plakat, ki vabi na veliko mednarodno razstavo l. 1937

Največji polet

Sin ameriškega prezidenta Roosevelta organizira z nekaterimi znanimi ameriškimi letalci polet okolu obeh ameriških kontinentov. Po sedanjem načrtu bodo letalci startali letos v jeseni v Washingtonu ali New Yorku. Leteli bodo čez Miami v Rio de Janeiro in Buenos Aires ter čez Ande v Santiago. Vračali se pa bodo vzdolž zapadnih obal Južne, Srednje in Severne Amerike do visokega severa, kjer bodo zopet preleteli severno ameriško celino vzdolž vzhodne obale. Dolžina letalske proge znaša 29.000 km. Za zmagovalce so določene nagrade v znesku 100.000 dolarzev.

Hčer je zastavil

Preteklo poletje se je ustalil v nekem penzionu v lepem belgijskem morskem kopališču La Panneu elegantno oblečne gospod, ki se je izdajal za Parižana, z ženo in 13letno hčerko. Tri mesece je stanoval v penzionu, ob koncu septembra je dejal lastniku, da nima dovolj denarja za poravnanje stroškov pri sebi, da pa se vrne z ženo v Pariz in mu od tam pošlje vso vsoto. V zastavo ostane hčerka v kopališču.

Lastnik je nato pristal in pod njegovo zaščito se je deklica še dalje zabavala, toda napovedane denarne pošiljke ni bilo od nikoder. Lastnik se je obrnil pismeno na dekličinega očeta, pismo je ostalo brez odgovora, nato je naprosil policijo dotičnega pariškega okraja, kjer stanuje čudni oče, za pomoč, a ko tudi od tu ni prejel odgovora, se je sedaj odločil, da zaprosi za intervencijo preko belgijskega poslaništva v Parizu. Mala je med tem še vedno v La Panneu.

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

Zeleni okostnjaki

V Franciji so odkrili v zadnjem času v raznih krajih več popolnoma zelenih okostnjakov, ki delajo baš zavoljo svoje barve raziskovalcem precej preglavic. Nedvomno izvira ta barva od bakra, kar velja zlasti o okostjih, ki so jih našli v Tarnu v bližini starih bakrenih rudnikov. Druge so našli v grobnici stare, viteške družine Albretov v Béarniji, enega pa v sredini Lyonsa.

Neke domneve pravijo, da so ti okostnjaki ostanki Križarjev, ki so umrli v Palestini in so jih z bakrenimi solmi balzamirane pripeljali domov, druge trdijo, da gre za okostja rimskih bakrarjev, ki so jim telesa že za življenja sprejela znatne količine te kovine. Antropolog dr. Locard, ki je našel okostje v Lyonsu, pa trdi, da gre za Galoromane iz dobe cesarja Klavdija, od kot baker v kosteh pa ne zna povedati.

Gospod iz Doorna

Te dni je obhajal bivši nemški cesar Viljem, ki je ob koncu vojne pobegnil na Holandsko, 76. obletnico svojega rojstva

Zapadel je skušnjavi

in v eni noči pognal ukradene tisočake

21 letni Franz Jakesch iz Gradca je imel že ponovno opravka z mladinskim sodiščem, čeprav so ga starši skušali vzgojiti za poštenjaka. Pred kratkim je dobil priliko, da začne drugačno življenje. Dobil je službo kot boy v mednarodnem spalnem vagonu.

Na prvem potovanju kot boy bi si ogledal Jugoslavijo in Italijo. Jakesch je videti simpatičen fant in je imel dobro priporočilo, zato so mu zaupali. V Brucku ob Muri so mu poverili celo nalogo, naj mednarodni spalni voz, ki je ponoči ostal tam, straži. Ni trajalo dolgo, ko je zapadel starim skušnjavam. Splazil se je v prostor, kjer je imelo osobje spalnega vagona shranjene svoje stvari in je odnesel dve aktovki. V prvi so bili osebni dokumenti višjega natakarja, v drugi pa je našel 2000 Din, 400 šilingov in 350 lir. Še isto uro je pobegnil z brzovlakom na Dunaj. Čez dan si je kupil novo obleko in se potepal, ponoči je zapravil ves ostanek ukradenega denarja v družbi lahkoživk. Zjutraj so ga aretirali.

Neprijetna dogodivščina

Res neprijetno dogodivščino je doživel te dni neki Čehoslovak v Parizu. Ko je šel ponoči preko Opernega trga, se je ob njem hipoma ustavil avtomobil. V njem sta bili dve mladi dami, ki sta ga prosili za ogenj. Nato sta ga povabili na majhno skupno vožnjo.

Ustavili so se v nekem baru v ulici Mont Tabor. Družba je naročila dva cocktaila in čašo piva. Ko je hotel mož čez nekaj časa plačati, so mu predložili račun za celih 184 fr. Gost je ugovarjal proti takšnemu oderuštvu in je ponudil 40 fr., kar je bilo še vedno pretirano, a je slabo naletel. Lastnica lokala je planila nanj in mu prisolila več zaušnic. Tudi ostalo osobje bara ga je začelo pretepati in mu uropalo denarnico z 800 fr. Šel je na policijo, ki je še isto noč zaprla bar in aretirala lastnico ter dve drugi osebi. Preiskava je pokazala, da so v istem lokalu že dalj časa na sličen način odirali in izropavali goste, a nihče ni stvari ovadil iz bojazni pred škandalom.

Beračica — bogatašinja

V bolnišnico v Napoliju so te dni pripeljali neko staro, raztrgano beračico z imenom Marija Chiercha. Zlomila si je nogo. Zaradi operacije se je ženska bala, da bo morala umreti in v tem strahu je prosila, naj ji pošljejo pisarja, da mu bo narekovala svojo poslednjo voljo. Pri narekovanju testamenta se je izkazalo, da ima beračica hčer, ki je omožena ter živi v izvrstnih gmotnih razmerah. Hči je večkrat povabila mater, naj bi živela pri nji, beračica pa je povabilo vselej odklonila. Veliko je bilo začudenje, ko so našli v brlogu, kjer je beračica stanovala, stare mašne bukve in v njih 14.000 lir gotovine. V nekem predalu pa je imela beračica skritih za 3000 lir državnih vrednostnih papirjev in še 2000 lir denarja. Poleg tega je živela še od prav obilne rente, ki jo ji je donašala neka druga njena imovina.

B. Shaw ruski državljan

Pisatelj Bernard Shaw je, kakor znano, prosil za rusko državljanstvo ter ga je tudi dobil. Predlog za podelitev državljanstva je podpiral pisatelj Maksim Gorki. Obenem je sprejel Shaw iz Rusije obvestilo, da bo ruska državna založba izdala vsa njegova dela v ruskem jeziku.

A N E K D O T A

Mlada literatka je naprosila Bernarda Shawa za oceno njene nadarjenosti. »Genialni ste,« je dejal Shaw. — »Ali mislite resno?« je vprašala veselo. — »Ne,« je odvrnil Shaw, »toda moji sovražniki trdijo, da ne znam biti vljuden.«

VSAK DAN ENA

»Upam da veste, kaj je alkohol. Strup, ki polagoma zastruplja organizem dokler človek slednjič ne umre.«

»To je že res, a meni se nikamor ne mudi.«

Kmetijske šole v Julijski Krajini in njih pravi namen

Pred kratkim je umrl v Trstu šolski oskrbnik Marino Paroli. Za njegovega naslednika je bil imenovan znani Sicilijanec Reina, ki je že v prvih povojnih letih vodil primorsko šolstvo in mu je l. 1923. pripadla tudi naloga, da izvede Gentilejevo reformo, ki je pomenila pričetek konca vsega našega, nekoč tako cvetočega šolstva. Fašistični listi pa še vedno objavljajo reminiscence na umrlega oskrbnika Parolija, ki ga slavijo kot enega izmed glavnih potujčevalcev jugoslovenske šolske mladine.

Tržaški »Piccolo« je 13. t. m. objavil nov tak članek, v katerem se podrobno bavi s kmetijskimi nadaljevalnimi šolami tipa Faina — pričel jih je ustanavljati Evgen Faina l. 1912. V Umbriji — ki jih je umrli Paroli prav posebno propagiral. **Fašistični list poudarja, da imajo take kmetijske šole v obmejnih krajih svoj poseben pomen, ker se doraščajoča mladina v njih izpopolnjuje ne le v svojem strokovnem, kmetijskem znanju, marveč predvsem v znanju italijanščine in se tako utrjuje v novem, nacionalnem in fašističnem prepričanju.** Prav ta ugotovitev nam daje poseben povod, da se vsaj nekoliko ustavimo pri vprašanju, ki ga je sprožil tržaški list.

Konkretno navaja »Piccolo«, da obstaja v Julijski krajini skupno že 42 takih kmetijskih nadaljevalnih šol, in sicer **16 v goriški pokrajini:** Kanal, Kobarid, Bovec, Cerkno, Sv. Lucija pri Tolminu, Rihemberk, Sempas, Št. Vid nad Vipavo, Trnovo, Col, Romans v Furlaniji, Vrhpolje, Volčja Draga, Deskle, Podbrdo in Ustje; **13 v puljski:** Motovun, Oprtalj, Višnjana, Buzet, Roč, Pičanj, Vrsar, Žminj, Vrtenigla, Dekani, Sv. Nedelja pri Labinu, Sv. Lovro Poženatički in Kastelec pri Vižinadi; **8 v reški:** Podgrad, Knežak, Pasjak, Slivje, Breza, Rukovac, Drenova in Lokavica; **3 v zadarski:** Arbanas, Bokonjac in Lastovo ter **2 v tržaški pokrajini:** Povir pri Sežani in Studenec pri Postojni. Poleg teh je bilo treba po mnenju lista ustanoviti samo v tržaški pokrajini še najmanj 40 takih šol. Mimo kmetijskih nadaljevalnih šol imajo v Julijski krajini tudi še približno toliko obrtnih nadaljevalnih šol, ki so pa večinoma porazdeljene na mestne centre in za kmetsko prebivalstvo ne prihajajo tako neposredno v poštev.

Zakaj prav za prav forsirajo fašistične šolske oblasti netanavljanje teh šol v naših krajih?

Vedeti moramo, da je bila v Julijski krajini še izza predvojne dobe v veljavi splošna šolska obveznost do 14. leta, dočim Italijani tako dolge šolske obveznosti niso poznali in je tudi nova Gentilejeva reforma ne predpisuje. Ljudskošolska izobrazba v našem smislu je pri njih omejena samo na prvih pet razredov in je tudi učna snov predpisana samo za te razrede. V Julijski krajini je prišlo tako do absurda, ki ga sedaj fašistično časopisje priznava, da so namreč morali naši otroci, za katere je še vedno ostala v veljavi šolska obveznost do 14. leta, dejansko tri leta zaporedoma posečati eden in isti razred (to je 5. razred od 11. do 14. leta), ne da bi se kaj novega naučili. Šolska oblast v Julijski krajini je v nasprotju z drugimi italijanskimi pokrajinami tak sistem na naših šolah tolerirala in ga iz izključno nacionalnih razlogov celo podpirala. Da bi ga pa vsaj na zunaj kolikor mogoče omilili, so pričeli v zadnjem času ustanavljati omenjene »kmetijske« tečaje tipa Faina na vseh glavnih osnovnih šolah v deželi, ki naj zadelajo pedagoško vrzel italijanske ljudske šole. Po »Piccolovem« mnenju naj bi se otroci v teh tečajih bolje privadili italijanskemu jeziku, »saj je znano, da mera velika večina teh otrok že itak ponavljati prvi in včasih tudi kak drug razred samo zaradi tega, ker ne obvlada učnega jezika«. Navedli smo dobesedno to poročevalo o vzgojnih metodah, ki jih daje »Piccolo« fašistični šoli v naših krajih, da pokažemo pravi naman novih strokovno-kmetijskih tečajev, ki si jih fašistične šolske oblasti zamišljajo v zelo širokem obsegu.

Tečaji naj bi se delili v dve stopnji: nižjo, ki naj traja tri leta in ki naj izpolni šolsko obveznost naših otrok med 11. in 14. letom, ter višjo, ki naj bo nekaka nadaljevalna dvoletna kmetijska šola med 14. in 16. letom starosti. »Tako« pravi »Piccolo«, »bi fašistična šola popolnoma izvršila svojo visoko vzgojno misijo med tujim prebivalstvom ob meji in kmetska mladina bi bila naša, saj bi bila izročena v varstvo ljubeči roki fašističnega učitelja od prvih korakov in otroškega vrtca do — obvezne vojaške službe, ki naj opravi ostalo...« In da bi se to čim prej posrečilo, »Piccolo« toplo priporoča, da bi se na vseh šolah, kjer bi se ustanovili taki tečaji, zamenjale ženske učne moči z moškimi, ki so za take misije vse bolj primerni.

---

p— **Brez Slovencev!** Goriški nadškof Margotti je z dekretom z dne 19. t. m. postavil Katoliški akciji v Gorici nov škofijski odbor, katerega predsedništvo je provizorično sam prevzel. Za stališče mons. Margottija do slovenskih vernikov je zelo značilno, da ni smatral umestno, da bi v obširni odbor, ki šteje nič manj ko 16 ljudi, imenoval vsaj enega Slovenca, dasi v dekretu sam poudarja, da hoče Katoliška akcija razviti svoje delo po vsej goriški nadškofiji in mu je gotovo dobro znano, da je pretežna večina vernikov — slovenska.

p— **Društvo »Italia Redenta«** (»Odrešena Italija«) je te dni ustanovilo v Kobaridu 3 nove večerne tečaje italijanskega jezika za odrasle ljudi, in sicer v Smasteh, Jevščku in kobariškem Črnem vrhu. Stroške teh tečajev, ki niso majhni, krije seveda občina, ki ji kot prefekturni komisar načeljuje g. Federico Baccari.

p— **Zanimiv natečaj za najboljšo himno.** Tržaško divizijsko poveljstvo je razpisalo zanimiv natečaj za najboljšo himno timavski diviziji, kakor se uradno imenuje tržaška divizija. V razpisu so med drugimi pogoji tudi ti-le: 1. da se omeni v besedilo himne Snežnik — simbol timavske divizije, »zanesljiv branik domovine«; 2. da se imenuje reka Timavo (Reka), »po spominih izza imperialnega Rima in po novejših slavah — sveta reka« in 3. da se omenita tržaški grad pri Sv. Justu in šalobarda — »znaka odrešenega Trsta«.

p— **Novi vpisi v fašistično stranko.** Dasi so fašistični veljaki že ponovno objavili v časopisju, da so vpisi v fašistično stranko že davno zaključeni in da se nov člani ne sprejemajo več, čitamo te dni v tržaških fašističnih listih, da je med našimi ljudmi še vedno pridno na delu propaganda za vpisovanje v stranko. Med tem avtomatično vpisujejo med »mlade fašiste« naše mladeniče med 18. in 21. letom. Ljudje pa nimajo smisla za črne srajce. Zaradi tega poročajo listi skoraj v isti sapi, da so bili te dni podvzeti proti nekaterim našim mladeničem ti-le disciplinarni ukrepi: V Ajdovščini na Vipavskem je bil za vedno črtan iz fašističnih vrst neki Alojzij Bratina zaradi popolnega nerazumevanja svojih dolžnosti. V Gorici pa so bili suspendirani Vlado Lasič, ker ni posečal predvojaških vaj, za 2 meseca; Maks Podvršič, Ivan Paulin, Marijan Mosetič in Josip Fornazarič pa za dobo dveh tednov, ker niso posečali predvojaških vaj v uniformi.

p— **Pet hiš in dva senika v plamenih.** Iz Cerknega nam poročajo, da je tam 21. t. m. ob dveh zjutraj nenadoma zajel požar 5 hiš in 2 senika. Poslopja so zgorela do tal, ker je bilo domačim gasilcem gašenje zaradi hudega mraza zelo otežkočeno. Požar, ki je izbruhnil pri »cerkljanskem gradu«, se je z lahkoto razširil na več poslopij, ker so hiše krite s slamo. Škoda znaša okrog 100 tisoč lir in ni krita z zavarovalnino. Brez strehe so ostale tele družine: Rančarjeva, Ličarjeva, Fonova, Tomažičeva, Obidova in Jurmanova.

ŠPORT

Avstrijski prvak v hokeju na ledu.

igra v soboto in nedeljo proti Iliriji

Ilirija je porabila ugoden termin in povabila na dvodnevno gostovanje v Ljubljano odlično hokejsko moštvo KAC iz Celovca. KAC, ki nosi naslov avstrijskega prvaka, se je nedavno vrnil z velike turneje po Italiji in Franciji ter prihaja v Ljubljano kompleten z reprezentativnima igračema Eggerjem in Stertinom na čelu. Moštvo stoji tudi letos na čelu avstrijskega prvenstva in se nahaja v najboljši formi. Preteklo nedeljo je imel KAC v gosteh vračajočo se madžarsko reprezentanco iz Davosa in je po krasni igri remiziral 2:2.

Ilirijansko moštvo je v kratkem času vidno napredovalo ter se v raznih nastopih tehnično tako izvežbalo, da more danes nuditi slehernemu nasprotniku dovolj močan odpor in kar je posebno važno, odprto igro. S tem so zadobile naše hokejske tekme oni moment, ki je za sportni nivo poglaviten, a za publiko najzanimivejši, namreč da moštvi vneseta v igro vse svoje tehnično in taktično znanje in ne samo, kadar je njen nasprotnik pasiven, svojo večjo rutino. Dovolj je za enkrat, da se je naše moštvo povzpelo do te višine, od katere ni več daleč do zmag in velikih uspehov. Njen prvi letošnji uspeh je to potrdil, zaradi česar smemo pričakovati tudi v sobotnem in nedeljskem nastopu zadovoljiv izid.

Na praznik se bo vršila tekma ob 20., v nedeljo pa dopoldne ob 11.

Službene objave LNP

(Seja u. o. dne 23. januarja 1935.)

Navzoči gg. dr. Köstl, Kralj, Novak, Logar, rav. Šetina, Jugovec, Dorčec, Slanovec, Malovrh, Skalar, Buljevič.

V celoti se sprejme referat g. Kralja za spremembo pravil po pismenem predlogu g. Hadžija, Novi Sad od 16. januarja. — Referat se pošlje vsem klubom pismeno. Nadalje se vzame na znanje izjava g. Buljeviča, da se Primorje popolnoma strinja s predlogom podsaveza za spremembo pravil ter da bo isto sporočilo g. Hadžiju.

Na prijavo Ilirije glede nerednosti pri blagajniški službi LNP : JNS reprezentance 9. 12. 1934 na igrišču Ilirije, naslovljeno na JNS, se po predlogu g. Malovrha izvrši revizija blagajne in blagajniških knjig. Revizijo izvršijo revizorji ter gg. Slanovec, Malovrh in Dorčec.

Prijava Diska št. 247. od 12. 12. 1934, da je SK Domžale nastopilo z neverificiranim igralcem Ivanom Kleinlercherjem 8. decembra 1934 v Litiji proti SK Litiji, se dene a. a., ker se je po izjavi obeh klubov vršila samo trening tekma.

Poziva se Korotan, Kranj, da poravna Grafiki ostanek od 190 Din, katere ni izplačal pri prijateljski tekmi Korotan : Grafika 6. t. m. in to glasom zadolžnice, izročene Grafiki.

Poziva se SK Radovljica pot pretnjo suspenza, da v roku osmih dni poravna Svobodi, Tržič, dolžni znesek od 180 Din, ki je nastal pri prvenstveni tekmi 11. novembra 1934.

Protest SK Trbovlja, št. 121, od 20. decembra 1934 proti sklepu p. o. LNP, s katerim je razveljavil prvenstveno tekmo SK Trbovlje : Retje, odigrano 23. septembra 1934, se zavrne in potrdi sklep poslovnega odbora.

Po prijavi službujočega odbornika g. Kralja od reprezentančne tekme LNP : JNS dne 9. decembra 1934 se uvede postopanje proti članu Ilirije g. inž. Bloudku.

Vzamejo se na znanje novi odbori klubov: Sora, Škofja Loka, predsednik g. dr. Viktor Kocjančič, tajnik g. Franc Šega (naslov Spodnji trg 2, telefon 11), Sava Sevnica, predsednik g. Jesenko Milan, tajnik g. Arnšek Josip (naslov tajnika), Korotan, Kranj, predsednik g. Horvat Joško, tajnik g. Srakar Viktor, (naslov tajnika, šola), Gradjanski, Čakovec, predsednik g. prof. Jelačić, tajnik g. Mayerščak Vladimir ml.

Vzamejo se na znanje dopisi: Bratstva od 17. decembra 1934, Korotan, Kranj, št. 18 od 11. januarja 1935, Mladike št. 54 od 18. decembra 1934, Svobode, Tržič, od 8. januarja 1935, Odbora za Z. P. od 26. decembra 1934, S. K. Domžale št. 134 od 15. januarja 1935, Grafike brez datuma, SK Hrastnik od 21. decembra 1934, Dobrne od 21. januarja 1935, Gradjanskega S. K. št. 8, od 20. januarja 1935.

Vzame se na znanje sporočilo, da odlaga odborniško mesto v u. o. Ludvik Mrzelj.

Sporoča se vsem klubom, da se je določil pričetek pomladanske prvenstvene sezone na 3. marec 1935.

Po nalogu JNS službeno št. 58 od 18. januarja 1935, točka V., se pozivajo klubi, da pošljejo podsavezu po en primer klubskega znaka do 10. februarja t. l.

Po pozivih v istih službenih objavah, točka 23, naj vsi klubi, ki imajo sklenjene medklubske dogovore, iste takoj pošljejo LNP.

S. K. Radovljici se izreče ukor, ker ni nastopila v prvenstveni tekmi s Soro 23. 12. 1934 v Škofji Loki ter isto prepozno odpovedala. Nalaga se p. o., da tekmo verificira s 3:0 p. f. za Soro. Tajnik II.

Razpis medklubske tekme na dr. Kugyjevi skakalnici v Liscah pri Celju v nedeljo 10. t. m. Skakalnica omogočuje skoke do 38 m. Tekmuje se po pravilih JZSS. Pravico starta ima vsak tekmovalec, ki se izkaže z verificirano legitimacijo. Start ob 14. Žrebanje startnih številk bo pol ure pred startom v restavraciji Petriček v Liscah. Prijavnina 10 Din za tekmovalca. Prijave sprejema do 9. t. m. g. Edo Paidasch, Celje. Darila: Prvi prejme naslov »Prvak Celja v smuških skokih za leto 1934-35« in častno darilo, drugi in tretji diplome in praktična darila. Prvi trije izven konkurence (inozemski tekmovalci) prejmejo spominske diplome. Po konkurenčnih skokih bodo skoki za dosego najdaljšega skoka ter prejmejo trije najboljši diplome. Najboljši tekmovalec Smučarskega kluba Celje dobi diplomo. Vsak tekmovalec starta na lastno odgovornost. — Razglasitev rezultatov in razdelitev daril bo po tekmi v restavraciji Petriček v Liscah. V primeru slabih snežnih razmer bo tekma dva dni prej v časopisih odpovedana oziroma preložena.

JASO priredi trodnevni izlet na Goruše in Podkljuko. Odhod v soboto, povratek v ponedeljek. Zbirališče v soboto ob 7. na glavnem kolodvoru. Za prenočišče poskrbljeno. Vzemite legitimacije s seboj!

Akademski sportni klub razpisuje smučarske tekme za prvenstvo kluba v dnevih 3., 4. in 5. februarja na Črnem vrhu nad Jesenicami. Tekme se izvedejo v teku na 18 km, smuku in slalomu ter teku za začetnike. Pravico nastopa imajo člani Akademskega sportnega kluba in izven konkurence vsi ostali akademiki. Program tekmovanja: nedelja 3. februarja: prosto za trening, ob 20. žrebanje za tek, ponedeljek 4. februarja: ob 9. tek na 18 km, ob 15. tek za začetnike, ob 20. žrebanje za smuk in slalom, torek 5. februarja: ob 9. smuk, ob 13. slalom. Prvoplasirani v vsaki panogi dobi naslov klubskega prvaka tiste panoge; nagrade pa prejmejo v vsaki panogi prvi štirje. Tekmuje se po tekmovalnih pravilnikih JZSZ. Razglasitev rezultatov in razdelitev nagrad je ob pol 16. v domu ASK Gorenjca na Črnem vrhu nad Jesenicami. Prijave je poslati na naslov: Akademski sportni klub, univerza, Ljubljana. — V zvezi s klubskimi tekmami na Črnem vrhu nad Jesenicami priredi klub tridnevno smučarsko ekskurzijo na Jesenice in Črni vrh. Vožnja bo četrtinska in znaša v obe smeri 16 Din, prenočišče na skupnem ležišču za člane 4 Din, za nečlane 5 Din dnevno. Ker bodo pri odrenjanju prenočišč imeli prednost tekmovalci, naj se prijavijo najpozneje do sobote 2. februarja opoldne pri odbornikih ali pa pismeno pri vratarju univerze. Odhod v nedeljo 3. t. m. z vlakom ob 7.20 zjutraj z glavnega kolodvora.

Smučarski klub Dovje - Mojstrana sporoča: Končno smo vendar dobili težko pričakovani sneg v taki obilici, da smo lahko zadovoljni in ponosni. Mraz ga je presušil in napravil smuko prav idealno. Možne so večje in manjše ture brez vsake nevarnosti pred plazovi, tako n. pr. v Krmo, Kot, Vrata mimo zamrznjenega Peričnika, na Mužaklju, na Rožco, Babo itd., v triglavsko pogorje pa le z vodnikom. — Po 5-dnevnem bivanju v Mojstrani se s kupljenim voznim listkom, s katerim si se pripeljal in na postaji pri izhodu nisi oddal, zastonj vrneš domov.

Damska slalom tekma za prvenstvo MZSP pri Celjski koči dne 3. februarja. Skupen odhod vseh tekmovalcev in funkcionarjev za slalom tekmo v nedeljo 3. t. m. ob 8. izpred kavarne »Merkur« v Celju. Start za dame bo ob 11., za klubsko tekmo gospodov ob 14.

Tekma v smuku na Tovstu nad Celjsko kočo, ki jo je nameraval SK Olimp v Celju prirediti prejšnjo nedeljo, je bila zaradi neugodnih snežnih razmer preložena na Svečnico 2. t. m. s startom ob 10.30 na Tovstu. Prijave sprejema še danes g. Svetek, Celje, Razlagova ulica 5. Nadaljnje prijave v nedeljo do 9. dopoldne v Celjski koči. Od 9. dalje dvojna prijavnina.

Brezplačen smučarski tečaj za mladino in druge interesente bo priredila Savinjska podružnica SPD v Celju dne 2. in 3. t. m. v Solčavi, Gornjem gradu in Lučah. Najrevnejši udeleženci bodo prejeli praktična darila.

Ulagova »Smučarska gimnastika« je drobna knjižica 30 strani, ki bo s kratko in jedrnato vsebino in nekaj uspelimi slikami o glavnih vajah dobrodošel priročnik vsakomur, ki hoče iti dobro pripravljen na smuči. Zelo in najbolj potrebna so poglavja iz smučarske gimnastike še odraslemu smučarskemu »naraščaju«, ki ne goji nobene druge sportne panoge in se mora tembolj pripraviti na nove napore pri smučanju. Pisec je razdelil glavne vaje v krepilne, sprostilne, raztezne, dihalne in posebne kot priprave za tehniko smučarja. H koncu daje naš znani smučarski učitelj še nekaj važnih navodil za trening posameznikov in v skupinah. Knjigo lahko po vsebini in tudi po opremi najbolj priporočimo!

Nogometna sekcija SK Olimpa v Celju. Vsi aktivni igralci prvega in rezervnega moštva se pozivajo, da se udeležujejo članskih sestankov, ki so vsak petek ob 20. v posebni sobi gostilne g. Kanziana v Gaberju. Dolžnost vsakega člana je, da se udeležuje teh sestankov. — Odbor.

SK Ilirija (Plavalna sekcija). Drevi ob 18.30 sestanek v restavraciji »Novi svet«. Na programu volitev načelstva. Vabljeni tudi vsi prijatelji plavalnega sporta, ki bi bili pripravljeni sodelovati. Za članstvo obvezno! — **(Smučarska sekcija).** Drevi ob 18.30 v telovadnici na Grabnu gimnastične vaje za članice. Istočasno bo tam damski članski sestanek, katerega naj se udeležijo naslednje članice: Ponikvar I in II, Gajšek, Pirš, Janežič, Mirtič, Sodnik, Letnar, Novak Marija in Selma, Kršinar, Jeglič, Erjavec, Leitgeb, Černe, Šteyer, Žigon, Žigec, Delakorda. Vabijo pa se tudi vse ostale dame, ki so posečale naše gimnastične vaje. Za prvenstvo GZSP v Lescah so prijavljeni: Janša, Knap, Jakelj, Keršatjn, Girandon, Linke za tek, Pribošek in Bručan pa za tek, skoke in kombinacijo. Gorenjski člani naj odpotujejo v soboto ob 9.22 iz Podkorena, tekmovalci iz Ljubljane pa ob 7.20 iz Ljubljane. Tekmovalci, ki so določeni za tek, odpotujejo iz Lesc v soboto ob 20.24, ostali v nedeljo zvečer. Za prvenstvo LZSP v smuku in slalomu na Kofce so določeni: Stolcer, Šorli in Šubic. Navedeni naj bodo v petek zvečer na Kofcah. — **(Lahkoatletska sekcija).** Drevi ob 20.30 v »Evropi« redna seja sekcijskega načelstva. Na sejo se ponovno poziva v svrho zaslišanja Glavnik Marjan. — **(Hazenska sekcija).** Drevi ob 18.30 v telovadnici na Grabnu redni gimnastični trening za vse članice. — **(Table-tenis sekcija).** Trening na Ledini do nadaljnjega ukinjen. Članstvo se opozarja na sekcijski sestanek v sredo 6. t. m. ob 18.30 v klubski sobi v kavarni Evropa. Vhod z dvorišča.

SK Retje sklicuje za nedeljo 3. t. m. ob 14. svoj redni letni občni zbor v gostilno g. Zavraška z naslednjim dnevnim redom: Pozdrav po predsedniku, čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora, poročila tajnika, blagajnika, gospodarjev, načelnikov sekcij in revizorjev, volitev novega odbora, določitev članarine, slučajnosti. V slučaju nesklepčnosti, se vrši pol ure kasneje drug občni zbor z istim dnevnim redom ob vsaki navzočnosti.

SK Trbovlje ima 2. t. m. ob 17. v klubskem lokalu svoj 13. redni občni zbor. — Vabljeni so vsi prijatelji kluba.

Ljubljanski table - tenis podsavez. V ponedeljek ob 19.30 redna seja upravnega odbora. Lokal običajen.

Vremensko poročilo JZSS

Pokljuka: —4, oblačno, mirno, na podlagi 30 cm 160 cm suhega snega, smuka prav dobra, skakalnica uporabna.

Mojstrana: —8, jasno, solnčno, mirno, 660 cm suhega snega, smuka prav dobra, skakalnica uporabna, v planinah smuka idealna, vse ture brez nevarnosti pred plazovi, v triglavsko območje le z vodnikom.

Jezersko: —3, oblačno, mirno, na podlago 15 cm zapadlo 4 cm pršiča, smuka prav dobra.

Velika Planina: —6, na podlago 40 cm zapadlo 65 cm snega, smuka zelo dobra.

Krvavec: —10, solnčno, lahki sever, 60 cm pršiča na 50 cm zmrznjene podlage, smuka zelo dobra.

Boh. Bistrica: —10, mirno, 60 cm snega, smuka dobra, skakalnica uporabna.

Vršič: —7, na 1 m podlage zapadlo 75 cm suhega snega, smuka zelo dobra.

Dom v Kamniški Bistrici: —7, 30 cm snega, smuka dobra.

Sodražica: —7, jasno, veter severovzhodnik, na stari podlagi 15 cm pršiča, smuka dobra na Travni gori na stari podlagi 20 cm snega, smuka dobra.

Tržič: — 3, jasno, mirno, 5 cm snega.

Zelenica: —9, na stari podlagi 60 cm pršiča, smuka prav dobra.

Kofce: —7, mirno, 75 cm sreža, smuka dobra.

Koča na Kremžarjevem vrhu: —10, 30 cm novega snega na podlagi 20 cm, pršič, smuka izborna.

Celjska koča: —7, jasno, mirno, na podlagi 20 cm zapadlo 10 cm snega, smuka dobra.

Kranjska gora: —9, pooblačeno, mirno, barometer stoji mirno, 70 cm pršiča, na Vršiču in Krnici 150 cm pršiča, smuka prav dobra.

Rateče-Planica: —8, pooblačeno, mirno, barometer stoji mirno. 70 cm pršiča, v Tamarju 150 cm pršiča, smuka prav dobra.

Boh. Bistrica: —9, pooblačeno, mirno, 50 cm pršiča, smuka dobra.

Bled-jezero: —9, pooblačeno, mirno, 41 cm osrenca.

Rakitna: —6, 30 cm suhega snega brez podlage, jasno, smuka ugodna.

Pohorski dom in Mariborska koča: —9, oblačno, veter sever, 20 cm pršiča, smuka dobra. — **Klopni vrh:** —8, oblačno, veter sever, 60 cm pršiča, smuka idealna. — **Senjorjev dom:** —10, mirno, jasno, lahek sever, 50 cm pršiča na podlagi 30 cm, smuka idealna. — **Koča na Kremžarjevem vrhu:** —10, jasno, mirno, 30 cm pršiča, na podlagi 20 cm, smuka izborna. — **Rimski vrelec:** —8, 28 cm pršiča na podlagi 50 cm, smuka idealna.

Občinske zadeve obmejne postojanke

Gornja Radgona, 31. januarja

Občinski odbor obmejne trške občine gornjeradgonske je imel v torek plenarno sejo. Predsednik g. dr. Lenart Boezio je obširno poročal o sedanjem poslovanju in izvršenih delih.

Lani je bila izvršena adaptacija občinske hiše na Spodnjem grisu za nastanitev otroškega vrtca, ki je bil otvorjen v jeseni 1934. Stroške za nabavo potrebnega pohištva za otroški vrtec je prevzela centrala CMD. Renovirala se je nadalje občinska hiralnica, v kateri je bila med drugim izvršena tudi adaptacija bivšega občinskega zapora v pralnico za tamkaj stanujoče 4 stranke. S pomočjo bednostnega fonda v znesku 5000 Din se je popravila in uredila cesta v Sodarski ulici z razširitvijo in nasipom. Na cesti v Hercegovščaku so bili izkopani odvodni jarki ter navožen gramoz. Pri občinski hiši je bila na novo postavljena s podzidkom velika shramba za občinske potrebščine ter nadalje inštalirana nova sesalka. Izvršena je bila nadalje kategorizacija vseh občinskih cest, katera je bila nato odobrena od banske uprave. Naposled so bila izvršena vsa pripravljalna dela za zgradbo občinskega kopališča na Tratah ob Muri do licitacije.

Kupnina za stavbišče, prodano pododseku graničarske čete, je znižana in določena na 9 Din od dosedanje cene 12 Din za 1 m². Glede izvajanja ribolovnih pravic na Tratah se smatra trška občina sama za lastnico ribolova; zato se je sklenilo, da se naznani avstrijski mestni občini Radgoni, ki je doslej izvajala ribolovne pravice v murskem rokavu na naši strani, da se v bodoče izvajanje teh ribolovnih pravic ne dovoli več. Led iz ribnika na Tratah se bo v bodoče oddajal onemu, ki bo imel v teh vodah ribolov v najemu.

ŽENSKE!

KO BOSTE ENKRAT PRALE

S SAMORAD PRALNIM PRAŠKOM,

BO TA EDINA VAŠA HVALA

PREIZKUSITE GA ČIMPREJ!

ZAHTEVAJTE GA POVSOD!

SOKOL

Sokolska četa na Laverci je imela 27. januarja lepo obiskan občni zbor. Starosta Ogrin se je v uvodu spominjal kralja Ujedinitelja, kateremu so navzočni zaklicali »Slava«, a mlademu kralju Petru II. »Živeli«. Pri volitvah je bil z majhno izpremembo izvoljen stari odbor. Starosti, ki je pozival k složnemu in marljivemu delu, se je pridružil tudi načelnik matičnega društva Antosiewicz.

NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI

REPERTOAR

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Petek, 1. februarja: Postržek. Premiera. C.
Sobota, 2. ob 15.: Snegulčica. Otroška predstava. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol. — Ob 20.: Matiček se ženi. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.
Nedelja, 3. ob 15.: Vihar v kozarcu. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol — Ob 20.: Postržek. Izven.
Ponedeljek, 4.: Zaprto.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Petek, 1. februarja: Zaprto.
Sobota, 2. ob 15.: Rigoletto. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. — Ob 20.: Netopir. Premiera. Izven.
Nedelja, 3. ob 15.: Ples v Savoju. Izven. Znižane cene od 36 Din navzdol. — Ob 20.: Netopir. Izven.
Ponedeljek, 4.: Zaprto

*

Za dramsko premiero »Postržek« (Scampolo) vlada veliko zanimanje. Prvič bo nastopila na odru ljubljanske drame mlada, simpatična odrska pojava, gdčna Levarjeva, ki je Ljubljančanom poznana s Šentjakobskega odra. »Postržek« je kakor nalašč pisan za njo in ta glavna vloga ji daje dovolj prilike, da pokaže vse svoje talente. Režija je E. Kraljeva. Zasedbo ostalih vlog smo že navedli. Premiera bo v petek 1. februarja za red C.

Dne 2. in 3. februarja bodo v drami štiri predstave. Na Svečnico popoldne ob 15. se uprizori poslednjič v letošnji sezoni za mladino »Snegulčica«, ki je izmed vseh mladinskih iger gotovo najbolj znana in tudi najbolj priljubljena. Cene so od 20 Din navzdol. — Zvečer ob 20. bo na odru zopet »Matiček«. Kolikorkrat se je uprizoril v letošnji režiji dr. Branka Gavelle, tolikokrat je navdušil poslušalce. Veljajo znižane cene. — V nedeljo, dne 3. t. m. popoldne se ponovi izvrstna komedija »Vihar v kozarcu« po znižanih cenah: zvečer pa bo prva repriza igre »Postržek«, ki bo imela na premieri prav gotovo velik uspeh. Oba dneva so na repertoarju najboljša dela, ki so v zadnjem času v naši drami!

Straussova opereta »Netopir«, v režiji odličnega režiserja dr. Hagemanna, se poje prvič na praznik v soboto 2. t. m. Predstava »Netopirja« bo v originalni prvotni Straussovi obliki, postavljena tako, kakor je začela svojo pot v svet, katerega si je v celoti osvojila in je bila od takrat dalje neštetokrat izvajana na največjih odrih. Zasedba »Netopirja« v letošnji priredbi je naslednja: Rozalindo pojeta ge. Gjungjenac in Oberwalderjeva, Adelo ge. Poličeva in Ribičeva, Eisenstein je g. Gostič, dr. Falke g. Janko, Frank g. Peček, dr. Blind g. Rus Josip, Froscha poje in igra g. Zupan. Muzikalno vodstvo je v rokah ravnatelja Poliča. Premiero pojeta ga. Gjungjenac in ga. Poličeva.

Na Svečnico popoldne ob 15. se poje Verdijev »Rigoletto« z g. Primožičem v naslovni vlogi. Eno najboljših Verdijevih del, ki je pri nas odlično zasedeno, predvsem z nosilcem naslovne uloge, ki je priznano najboljši Rigoletto na našem odru. Za predstavo veljajo znižane cene od 30 Din navzdol. — Zvečer ob 20. je premiera »Netopirja«.

V nedeljo, dne 3. februarja se poje popoldne ob 15. efektna opereta »Ples v Savoju« z go. Gjungjenac v glavni ulogi. — Zvečer ob 20. pa bo prva repriza »Netopirja«. Pri tej predstavi poje ulogo Rozalinde ga. Oberwalderjeva, ulogo Adele ga. Ribičeva. Zasedba ostalih ulog kakor na premieri.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.15.

Sobota, 2.: Matajev Matija.
Nedelja, 3.: Matajev Matija.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20

Petek, 1. februarja: Zaprto.
Sobota, 2. ob 15.: Štambulska roža. Poslednjič. Znatno znižane cene. — Ob 20: Zdravnik na razpotju. Premiera.

★

Shawov »Zdravnik na razpotju« je literarno izborna komedija, ena najboljših avtorjevih, ki je odrsko učinkovita in pisana s fino satirično ostjo. Podobno, kakor Cankarjevi »Hlapci«, je tudi ta komedija dvignila svoj čas mnogo prahu, vendar je zgrešeno mnenje, da je tu Shaw obrnil ost proti zdravnikom, temveč je — kakor vedno — le boreč proti lažimorali in meščanski ozkosrčnosti. To zanimivo delo pojde prvič čez mariborski oder v soboto v režiji inž. arh. B. Stupice, ki je »Zdravnika« tudi inscenira. Igrajo Severjeva, Dragutinovićeva, Starčeva, Skrbinšek, Furijan, Grom, Gorinšek, P. Kovič, Nakrst, Stupica. Blaž in Verdonik. Dejanja se gode: prvo v stanovanju zdravnika Ridgeona, drugo v vrtnem paviljonu hotela v Richmondu, tretje in četrto v ateljeju slikarja Dubedata, isto v slikarski galeriji. — Lesenice je iz prijaznosti posodila tvrdka Tichy, Slovenska ulica.

L. WOLFF: 11

Pokonci glavo

Nazadnje se je zbrala, napravila luč in vsa vesela opazila na toaletni mizi sviralno pušico, edini spominek, ki ga je bila odnesla iz očetovske hiše v Darkehmenu. Nežno je ogledovala temnorjavi pokrov pušice, ki je bila na njem vpodobljena luka v Riu de Janeiru. Morje, ladje in gore so bile umetno izrezljane iz lesa. Čez nekaj časa jo je navila in pobožno prisluhnila. Pušica je igrala »Tharausko Anico«. To je bila Vzhodna Prusija, domači kraj, Darkehmen. Videla je očeta, otožnega in malobesednega, videla je tiho hišo, ki se smeh ni več oglašal v njej, odkar je bila Natalija Giseviusova pobegnila v širni svet, slišala je zimske viharje, duhala gozde in čutila, kako ji je vzdrhtevalo srce. Nato je pušica malce zahreščala, kakor da bi bila nadušljiva, in začivkala »Ali moram, ali moram iz mesta drugam, ti, moj ljubi srček, ostaneš pa sam«. To je bila velika hamburška luka in parnik »Reliance«, in Frank, ki je odhajal, in grozeča Amerika. Nad tem se je nehote razjokala. Pozneje, ko se je pušica nekoliko oddahnila, je zapiskala nežno skladbico, mičen menuet neznanega izvira, ki je pričaral Šarloti sliko lahkotnega, veselega življenja pred oči. Šarlota ni verjela nežnemu napevu in je nezaupljivo zrla na pušico, dokler ni bil menuet končan. Nato je ropotalo dokaj časa, preden se je spet oglasila »Tharauska Anica«. Več ko treh kosov stara pušica ni igrala.

Šarlota jo je hitro ustavila. Ni se čutila zmožne, da bi še enkrat poslušala domačo pesem. Preveč samote je bilo razgrnjene na ta večer. In Šarlota je mahoma začutila neznanski strah pred to sobo, kakor da bi bil v njej živel in dihal drag pokojnik. Skočila je pokonci in pogledala na uro. Bila je deset. Zdaj ni bilo več moči dobiti jesti. V tem oziru je gledala baronica Barsekow na red. A saj ji ni bilo do jedi, samo tej daveči samoti je hotela uiti.

Šarlota je zbežala iz svoje sobe, krenila po dolgem, skopo razsvetljenem hodniku, in stopila v prostor, ki ga je baronica Barsekow odločno imenovala »salon«, čeprav je bil bolj podoben čakalnici zobnega zdravnika brez prakse.

Ekscelenca Sergej Grigorjevič Platonov je sedel v kotu, bral neki pariški časnik in stiskal svojo večno cigareto v kotičku ust.

»Dober večer, gospod Platonov,« je Šarlota hvaležno pozdravila Rusa in krenila proti njemu.

»Oh, madame!« je ves vesel vzkliknil Platonov, izpustil časnik iz rok, poskočil in s slovesno galantnostjo poljubil mladi ženi roko. »Kako me veseli, da vas spet vidim! Celo večnost vas ni bilo. Brez vas je ta hiša — in ves Berlin — triste et morne. C'est la vérité!«

Položil si je roko na srce, kakor da bi prisegal.

»Tudi jaz sem triste et morne, gospod Platonov,« se je z revnim nasmeškom pobranila Šarlota.

»Mladi ste, prečudno lepi, kako bi smeli biti žalostni, madame?« se je razvnel Platonov in puhnil gost oblak dima v zrak.

»Nekaj čudnega se mi je zgodilo, gospod Platonov,« je dejala in jela pripovedovati o svojem hamburškem doživljaju.

»To se utegne zgoditi, madame,« jo je potolažil Platonov. »Moja rajnka mati je doživela nekaj podobnega. Zaradi tega se nikar ne vznemirjajte. Človek je neverjetno prožen, prožnejši od kateregakoli drugega bitja na tem smešnem svetu.«

Prižgal si je novo cigareto in pazljivo pogledal Šarloti v obraz. Zamišljena je sedela zraven njega in gledala v tla.

»Tako težko mi je pri srcu,« je tiho dejala.

»Ni prav, da toli resno gledate na življenje, madame. Življenje je smešna burka. Kar vas danes dela žalostno, temu se boste jutri smejali. Kar vas danes radosti, vas bo po jutrišnjem težilo. Ça passe. Zmerom morate misliti: Ça passe. Vse mine.«

»To je čudodelna beseda profesorja Couéja v Nancyju, ki zdravi vse bolezni s ‚Ça passe'. Ali res mislite, gospod Platonov, da je moči z nekaj plehkimi besedami olajšati vse človeško gorje?«

»Za besede ne gre, madame, ampak za pogled. Kadar je človek spoznal, da vse mine, tedaj lahko vse prenese.«

Šarlota ga je nejeverno pogledala.

»Ne verjamete mi, madame. Mladi ste, vaša pravica je, da dvomite. Mene je pa življenje naučilo, da človek nima pravice, prisojati svojim bolj ali manj neprijetnim doživljajem le količkaj važnosti. Vse mine.« Pomolčal je, nato pa neskrbno nadaljeval: »Izgubil sem ženo, otroke, dom, premoženje, položaj — bil sem zelo vplivna ekscelenca v ministrstvu notranjih zadev, ali ni smešno? — in zdaj se preživljam s spretnostjo svojih rok. Za časnike rišem sleparske ministre, domišljave pesnike, zmagovite boksače, demonske morilce iz pohote in take ljudi. Ali se smem pritoževati? Ali vam ne sedim tu nasproti in nisem varen pred dežjem in mrazom in ne pokadim po sto papirós na dan?«

Šarlota je strmela na razcefrane napestnice stare ekscelence, in vroče sočutje jo je obhajalo.

»Verjemite mi, madame: vse mine. Človek mora samo gledati, da stori svojo dolžnost in da ostane hraber.«

»Kaj je hrabrost, gospod Platonov?«

»To, da hodite pokonci. Da ne izgubite poguma. Da ne pobegnete pred življenjem.«

»In dolžnost?«

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.-** v znamkah.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je nasla vljati na: Oglasni oddelek „Jutra", Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Fino služkinjo

vajeno kuhati, išče majhna družina. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra« 1936-1

Frizerka

prvovrstna, dobi stalno mesto. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Gorenjsko«. 2024-1

Potniki

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zastopnika

za obiskovanje trgovin in industrij sprejmemo za ljubljansko okolico. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Agilen 1935« 1981-5

Zastopnike

za prodajo gasilskih aparatov iščemo v vseh večjih krajih. — Proizvodnja Pastor, Zagreb, Vlaška ul. št. 68. 1993-5

Službe išče

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Vračajoč se

od zadnje potetne službe na Dunaju kot dipl. vzgojiteljica, simpatična in inteligentna, stara 36 let, bi želela dobiti mesto k mali ali večji deci. Poleg nemščine, slovenščine in angleščine sem vertirana tudi v gospodinjstvu. Pismene ponudbe prosim na podružnico »Jutra« v Celju pod znakom »Vestna v poklicu«. 1969-2

Izurjena šivilja

ki izdeluje plašče, kostume, dnevne, večerne in poročne obleke, se priporoča damam na dom. Sv. Petra nasip 40/I. 2020-2

Štedarica

vajena vsega gospodinjstva išče službo na Gorenjskem. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 2026-2

Prodam

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Smrekovega žamanja

oca 9 vagona, suhega, 1 m dolgega, dvakrat povezanega s tico, prodam. Obrnite se na tago Hribar, Medija-Izlake. 1984-6

Ženini

črne suknje in obleke res poceni kupite pri Preskerju, Sv. Petra c. 14 31-6

Vse prvovrstne čebelar. potrebščine

Vam nudi najcenejše Fr. Stupica, železnina, zaloga poljedelskih strojev in razstrelilov v Ljubljani. Gosposvetska c. 1. Kupujem čist vosek

(in ga zamenjavam za satnice), staro železo in druge kovine. 1938-6

Avto, moto

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Avtobus

(šesdeset v smeri vožnje, 4 cyl., nova moderna karoserija, mala poraba bencina, ugodno prodam. — Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Ekonomičen« 1940-10

Kupim

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Parni kotel

kapaciteta 10 atmosfer, 30 HP, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »PH 30« 1999-7

Pohištvo

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno pohištvo

izdelano iz zajamčeno suhega lesa, dobite po zmatno sanitarnih cenah pri tvrdki Ig. Repše, zaloga pohištva, Ljubljana, Dvorni trg št. 1. 64-12

Kapital

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vložnice vseh bank

nakup, prodaja in zaloga, vseh vrst posojila, kulantno in zanesljivo

»Financier«, Zagreb, Ilica 9

Telefon interurban 44-09. Naročila s dežele se izvršujejo takoj. 67-16

Hranilno knjižico

Ljubljanske Mestne hranilnice z vlogo 30.000 kupim. Prodam pa hranilno knjižico Ljubljanske kreditne banke v istem iznosu. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Prodaja ali nakup«. 2000-16

Hranilne knjižice

Ljubljanske kredit. banke kupim proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na naslov Slavko Gregore, Kranj. 1910-16

Lokali

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Veliko skladišče

suho, v sredini mesta takoj oddam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 2046-19

V najem

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pekarno

vzamem v najem. — Dam tudi odškodnino. Natančne ponudbe na naslov: Dragutin Lach, Zlatar. 1894-17

Pridelki

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sveže vložen stročji fižol

je zdrav, tečen, poceni, za zimski čas posebnost. Samo en poskus zadostuje in ne boste ga mogli pogrešati v Vaši kuhinji. Kg 3 Din. Sever & Komp., Ljubljana. 1951-33

Stanovanje oddp

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

s kuhinjo in pritiklinami s majem oddam na Mirju, Langusova ulica štev. 17. 2044-21

Stanovanja išče

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje

eno- ali dvosobno s kabinetom in pritiklinami, po možnosti sredi mesta iščem s 1. marcem. Ponudbe s ceno na oglasni oddelek »Jutra« pod »stalna stranka 23«. 2021-21/a

Enosob. stanovanje

cenejše, za takoj išče zakonski par brez otrok — po možnosti v centru Ljubljane. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Miren stanovalec 2«. 2017-21/a

Dvosob. stanovanje

s pritiklinami, po možnosti s kopalnico, iščeta starejša zakonca za maj, v mestu. Točna plačnika. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Mire«. 2032-21/a

Sobe išče

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Visokošolka

išče sobo v bližini drame. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Solnčna soba«. 1960-20/a

Sobico

prazno ali opremljeno — iščem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Čista«. 2032-23/a

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljena soba

krasna in svetla, s uporabo kopalnice, takoj na razpolago. Vprašati v Tavčarjevi ulici 2/I — levo. 1909-26

Sobo

lepo opremljeno za 2 osebi oddam v centru mesta. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 2006-23

Sostanovalca

sprejmem. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 2007-23

Opremljene sobe

posebna vhod, svetle in zračne, s 1 ali 2 posteljama, s hrano ali brez oddam poceni blizu tramvaja v Sp. Šiški, Černetova 31. 1940-23

Opremljeno sobo

solnčno, s posebnim vhodom in lepim razgledom, v I. nadstropju, v sredini mesta takoj oddam 1 ali 2 osebama — tudi s vso oskrbo. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 2018-23

2 velika prazna sobi

s vhodom s stopnišča, za pisarne, zdravnika itd., oddam Commerce, II. nadstr., Krekov trg 10. 2010-23

Zračno sobo

s 1 ali 2 posteljama in souporabo kopalnice, Hft. oddam v Gajevi ulici 3/V levo. 2018-23

Opremljeno sobo

čisto, s posebnim vhodom takoj oddam na Sv. Petra cesti 49, levo. 2032-23

Prazno sobo

veliko, odda takoj Cigliš, Mestni trg 21. Prodam pa **2 zlati uri**

za 1800 Din, vredni 3000 Din. 2035-23

Lepo, zračno sobo

s vhodom s stopnic, oddam v Streliški ulici 22/I. 2029-23

Opremljeno sobo

s električno in posebnim vhodom oddam s 15. februarjem v Tavčarjevi ulici. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2023-23

Izgubljeno

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Izprave

trgovske in vojaška, pod imenom Štefanec Ivan, sem izgubil dne 30. jan. 1935. Najditelja vljudno prosim, da jih proti nagradi odda v Kolodvorski ulici 27. 2016-23

Dopisi

Beseda 2 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 20 Din

K. F. 94

Pridem v četrtek 31. — ne ponedeljek. 1994-24

V oglas. oddelku »Jutra«

dvignite sledeča pisma: A. G. J. G., Adrija 36, Agilen, Afrika, Beograd 30, Brez meščetarja, Barve, Brezbrižna bolečnost, Bodočnost 1935, Diskrecija čast, Dolenje, Dobra in skrbna, F. K. 94, Februar 3344, Februar 10, Fany 33, Gorska rota, Hiter zaslužek, Januar 20, Ščem, Konkurenčno, Kamnik 35 do 50 let, Ljubljana VII, Najno 3, Naci, Najboljše naloženo, Odpoved februarja, Okus, Osigurana vloga, Potnik, Pekarna, Popolno jamstvo, Prostorno, Potrebna, Perfektna 30, Promet, Paris, Popolna samostojnost, Rotmaris, Razpolagam zalogo, Stalno, Solnčno, Solidna, S prvim, Trezen, Tik mesta, Tojnica, Tudi manjši znesek, Ugodno, Vloga, Vesela pomlad, Vodmat 4, Visoka provizija, Vzhajajoče solnce, Zanesljiv 75, Zanesljiva in samostojna, Za maj, Zanesljiv najemnik, Zamenava, Zanesljiva in poštena, 315, 1..., 888, 35, 50.

Stroji

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stroj

malo rabljen, ki šiva in entija, ugodno prodam. Na ogled pri tvrdki Ivan Jax in sin, Ljubljana, Gosposvetska cesta 2. 2025-29

Sadje

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Ia zimska jabolka

mošanogar, booovec, bruner itd. vedno v zalogi po konkurenčnih cenah. Pri večjem odjemu znaten popust. — Oglejte si sadno razstavo Kmetijske družbe v Ljubljani, Novi trg 3. 771-34

Kam pa, kam?

V gostilni Češnovar na Dolenjski cesti

jutri koncert do 2. zjutraj. Domača godba. 2015-18

Razno

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Telefon 2059

Premog karbopakete drva in koks nudi

POGAČNIK

Roboričeva ulica 5.

Radio

Petek, 1. februarja.

LJUBLJANA 11: Šolska ura: Življenje neposlušnega šolarja Toneta Skoka (Vojko Jagodic). — 12: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Državna oblika, socialni red in kultura Mehike (Fr. Terseglav). — 18.20: Radio - orkester. — 18.40: Literarna ura: Židovsko nacionalno gledališče (Ferdo Delak). — 19: Radio - orkester. — 19.20.: Čas, jedilni list, program za soboto. — 19.30: Nacionalna ura. — 20: Wagnerjev večer: Stjepan Marčec poje s spremljevanjem Radio - orkestra. — 21.30: Čas, poročila. — 21.50: Slovenske narodne s harmoniko pojeta gg. Janko in Marčec, vmes narodne v orkestralni glasbi na plošči.

BEOGRAD 16.30: Pesmi. — 20: Iz Zagreba. — 22.20: Orkester. — ZAGREB 12.10: Plošče. — 17.15: Čelo, pesmi. — 20: Klavir. — 20.30: Pesmi. — 21: Igra. — 21.30: Pesmi. — 22.15 Kvartet mandolin. — PRAGA 19.30: Prenos opere »Jenufa«. — BRNO 19.30: Godba na pihala. — 20.40: Orkester. — 21.30: Lahka glasba. — VARŠAVA 20.15: Simfoničen koncert. — 23.05: Ples. — DUNAJ 12: Orkester. — 16.10: Plošče. —17.10: Violina in klavir. — 19.30: Orkester. — 23.05: Lahka in plesna muzika. — BERLIN 20.10: V taktu koračnice in valčka. — 21: Bachov večer. — 22.30: Igra. — KÖNIGSBERG 20.10: Orkestralen in pevski koncert. — 22.45: Iz Stuttgarta. — STUTTGART 20.15: Simfoničen koncert. — 21.15: Mešan program. — 22.30: Plesna glasba. — 24: Plošče. — RIM 17.10: Lahka glasba. — 20.10: Plošče. — 20.45: Koncert orkestra in solistov. — 21.45: Lahka glasba.

Lepo kurje perje

nečohano, kg. po Din 5.—, iz skladišča raspošilja po povzetju

Viljem ABT, eksport, Maribor

Najmanjši odjem 15 kg!

Revija ŽIVLJENJE IN SVET

POSAMEZNA ŠTEVILKA 2 Din

SEGAJTE PO DOBREM ŠTIVU!

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša preljubljena hčerka in mamica, gospa

Flerin Josipina roj. Kožar

VDOVA PO VIŠ. SOD. SVETNIKU

umrla dne 30. januarja ob 20. uri, po dolgi in mučni bolezni.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek, dne 1. februarja, ob 16. uri iz hiše žalosti v Zavodni na mestno pokopališče v Celju.

Maša zadušnica se bo brala v ponedeljek, dne 4. februarja, ob 8. uri zjutraj v farni cerkvi v Celju.

Celje-Črnomelj-Mozelj-Domžale, dne 31. januarja 1935.

TEA, HERTA, HUBERT, MELITA, otroci; ŠTEFAN KOŽAR, oče, in ostalo sorodstvo. 1312

BELI TEDEN

Vam omogoča cenen nakup! Dokler zaloga traja prodajamo:

damska srajca iz šifona s čipko	Din 16.—		
» » z ažuro in čipko	» 19.—		
» » batist s čipko	» 27.—		
» spalna srajca, šifon	» 28.—		
» » flanela	» 54.—		
» halja, flanela Ia	» 79.—		
» bluza, sportna, flanela	» 33.—		
damski kuhinjski predpasnik	» 12.—		
» predpas., batist s čipko	» 25.—		
damske kuhinjske rute	» 6.—		
» pyjame, flanela	» 67.—		
svileni šali, črtani	» 9.50		
» » pikčasti	» 15.—		
svilene rute, pikčaste	» 11.—		
rute creppe de chine	» 15.—		

TRIKOTAŽA IN PLETENINE PO ZNIŽANIH CENAH

perfine porte	meter	Din	—.25
čipke	»	»	—.50
šifon	od »	»	6.50
šifon za rjuhe	»	»	19.—
brisače	»	»	10.—
brisače, frotir Ia	kos	»	9.50
robci s čipko	»	»	2.25
flanela	meter	»	8.—
cunje za prah	kos	»	2.75
moške srajce, cefir		»	45.—
moški klobuki	od	»	39.—
» puloverji	»	»	29.—
» ovratniki	»	»	2.—

A. Šinkovec nasl. K. Soss, Ljubljana

čitajte „Jutrove" male oglase, ki imajo vedno uspeh!

ZELO UGODEN NAKUP HOTELA

Proda se iz proste roke enonadstropen hotel »Vila Lucija« v Aleksandrovem na otoku Krku, ležeč ob morju in obstoječ iz 24 popolnoma opremljenih sob ter z restavracijskim paviljonom. Hotel je povsem na novo preurejen in opremljen z vsem inventarjem in potrebščinami, tako da kupec lahko takoj prične z obratovanjem. Eventualno se hotel da tudi v najem. Pojasnila pri Hranilnici kmečkih občin v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 19, poštni predal št. 297.

G. Th. Rotman:

Brata Smuka

Kakor sta rekla, tako sta storila. Griček v daljavi sta si izbrala za cilj. Vetroslav je štel: ena, dve, tri! in že sta zletela, kar so ju nesle noge! Seveda je Peter kmalu ostal zadaj in nazadnje upehan omahnil v travo, med tem ko je Vetroslav dirjal dalje, ne da bi se ozrl.

V neizmerni žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naša iskreno ljubljena soproga in mati, svakinja in teta, gospa

Marija Jerina, roj. Lap

soproga posestnika in železničarja

dne 31. januarja ob 10. uri dopoldne mirno v Gospodu preminila.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, dne 2. februarja ob 4. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Beograd-Ljubljana-Medvode, 31. januarja 1935.

Žalujoči: ANTON JERINA, soprog; MARICA, TONČEK in MILENA, otroci, ter ostalo sorodstvo.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani